

MLADEN SCHWARTZ

BLENBURG I HAAG

**KAKO PROPADAJU
HRVATSKE DRŽAVE**

IuvenaliS Samizdat

Mladen Schwartz

BLEIBURG I HAAG

BLEIBURG JEST TRAGIČAN, ali mu nedostaje sastojak junačtva; vojski je uzkrraćeno junački ginuti u boju. Vremenu za oružani otpor došao je kraj. Nastupio je čas za sramotne pregovore, a oni su urodili nečastnom predajom i nedostojnom smrću.

SENTIMENTALISTIČKA FILOZOFIJA poviesti samo oplakuje nesreće i patnje ili o njima moralizira, ali previdja da u poviesti, po naravi stvari i ljudskoj naravi, pripadaju borba i rat, tragedija i stradanje, sustajanje i propast.

PARADOKSALNO, narodi se vesele kada su im žrtve veće; kao da se ponose žrtvama, da ih one čine boljima. Ovo nije posve bezsmisleno; postoji legitimna logika koja zaključuje kako se do Uzkrsa stiže samo preko Golgote.

TKO JE KRIVAC za Bleiburg? Naravno, Titove partizansko-četničke horde. Krivi su i perfidni Britanci, jer su vojsku izručili da živi Jugoslavija. Hrvatsko vodstvo ne može u istom smislu biti krivo, premda je odgovorno zbog naivnosti, kojom je računalo s englezkim vitežtvom.

CRKVA U HRVATA uzurpira Bleiburške komemoracije kako bi ih preplavila jeftinim cmizdrenjem i propovijedanjem „teorije ravnovjesja“. Bleiburg pripada Državi i Vojski; na žalost, ovoga časa nemamo ih.

HAAŽKI TRIBUNAL, na koji su predvodnici Druge Hrvatske naivno pristali, kao što je i vodstvo Prve Hrvatske naivno posrljalo na Bleiburg, simbolizira posvemašnji slom RH, kao što je i Bleiburg simbolizirao kolaps NDH. Oba puta na udaru je ponajprije vojska.

NE ZAVARAVAJMO SE. Državu smo izgubili 1995, baš kao što smo je izgubili 1945. Nije slučajno da RH vidi svoju najsvetiju zadaću upravo u ratu protiv NDH. Hrvatske države traju dok traje rat. Zato: dok je rata, bit će i Kroacije.

Knjižnica

Sabrana djela Mladena Schwartz

Svezak VIII.: Bleiburg i Haag

D o s a d a š n j i s v e s c i:

- I. Protokoli, Židovi i Adolf Hitler
- II. Hrvatska nakon Tuđmana
- III. Što je to – Desnica?
- IV. Laž, zločin i smrt demokracije
- V. Novi Protokoli sionskih mudraca za XXI. stoljeće
- VI. Članci i pripovijesti
- VII. Schwartz o Starčeviću

Čitanje i ispravljanje:

Neosmelas

Računalna obradba:

Stjepan Ocvirk

Tisak:

Parvus, Zagreb

Naslovnica:

Mrtva vojska iz terakote
grobnica cara Tsin Shi Huang-tija

Iuvenalis Samizdat

© Mladen Schwartz 2009.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne
knjižnice u Zagrebu pod brojem 701818.

ISBN 978-953-98181-6-8

Mladen Schwartz

BLEIBURG

i

HAAG

**KAKO PROPADAJU
HRVATSKE DRŽAVE**

IuvenaliS Samizdat

Zagreb 2009.

Robertu i Zdenki Sertić

Pravednike vodi nevinost njihova.
Mudre Izreke Salomonove XI; 3

Jedan naraštaj odlazi, drugi dolazi,
a zemlja ostaje ista.
Propovjednik I; 4

Život nije uživanje, nego žrtva.
Sva je povijest krvlju ispisana.
Merz

Ogromno osvješćivanje nakon užasnog potresa:
uz pomoć novih pitanja.
Nietzsche

Sućut je rasipanje osjećaja.
Nietzsche

Nama je najstrašniji nauk o neodporu zlu,
terpno deržanje spram zla.
Starčević

Dok bude domaćih izdajica,
imat ćemo tuđina za gospodara.
Starčević

Povijest se događa kao tragedija,
a ponavlja kao farsa.
Marx

Svijet nije stvoren za
kukavičke narode.
Hitler

Prava nesreća danas ne leži u možebitnom
pretjeravanju, ili pak umanjivanju statistike
užasa; prava nesreća leži u tom, da se
Bleiburg još uvijek smatra nesrećom.
Schwartz

KAZALO SADRŽAJA

PROLOG	11
BLEIBURG	19
Bleiburg	21
I. Preludij	23
II. Početak kraja	29
III. Bleiburg, svibanj	35
IV. Žrtve	40
V. Krivci	48
VI. Uzroci	53
VII. Posljedice	58
VIII. Osvetnici Bleiburga	61
IX. Je li bilo alternativa?	68
NASTAVAK BLEIBURGA	73
Nastavak Bleiburga	75
X. Neprijatelj o Bleiburgu	77
XI. Bleiburg i Jasenovac	83
XII. Bleiburške komemoracije	90
XIII. Bleiburške ploče	98
XIV. Bleiburg i crkva	103

BLEIBURG I HAAG	109
Bleiburg i Haag	111
XV. Rat: RH <i>versus</i> NDH	113
XVI. Likvidacija hrvatske vojske	121
XVII. Hrvatski glavni grad Haag	130
XVIII. Slom NDH i RH	138
XIX. Dodatak: Filozofija Bleiburga	147
Vrjemekaz	155
Knjigopis	157
Mladen Schwartz	167
Knjige Mladena Schwartz	169
Postscriptum: Mrtva vojska	171
PRILOZI	173
Uz Bleiburg A. D. MMV –	
Odgovor Srećku Korparu	175
Bleiburški fragmenti	179
Polje bleiburško – 40 godina kasnije	183
Govor koji nije održan	184
Bleiburg u narodnom desetercu	186
Prijegor Bleiburga	188
Ne ćemo novi Bleiburg!	197
EPILOG: O krivom i ispravnom shvaćanju	
Bleiburga (<i>Ana Lučić</i>)	199

PROLOG

U znaku tobože predstojećega suđenja bleiburškom masovnom ubojici Simi Dubajiću odvijale su se pripreme za ovogodišnju komemoraciju na zlehudom Bleiburškom polju u Koruškoj. Zašto se, barem simbolično, ne sudi Titu kao nalogodavcu (ta nije li danas u modi »zapovjedna odgovornost«!?) Zašto je među drugim još živim egzekutorima odabran upravo ekscentrični brko? Zašto bi se tek sada sudilo prastarom perveritetu, što se čekalo 20 godina?¹ Zar bi se doista ispunila pravda čak i kada bi ga se uspjelo osuditi na najtežu kaznu koju poznaje Republika Hrvatska, na 40 godina zatvora, što bi u Siminu slučaju značilo doživotnu robiju, čitaj koju godinicu besplatne njege i skrbi? Zar bi u njegovu slučaju bilo pravedno išta, osim da ga se još početkom 90-ih, kada se počeo javno hvastati svojim zlodjelima, otelo i izručilo u Zagrebu prijekom sudu, te ga po kratkom postupku osudilo na kaznu smrti vješanjem, koje bi se obavilo pred očima javnosti na Jelačić-placu, u

¹ Dubajić je u času rasapa J., 1990, beogradskom tjedniku »Svet« izjavio kako je sudjelovao u umorstvu 30 tisuća Hrvata. Državno odvjetništvo RH ovu je znamenku smanjilo na 13 tisuća ubijenih u Kočevskom rogu, pripisavši Dubajiću u najmanju ruku zapovjednu odgovornost. Među egzekutorima, uz Maksa Baču, Jovu Kapičića i dr., spominje se ime zloglasne nasljednice Savkine nakon Karađorđeva, Milke Planinc. Žena je u Zagrebu i ovoga časa živa, a zdrava ne znam koliko.

znak neumoljive odmazde i za opomenu budućnosti?² Jest, ali za takve muževne čine hoće se i muževne države kojom vlada čelična šaka, države koja odlučuje, a ne blebeće. Ni smo ju dobili, i to dobrim dijelom možemo zahvaliti ne toliko Bleiburgu, koliko hrvatskom pristanku da se Bleiburg, sve do ovoga časa, nastavi drugim sredstvima.

O tome govori knjiga koja je pred čitateljem.

Jugoslavija je, kako se znade, istinu o Bleiburgu svrstala u kategoriju najbolje čuvanih tajni. Mase, generacije, nisu o njoj čule ništa, a tko je nešto znao, iz vlastita iskustva ili potajnog pripovijedanja, morao je šutjeti ako su mu mili bili život i sloboda. Čak i u Beogradu, gdje sam živio godinama, i gdje su slobode bile veće, jer su Srbi s jugostajališta bili kao »državotvorni narod« manje zazorni, nije mi se dogodilo da bih išta načuo o bleiburškoj katastrofi hrvatskog naroda, pa bilo to u sklopu kakve može bitne

---

² Kao Srbin, Dubajić imade nešto od iskrene, otvorene, časne brutalnosti njihovih hajduka i koljača kako ih poznajemo kroz povijest. On priznaje svoje zločine i nepitan, čak ih vjerojatno i preuveličava, kao da prkosno poručuje: Jesam, jesam likvidirao Hrvate koji su mi bili neprijatelji, pa šta! Pred takvim držanjem čovjek bi gotovo osjetio stanovito štovanje, osobito ako ga se usporedi s prevladavajućom hrvatskom ljigavošću i abstraktnim sentimentalnim humanizmom. U TV-emisiji »Otvoreno« od 2. travnja 2009, posvećenoj podizanju optužnice protiv ovoga jugosrpskoga zlikovca, voditeljica Dijana Čuljak-Šelebaj je, uzvraćajući u jednom trenu deklariranom šibenskom jugo-komunistu Ivanu Niniću (uostalom, čovjeku duševne strukture srodne Dubajićevoj), uz afektirano zgražanje uzviknula po prilici ovako: Ta tko danas još u Hrvatskoj može imati simpatija za Ustaše?! Eto, to je taj stav kojemu imamo zahvaliti da gubimo državu tek što su je naši ratnici uz more krvi izvjestili svijetlim oružjem, pa umjesto vojničkih kreposti namah zavlada etos pacifističkog naklapanja.

ljudoljubne osude, ili pak uobičajenoga srpskog busanja u prsa vlastitim zločinima. Trebao sam dospjeti u emigraciju, u njemački Freiburg i. Br., gdje mi je, možda sredinom 1973, došla o Bleiburgu prva vijest. U nadbiskupskom svećeničkom sjemeništu *Collegium Borromæum*, naime, upoznao sam hercegovačkog Hrvata Filipa Sučića, koji je poslije postao svećenikom. Tijekom jednog razgovora »dodirnuli« smo i Tita, pa mi je Filip spomenuo kako se znade da je dotični »bleiburški zločinac«. U tom trenutku učinilo mi se da je riječ o procjeni stanovite, meni nepoznate instance, povjerenstva koje nosi bleiburško ime i bavi se ukazivanjem na pojedine masovne zločince, po prilici nalik onomu kako se danas Tita svrstava na nekakve top-liste mega-zlotvora XX stoljeća. Sve mi je postalo jasno kada sam pročitao članak o Bleiburgu u jednom primjerku Nikolićeve »Hrvatske revije« što mi ju je bio posudio hrvatski sjemeništarač.

Kada sam se slijedećih godina tijesno povezao s različitim strujama hrvatske političke emigracije i djelatno se priključio njezinoj borbi za obnovu hrvatske države, hodočašća na Bleiburg doživljavala su se, poput slavljenja Desetoga Travnja, kao sastavni dio nacionalističko-državotvorne rutine, jedna od samorazumljivih dužnosti bojovnog hrvatskog domoljuba. Jedne sam godine sastavio vatreni govor koji bih tamo održao u ime našega Hrvatskog Državotvornog Pokreta; govor je poslije objavljen u »Hrvatskom tjedniku« u Melbourneu³, ali ga ja nisam održao, jer mi Austrija nije izdala ulaznu vizu. Bio sam, naime, otišao na razgovor s austrijskim konzulom u Stuttgartu, i konzul mi je kazao da sam na popisu nepoćudnih jer sam

---

³ Donosim tekst toga govora u Prilozima ovoj knjizi.

možda počinio kakav prometni prekršaj u Austriji. Na moj uzvrat da ne vozim samovoz i da već godinama nisam bio u Austriji, samo je slegnuo ramenima. Dakako, bila je riječ o popisu koji je Austriji uručila sama jugovina eda bi nam otežala okupljanje i povezivanje po svijetu. Na isti mi je način i Australija uvijek iznova godinama uskraćivala ulazak.⁴

O Bleiburgu je vrlo mnogo pisano, broj članaka u novinama i časopisima je nepregledan. Ima i umjetničkih djela, mnogo slika, Araličin roman *Četverored* i, po njemu nastao, istoimeni film Jakova Sedlara. Za može bitne skladbe

⁴ U Austriju sam ipak otišao, ilegalno, vozeći se s bivšim Ustašom i pripadnikom SS-Handžar divizije, u međuvremenu američkim pukovnikom dr. Ivanom Zvonimirom Marasom (uostalom bratom glasovite glumice Nele Eržišnik). On je, kao iskusni konspirativac, znao prijelaze između Bavarske i Austrije na kojima nije bilo pograničnih straža. Tamo smo se sastali s nekim Hrvatima i njemačkim desničarima (na samoj granici s bavorske strane, blizu *Führerova* rodnog gradića Braunau am Inn, živio je najodlikovaniji Hitlerov pilot, Hans-Ulrich Rudel, stari Marasov znanac koji je uništio čak oko 2000 neprijateljskih ciljeva!). Ali, na Bleiburg se ne bih usudio bez vize, znajući kako je austrijsko redarstvo grubo i drsko navlastito prema Hrvatima. Bleiburg sam tri ili četiri puta posjetio tek nakon nacionalnoga prevrata 1990 i obnove države. Jednom mi je samozvani režiser bleiburških komemoracija, Bože Vukušić, navukao na vrat austrijske agente, koji me nisu puštali iz oka ni trenu, i još su mi zaplijenili dva primjerka moje knjige »Protokoli, Židovi i Adolf Hitler«, trabunjajući da je u Austriji zabranjena *Führerova* slika, kakva resi i naslovnicu te knjige. Jedne godine bio sam predviđen kao sudionik simpozija i suautor jednoga od zbornika o Bleiburgu, što ih je uredio naš vrsni latinist Jozo Marević, no odustao sam osjetivši otpor domobranskoga vođe, sada pokojnog Vladimira Šklopana, koji mi se poslije ispričao. – Ovo sve kao anegdotska podrubnica.

u ovom času ne znam. Knjiških naslova također je golem broj. Te su knjige historiografske, memoarske, političke, književne i druge naravi. Relevantne među njima nadam se da sam cjelovito popisao u bibliografskom pregledu. Uza svu tu literaturu bilo bi preuzetno, koliko i suvišno, dopisati još jedan knjiški naslov o temi. Uz ono što već napisah povodom Bleiburga, ja se u taj predmet više ne bih ni upuštao, da se nije pojavila potreba izreći o njemu ponešto što se inače ne izriče, ne pomišlja ili ne razumije, ali je važno kako bi se što bolje shvatila situacija u kojoj su se našle hrvatska nacija i država. Ono što mene ovoga puta nadasve zanima jest nastavak Bleiburga drugim sredstvima što smo mu svjedocima, te nacionalna katastrofa što nam prijete zbog ogluhe o bjelodanosti oko nas.

Nije ovo dakle povijesni prikaz ili rasprava o popratnim okolnostima; svega toga već imamo, i ja se na to osvrćem tek koliko je potrebno da bih naglasio osebjnost vlastita stava, te u surječeje uklopio novu tematiku koju donosim. Teze što ih želim istaknuti sveo bih na slijedeće:

1. Sentimentalno oplakivanje Bleiburških žrtava te zgržanje nad njima nije isto što i muževna počast tragičnim junacima. Cmizdrenje se nad Bleiburgom iscrpilo, mrtve se ne može natrag prizvati u život, rane na nacionalnom tkivu mogle su već zacijeliti da ih se kako valja liječilo, i da nisu pridošle nove.
2. Bleiburg nije bio, kako neprijatelj krivo tvrdi, (zavrijeđena) posljedica Jasenovca. Naprotiv, Jasenovac je uslijedio kao samorazumljiva posljedica onoga što bismo smjeli nazvati *Bleiburgom prije Bleiburga*.
3. Umjesto da na način zdrave nacije, u zdravoj nacionalnoj državi, nadvladamo traumu što ju je prouzro-

čio Bleiburg, dopustili smo da nam se Bleiburg ponovi, a s njim ponovilo se i poništenje hrvatske države, koja je oba puta u XX stoljeću trajala tek koliko je trajao rat.

Jer, ne zavaravajmo se: Državu smo izgubili 1995 baš kao što smo ju izgubili 1945. A kada se danas prisjećamo Bleiburga, ne možemo ga olako smjestiti u ozračje herojske tragike: on je, dakako, tragičan, nije tu riječ o nevolji, pače niti tek o velikoj nesreći. Ali Bleiburgu nedostaje sastojak junaštva, jer vojska nije junački ginula u borbi, nego razoružana izručena krvniku na nesmiljeno klanje, bez mogućnosti obrane, bez časti, ponosa i dostojanstva. Utoliko je događaj Bleiburga tragičniji što mu je tako okrutno uskraćena mogućnost za ono herojsko.

Bleiburg je svakako jedan od iznimno dramatičnih, usudbenih događaja hrvatskoga XX stoljeća, koje je doživjelo i dva svjetska rata, i dvije jugoslavije, i dvije Hrvatske, Radićevo poginućie i Karađorđevićevu diktaturu, Banovinu i Nezavisnu Državu, puč Vokić – Lorković, predaju i povrat Dalmacije, povrat i gubitak Bosne i Hercegovine, Titovu diktaturu, kalvariju Stepinca i Hebranga, Proljeće i Karađorđevo, Tuđmanovu Republiku, Domovinski rat... Svojom tragičnošću i dalekosežnim posljedicama što ih je ostavio na nacionalnoj substanci, Bleiburg u usporedbi sa svim tim ključnim povijesnim sastavnicama, dobrim ili lošim, ipak nekako prednjači.

Dovršavam ovu knjigu s primislima na tragični i sveti ustaško-domobranski naraštaj, s dubokim štovanjem za hrvatske elite, čiji je najveći dio svoje herojstvo očitovao na hrvatskim ratištima tijekom četiri godine slobode i borbe za nju, ali mu to nije bilo dano i u završnom odjeljku one titanske epopeje. Današnja se Hrvatska odrekla junačkoga

naraštaja i bagatelizira njegovu žrtvu. Zato je i samu sebe osudila na smrt.

Postscriptum: I u prošlosti bavio sam se povremeno Bleiburgom, što želim posvjedočiti i prilogima (nadam se, također relevantnima) ovoj knjizi. Na početku dodao sam dva svježija uradka iz slijedeće svoje knjige, *Zloduh nevremena*. Slijedi članak u povodu 40 obljetnice Bleiburga, »Polje bleiburško – 40 godina kasnije«⁵. Uz to ide i moj spomenuti govor, neodržan na Bleiburgu⁶. Prilažem nadalje svoj prikaz »Bleiburg u narodnom desetercu«⁷. Potom je tu moj prilog jednom od bleiburških zbornika Vinka Nikolića⁸. Napokon donosim svoj uvodnik »Ne ćemo novi Bleiburg!« iz naših desničarskih novina »Ultimatum!«⁹.

I još jedno slovo: Kao zadrtni vagnerijanac, posegnuo sam u štivu ove knjige za nekoliko *leitmotiva* (problem »ravnovjesja«, »Goldsteinove vojske«, antisentimentalizma, propasti RH etc.). Te se teme dodiruju na više mje-

⁵ »Hrvatski tjednik« br. 385 = 4. lipnja 1985, Melbourne, str. 6–7.

⁶ *Ibid.*, str. 7, 10.

⁷ Također objavljen u HTu Melbourne, ali primjerak za ovu prigodu nisam imao pri ruci.

⁸ »Prije gor Bleiburga«, u: Vinko Nikolić (prir.): *Bleiburg: Uzroci i posljedice; Spomen-zbornik četrdesete godišnjice tragedije* (Knjižnica Hrvatske revije, München – Barcelona 1988, str. 277–285). Taj sam tekst, pod naslovom »O Bleiburgu«, pretiskao u »Hrvatskom pravu« IV; 11 (god. XXVII) = svibanj 1993, Zagreb, str. 8–11.

⁹ Br. V; 3 (22) = ljeto 2004, Zagreb; Bleiburški dodatak str. 3–4.

sta, već i stoga jer je svako poglavlje i cjelina za sebe, ali napose i navlastito iz neodoljivoga didaktičkog poriva da se čitatelju, suvremeniku, simpatizeru ili *antipatizeru*, svejedno, neke istine utuže u glavu, pa i ovako, batom (dobro, tek metaforičkim, nedajbože onim jasenovačkim!), ako treba, a treba!

U Zagrebu, 15. svibnja 2009

BLEIBURG

BLEIBURG

BLEIBURG. *Konačnica je Hrvatskoga Rata 1941–1945 bila neviđeno herojska. Herojstvo je trajalo doslovce do časa prijevornog i podlog razoružanja hrvatskih ratnika, u režiji tradicionalnih hrvatskih neprijatelja, Srba i Engleza. O broju žrtava mnogo je pisano, istraživano i nagađano. Točna će se brojka, s obzirom na metodološke probleme, manjkavost vrela i nedostatak precizne evidencije, teško ustvrditi. Važnije je od toga shvatiti kako je hrvatskom nacionalnom tkivu u svakom slučaju nanešena velika rana. Ranu valja liječiti, ali i preboljeti. Ljuta se rana liječi ljutom travom. Kada traume zacijele, treba ih nadvladati. Kada se narodu dogodi golema katastrofa, on je mora pregorjeti. Traži se, svakako, i svijest o uzrocima i posljedicama, o krivnji i krivcu. Prvi i najveći krivac za Bleiburg je Tito, sa svojim partizansko-četničkim, velikosrpsko-jugoslavenskim, komunističko-postmonarhističkim bandama. Odmah za njim, krivac je i jugofilni masonski perfidni Albion, kojemu je draži bio baćuška Staljin negoli njemački Führer, uz narode što su ratovali pod okriljem njegova savezništva. Poslije je ratni zločinac, cinik Churchill, cmizdrio kako je »preklana kriva svinja«. Ali je on bio, i u pamćenju zdravih naroda ostao najveća. Uza sve to, nezanimariva, duboka krivnja leži u samom narodu Hrvata: ona se ne sastoji toliko u Poglavnikovoj odluci o povlačenju; u danom času to je bila razumna i razborita odluka,*

koja je nastojala izbjeći veće zlo. Tek naknadna pamet zna-
de da se upravo ono dogodilo. Dublja je hrvatska krivnja
na metafizičkom planu. U njoj se očituje neka nesklonost
usuda, providnosti, Svevišnjega, neka kletva, prokletstvo,
što su uslijedili davnoj odluci hrvatskoga naroda, u dubi-
nama svoje nacionalne duše, za robstvo i protiv slobode. U
tom duhu opominjao je i najlucidniji hrvatski duh, prorok
Starčević: »Tko se smatra sužnjem, taj neka se ne čudi,
što ga i drugi takvim smatraju. Tko nije svoj, taj je svači-
ji, jer od njega ne zavisi, čiji će biti.« Hrvatska je Vojska
časno obavila svoj posao, u onom kao i u ovom ratu. Čim
je nastupio mir, oba puta, ratničke su tečevine po kratkom
postupku pretvorene u ništa. Spas i obnova Hrvatske mogu
se zato dostignuti i provesti samo uz prevlast njezina rat-
ničkog sastojka. Samo uz zdušne napore, uz samozatajne
žrtve, uz preuzimanje svih nacionalnih ovlasti u ruke vječ-
nih Osvetnikâ Bleiburga!

I. PRELUDIJ

U Srednjem Vijeku Hrvatska je bila razmjerno velika i
moćna europska država, a u vrijeme kralja Tomislava (X
st.) računa se da je Hrvata, kao i tadašnjih Francuza ili En-
gleza, moglo biti oko dva milijuna. Više od jednoga tisuć-
ljeća poslije, mi smo suočeni s poraznom činjenicom da
se je hrvatsko pučanstvo po prilici tek podvostručilo! Sa
stajališta nauka o *Mističnoj Hrvatskoj*, može se razmišlja-
ti o glasovitu, legendarnom prokletstvu kralja Zvonimira,
kojega su njegovi Hrvati vjerojatno pogubili¹⁰, te je pred
smrt zavapio Bogu da im nikada više ne daje biti svoji na
svome. Gledano na planu ustvrdive povjesnice, pak, hrvat-
sko je propadanje započelo na Gvozdu 1097, gubitkom di-
nastije i samostalnosti. Hrvatska je i u susljednim stoljeći-
ma ušćuvala svoj (ograničeni) suverenitet, ali je ustrajnom
navikom ratovanja za tuđe interese (usto, dakako, i tada

¹⁰ Vjerojatno je papa Urban II, koji je pokrenuo Križarske rato-
ve, od kralja Dmitra Zvonimira zatražio pomoć bizantskom caru
Aleksiju i sveukupnom Kršćanstvu radi obrane od Turaka Seldžu-
ka, koji su s Jeruzalemom zaposjeli i Kristov grob. U pripravama
za križarski pohod, Kralj je 1089 sazvaio sabor na Kninskom polju.
Narod je, zdravim instinktom protivan tuđem ratu, ubio svojega
inače dobrog, velikog kralja. Usp. Ferdo Šišić, *Povijest Hrvata;
Pregled povijesti hrvatskoga naroda 600. – 1918* (Pretisak: Marjan
tisak, Split 2004), str. 152–153!

uobičajenim velepošastima, ali i periodičnim masovnim iseljavanjima, pa nadasve sustavnim bijelim genocidom po nasilnom pometnuću – »abortusu«), došlo do današnjega stanja, u kojemu se hrvatski narod našao posve zakržljao, izumirući, dokraja oslabljen, istrošen i marginaliziran. Na tome su osobito poradile obje Jugoslavije.

Ali je poslije prve od njih nastupio kratkotrajni, munjeviti *intermezzo*: Nakon dugih 839 godina, dogodilo se čudo obnove hrvatske državnosti. Nije ni Nezavisna Država Hrvatska, strogo gledano, bila posve suverenom državom. I ona je ovisila o svojim himbenim, hoćeš-nećeš saveznicima, ali je to bilo ratno vrijeme nakon kojega se očekivala potpuna sloboda, a izdvajanje iz ralja omražene karađorđevićske jugovine već je samo po sebi doživljeno kao bogodano oslobođenje od nedostojnog robstva te otvaranje novih obzorja hrvatske samosvojnosti i samobitnosti.

Nezavisnoj se Državi Hrvatskoj od neprijatelja spočitavalo sve što im je palo na pamet. Ponajprije upravo da nije bila suverena: baš kao da je to bila u propalim jugoslavijama! Optuživali su je za »prodaju Dalmacije« oni isti koji su dobar dio te »prodane« obale bili prepustili Italiji već nakon I Svj. rata.¹¹ Pripojenje starih hrvatskih zemalja Bos-

¹¹ Dalmacija je u povijesti samo jednom bila prodana: hrvatsko-ugarski kralj Ladislav Napuljski prodao ju je 1409 za 100 tisuća dukata Veneciji, čime su ovoj otvorena vrata prevlasti na hrvatskom Jadranu sve do njezina pada pod Napoleonom, 1797. Poglavlak Dalmaciju nije »prodao«, nego je privremeno, teška srca, odstupio neke njezine dijelove pod pritiskom himbenoga talijanskog saveznika te uz alternativu gubitka čitave države i suvereniteta. (Tako je i Tuđman privremeno morao odustati od »krajine«, što ne znači da ju je »prodao«, i to još s oduševljenjem.) Nikada, međutim, nismo od naših jugoantifašista čuli da su Dalmaciju prodali, Rapalskim

ne i Hercegovine nije se novoj državi upisalo u zaslugu i prednost: ta kritičarima uopće i nije bilo stalo do hrvatske veličine, nego do umanjivanja Hrvatske na sve načine, pa i podlim podmetanjima. Inače bi valjda ipak svojem Titu spočitali da je »prodao«, uz BiH, i Sandžak, Boku Kotorsku te Istočni Srijem sa Zemunom i Bačku sa Suboticom.

Navlastito je neprijatelj sve do danas, u duhu vladajućega globalnog pobjedničkog antifašizma i popratna mu kriotvorenja povijesti, nastojao ocrniti ratnu hrvatsku državu

ugovorom (1920), jugosrpski regent Aleksandar i njegov ministar vanjskih poslova, Dalmatinac Ante Trumbić. A tim je ugovorom Hrvatska (koja je ulaskom u kraljevinu SHS ionako izgubila sve) ostala bez Zadra sa zaleđem, te bez otoka Cresa, Lošinja, Lastova, Palagruže i niza manjih. S druge strane, Rimskim ugovorima s *Duceom* od 18. svibnja 1941, Poglavlak je uspio sačuvati za Hrvatsku otoke Pag, Hvar, Brač, Lopud, Lokrum, Šipan, Koločep, te mjesta Crikvenica, Kraljevica, Selce, Novi Vinodolski, Jablanac, Karlobag, Senj, Obrovac, Drniš, Knin, Sinj, Imotski, Omiš, Makarska, Podgora, Metković, poluotok Pelješac sa Stonom, Ploče, Cavtat i Dubrovnik. Za Split i Korčulu predviđena je bila zajednička uprava, ali se je Talijani nisu držali. U obnovljenoj jugovini pak i Istra i Dalmacija postale su dio velikosrpskoga protektorata, takozvane »narodne republike Hrvatske«. Istru, koja nikada u povijesti nije cijela pripadala Hrvatskoj, pripojio je Domovini nakon kapitulacije Italije Poglavlak Ante Pavelić. Već 10. rujna 1943, on razvrgava Rimske ugovore te izdaje Proglas hrvatskom narodu, u kojemu, uz ostalo, poručuje: »Dvie i pol godine hrvatski je narod s najdubljom boli u duši trpio to (talijansko) nasilje (...) U ovom času ljubavi prema Domovini i prema nesretnoj braći, koju ćemo osloboditi i prigrliti, ujedinito se svi imajući na umu samo sreću i slobodu hrvatskog naroda, te svoju vlastitu Nezavisnu Državu Hrvatsku (...) Od današnjeg dana, sloboda i cjelovita nezavisnost Hrvatske nije više ničim ograničena!« Ali su dalmatinski partizani imali nešto drugo na umu: Tita, jugu, komunizam... Rezultat je poznat: izgubili smo Državu.

njezinom posvemašnjom kriminalizacijom. Nije se uzimalo u obzir okolnosti europskog i građanskog rata na tlu Hrvatske, te ugrozbe nove države po vanjskom i unutarnjem neprijatelju, velesrpskom četništvu i jugorestauratorskom partizanluku. Ono što je (uza sve možebitne manjkavosti i teško izbježive zloporabe) bio instrument samoobrane od udruženih neprijateljskih snaga (velikosrpski urotnici, židovski petokolonaši i profiteri, asocijalni ciganski element kao *corpus alienum* u državi nacionalnog zdravlja i spasa, napokon, protunarodni staljinski komunisti kao agentura moskovsko-beogradskog inozemstva), a riječ je, dakako, o sabirno-radnim logorima diljem Nezavisne Države Hrvatske, među kojima je najpoznatiji onaj jasenovački – taj je dakle legitimni instrument samoobrane u titovskoj tvorevini, baš kao i u današnjoj navodnoj »Republici Hrvatskoj«, sustavno ozloglašivan i proglašavan za tvornicu smrti i poprište nesmiljenog sadističkog izživljavanja s jedinim ciljem da genocidno potamani nehrvatski živalj, ali i »ideološke protivnike« (sic!) hrvatske krvi.

Napose su NDH napadali da je njezin vođa, Poglavnik Ante Pavelić, vladao diktatorski, ali ih diktator nije smetao kada je, u osobi JBTita, ponovno zadobio jugo-predznak! Slijedeći prigovor odnosio se na tobožnji marionetski karakter Ustaške Hrvatske, koju su navodno stvorile sile Osovine. No, uistinu je smiješno pretpostavljati da bi hrvatskom narodu, koji je jedva dočekao oslobođenje od jugoslavenskog pakla, netko drugi izvana i valjda nasilu trebao stvarati državu! Napokon, prigovarali su Poglavniku i Ustaškom pokretu da su izgubili državu bez otpora i predali vojsku s civilima na pogubljenje; ali u srcu nikada nisu zažalili što je Hrvatska neslavno nestala, naprotiv, njima je bilo sablažnjivo što je uopće nastala!

U dijelu hrvatske političke emigracije uvriježilo se mnijenje, točnije, kolala je doskočica, da je Deseti Travnja doduše bio dobar i dobrodošao kao čin nacionalne revolucije, ali da treba odbaciti »11. travnja«, dakle režim, karakter vladavine u novonastaloj državi.¹² Istina je, međutim, i ovdje drugačija: Nezavisna je Država Hrvatska bila puno bolja nego njezin glas, za koji su se pobrinuli njezini neprijatelji sviju boja. U ratnim uvjetima gospodarstvo joj je bilo razmjerno stabilno, a uljudba je cvjetala i uživala dosta veliku slobodu. Vođena je razumna i nacionalno probitačna vjerska politika, osobito uspostavom Hrvatske pravoslavne crkve. Zdravstvo i socijalna politika bili su, bez birokratskih i novčanih kočnica kakve danas poznajemo, na usluzi narodu, a pravosuđe strogo i djelotvorno. Odgoj i naobrazba mladih naraštaja pod okriljem zdrave Države provedeni su u duhu dosljednog nacionalizma i državotvorstva, o čemu bi sadašnja karikatura hrvatske države mogla samo sanjati. Nadasve je Hrvatskom vladala samozatajna nacionalistička elita u duhu hijerarhije, stege i rada, za razliku od današnje mediokritetsko-profitske partitokratske klike tuđinskih ulizica i slugana. I dočim se Hrvatska Vojska stasala u Domovinskom ratu danas, dokraja ponižena i destruirana, također svodi na inozemnu agenturu, na plaćeničku soldatesku u službi judeo-američkog imperijalizma, NDH je raspolagala velikom, dobro

¹² Tu je distinkciju u svojim raščlambama, što ih je objavljivala argentinska »Republika Hrvatska«, iznio demokratizirani ex-Ustaša, pokršteni Židov Ivo Korsky, inače zaslužni hrvatski domoljub, političar i vrstan intelektualac, a pripisuje se i nekoć Poglavniku vjernom bojovniku, kasnijem renegatu, pjesniku Vinku Nikoliću. Za ovu prigodu nisam mogao provjeriti ima li rečena izreka doslovne podkrijepe u njegovu pisanom djelu.

naoružanom, junačkom vojskom koja je bila odana samo hrvatskom nacionalno-državnom probitku. Toj vojsci, voljom usuda, svjetske konstelacije, neprijateljske demo-komunističke koalicije i domaćih izdajica – titovaca, namijenjen je kraj što ga simbolizira krvavo Bleiburško polje.

II. POČETAK KRAJA

S opadanjem njemačke moći nakon Staljingrada (početak 1943), s padom fašističke vladavine u Rimu (rujan iste godine) te jačanjem i napredovanjem demo-komunističkih Saveznika, a uz njih i titovske šumske gerile, pa na poslijetku i poradi nedostatnosti i neuspješnosti planova o možebitnom pravodobnom prijelazu Nezavisne Države Hrvatske na pobjedničku stranu, – od druge polovice 1943 nadalje počele su se već nazirati konture propasti Hrvatske Države. Ona je postala još izvjesnija kada su u rujnu 1944 divizije maršala Toljbušina i generala Ždanova ušle u Srbiju, a 20. listopada Toljbuhin je slomio srpski otpor i zaposjeo Beograd, gdje su sovjetski Rusi instalirali na vlast svojega i britanskog čovjeka, takozvanog »maršala Tita« ili Josipa Broza. Koncem 1944 Hrvatske Oružane Snage brojile su nekih 260 tisuća ratnika, a ta je brojka kasnijom mobilizacijom narasla na oko 300 tisuća.

Ključni se vanjskopolitički preokret, međutim, koji je utjecao na nepovoljnu sudbinu NDH, zbilo u veljači 1945, kada su se vođe antifašističke, demo-komunističke koalicije, ratni zločinci Churchill, Roosevelt i Staljin, sastali u ukrajinskom ljetovalištu Jalti na poluotoku Krimu. U sklopu dogovora o poslijeratnoj Europi posebna je pozornost posvećena planovima o obnovi pokojne Jugoslavije.

Dočim je Roosevelt prigodice u prošlosti bio mnijenja da nema odveć smisla obnavljati propalu višenarodnu zajednicu, tim prije što joj se hrvatski narod bjelodano pokazao nesklonim, a prema nekim naznakama i Staljin je dopuštao alternativnu mogućnost priznavanja Hrvatske Države uz uvjet njezina pristupa budućem sovjetskom bloku – britanski je cinik Churchill bezostatno zastupao obnovu Jugoslavije¹³, čijem je nastanku uostalom svojedobno i kumovala engleska masonerija. U Jalti je postignut sporazum oko naizgled kompromisne formule po kojoj bi na tlu obnovljene tvorevine demokratska i komunistička sastavnica savezničke koalicije popola podijelile svoje interesne zone. Temeljem krivo protumačene Jalte, dugo vremena hrvatski su naivci poslije rata uzgajali isprazne nade u predstojeću teritorijalnu podjelu J., koja bi Srbiju i (ćirilske) susjede prepustila balkanskom boljševizmu, dočim bi Hrvatska i Slovenija, uz nacionalno-državnu neovisnost, mogle uživati i mitske blagodati zapadnjačkoga liberal-demokratskog parlamentarizma.

Uslijedio je završni čin hrvatske drame. Hrvatskoj državnoj vladi preostaje tek da deklarativno osudi jugorestauratorske planove iz Jalte te potvrdi volju i pravo hrvatskog naroda na obranu svoje države. Još dok traje dogovaranje gospodara svijeta u Jalti, pada Široki Brijeg, jedan od simbola hrvatskog otpora, kao poslije i Odžak u Bosanskoj Posavini. Hrvatske snage napuštaju Mostar. Žilavo se brani Zvornik. Junački otpor pruža se u Bosni i Slavoniji. Rafael Boban odbija titovce pred Bjelovarom. Obranjuje se

¹³ Poslije je, kako rekoh, žalio da je preklana »kriva svinja« (Hitler umjesto Staljina), ali potporu Titu nije požalio; ne će poslije rata živjeti u J., kao ni Vi – kazao je kasnijem Titovu *intimusu* a tadašnjem kritičaru, Sir Fitzroyu MacLeanu.

Garešnica, odolijeva kod Gospića, Bihać se herojski opire dušmaninu do neizbježiva pada. U međuvremenu, Njemačka konačno obustavlja Hrvatskoj svaku isporuku oružja. Demokratska soldateska nemilice bombardira hrvatske gradove. Hrvatska područja, unatoč neviđenu junaštvu i odlučnosti branitelja, padaju jedno za drugim u ruke Tito-Staljinovih jugokomunističkih partizana.¹⁴

I onda – povijesna, usudbena, kobna odluka: na Državni blagdan rada, 1. svibnja 1945, na zasjedanju hrvatskoga generaliteta pod predsjedanjem hrvatskog i ustaškog Poglavnika, zaključeno je da Hrvatske Oružane Snage raspoložu

¹⁴ Osobito je tragičan manje poznati, no pozornosti vrijedan usud pola tisuće hrvatskih mornara, pod zapovjedništvom kapetana bojnog broda, Andre Viteza Vrkljana, koje je koncem travnja u Trstu zateklo nadiranje titovaca, uz pomoć izdajničkih titoljubnih komunista Talijana, Hrvata i Slovenaca iz samoga grada. Jedna trećina tih mornara ostala je opkoljena u vojarni, ne stigavši na vrijeme do luke, te herojski izginula. Ostali mornari uspjeli su zaposjesti napuštene njemačke topove i razarač, odbaciti partizane i spasiti se. Vrkljan, inače Budakov susjed iz Svetoga Roka te crnomorski legionski veteran, nakon ove epizode otišao je s ministrom Vjekoslavom Vrančićem potražiti u Italiji feldmaršala Harolda Alexandera i predati mu prosaveznički sročeni hrvatski memorandum s pozivom angloameričkim postrojbama da zaposjednu Hrvatsku ili da prihvate hrvatsku kapitulaciju. U Memorandumu se, usput, sa zakašnjenjem i ulizički neuvjerljivo, poništavaju »rasni zakoni«. Već blizu Venecije saveznici su Vrkljana zarobili i prebacili u Trst radi izručenja Titu. Krunoslavu Draganoviću pošlo je za rukom spasiti ga, pa Vrkljan emigrira u Argentinu, a potom Austriju, i djeluje kao član izbjegličke ustaške vlade. Memorandum je pak dospio u ruke savezničkoga zapovjednika maršala Alexandera u Caserti, kamo mu je bio poslan iz Zadra, gdje su ga Englezima uručila trojica zarobljenih britanskih zrakoplovaca što ih je hrvatska Vlada uputila s tom zadaćom iz Zagreba.

ograničenom količinom strjeljiva te da prijeti opkoljavanje hrvatskih snaga na zapadnoj fronti. Stoga je odlučeno pristupiti organiziranom povlačenju hrvatske vojske i ugroženog civilnog puka prema savezničkim položajima. Također je odlučeno odustati od obrane glavnoga grada Zagreba, sve u varavoj nadi da se izbjegne partizanskom uništavanju i pokolju. U tom času još uvijek hrvatski ratnici nanose goleme poraze jugo-partizanskim banditima: kod Rijeke i Rječine, kod Generalskog Stola, Kostajnice, na Uni, u Slavoniji i Podravini... U Odžaku, na ušću Bosne u Savu, deset tisuća Ustaša i domobrana, pod neustrasivim zapovjedništvom logornika Petra Rajkovca, odolijevaju do smrti, dostojni Spartanca Leonide kod Termopila i Zrinskoga sa Sigeta. Odžak je pao tek 25. svibnja, kada je već Tito u Zagrebu slavio svoj takozvani rođendan, promatrajući sa zatvorskog prozora u Petrinjskoj zarobljenu hrvatsku vladu, postrojenu u dvorištu.¹⁵ U međuvremenu, na zadnjoj crti obrane, na Zvonimirovoj liniji (Varaždin – Koprivnica – Dugo Selo – Sisak – Petrinja – Karlovac), koja se postupno sužava na sve tješnje područje Zagreba, angažirano je skoro 250 tisuća ratnika, što čini 20 divizija (17 HOSovih uz tri legionarske). Strjeljiva nema negoli za desetak naboja dnevno!

Iz Zagreba su se 5. svibnja ponajprije počele povlačiti pričuvne i pozadinske službe. Budući da su se povlačile i

njemačke postrojbe, ceste su bile posve zakrčene. Slijedećega dana Zagreb napušta glavnina sborova HOS-a te većina ministara u hrvatskoj državnoj vladi. Nekomu pada na pamet predložiti posvjedočenom izdajici Vladku Mačku da s punim ovlastima izruči Hrvatsku svojim (Mačkovim) zapadnim pokroviteljima. I ovoga puta, zloglasno umjerenjačko oklijevalo pokazuje se u pravom svjetlu, tražeći nemoguće: da se naime bojište drži još dva tjedna, dok se on ne snađe. Tada se Maček odlučio na bijeg, pri čemu mu je Poglavnik velikodušno pomogao, dodijelivši mu oružničku pratnju i 1000 dukata.

Usporedno uz povlačenje sve većih masa izbjeglica kolonom dugom do 70 kilometara, drži se još crta bojišnice Komin – Sv. Ivan Zelina – Ivanja Rijeka. Sedmoga svibnja, u 18.15, Poglavnik Nezavisne Države Hrvatske s Glavnim Ustaškim Stanom napušta Nove Dvore pokraj Zagreba te prenoćuje u Rogaškoj Slatini, na slovenskoj strani granice. Tijekom noći Poglavnik je dobio brzoglasno izvješće generalpukovnika Alexandra Löhra, njemačkoga zapovjednika za Jugoistok, o bezuvjetnoj kapitulaciji *Reicha*, zbog čega je zapovjedništvo nad svim postrojbama predano izravno u ruke Poglavnika. Ujutro osmoga Poglavnik je povjerio zapovjedništvo HOSa u povlačenju generalu Vjekoslavu Maksu Vitezu Luburiću¹⁶. Prve srpske izvidnice, pripadnici II srpske divizije, oprezno se već šuljaju Zagrebom i ulaze u sukobe s malobrojnima preostalim ustaškim stra-

¹⁵ Tito je, kako je poznato, rođen 8. svibnja, no u ratnim uvjetima započelo se, a poslije nastavilo, slaviti 25. – Rajkovac je pak, suočen s konačnim porazom, počinio samoubojstvo. U smrt je poveo i svoju ženu i djecu, da ne padnu u ruke krvniku te potpadnu pod velikosrpsko zaposjednuće.

¹⁶ Ustaški pukovnik Luburić, skupa s ustaškim pukovnikom Vjekoslavom Servatzyjem – Begom, promaknut je 3. travnja 1945 u čin generala HOSa. Servatzy – Bego će uskoro sudjelovati u »pregovorima« s englesko-srpskim neprijateljem kod Bleiburga.

žarima. Hrvatske postrojbe pri povlačenju upuštaju se i u predgrađima u okršaje s partizanima.¹⁷

Slijedećih dana nastavljene su, pod vodstvom generalâ Luburića i Bobana, borbe protiv titovaca u Sloveniji s ciljem da se izbjeglicama omogućí nesmetano dostići Austriju.¹⁸ Kojih dvjestotinjak tisuća izbjeglica, s gubitcima od oko 10 tisuća, uspjelo se na obljetnicu Države, 10. travnja, probiti od Celja do Dravograda. U Mariboru partizani su zarobili 60 tisuća Hrvata. U tom času daljnjih 20 tisuća povlačilo se prema Celovcu, 50 tisuća već se tamo nalazilo, a 70 tisuća bilo na probijanju prema Celju. Tu su ih 11. travnja zaustavili partizani; izbjegao je tek manji broj. I ovdje su se razbuktale žestoke borbe za zaštitu izbjeglica. Slijedeći dan partizani su kod Hude Luknje poklali više tisuća Hrvata, na što se nedavno podsjetilo u hrvatskom općinstvu. Istoga dana Titov zapovjednik III armije, posrbljeni vojvođanski Madžar general Kosta Nagy, ultimativno je zatražio bezuvjetnu predaju Hrvata za 13. svibnja. Kako do predaje nije došlo, borbe su se nastavile toga i slijedeća dva dana. Ali vremenu je za oružani otpor dolazio kraj. Nastupio je čas za sramotne pregovore, a oni su urodili nečasnom predajom i nedostojnom smrću.

¹⁷ Puca se u Dubravi, na Kvaternikovu trgu te u Vlaškoj – kod krugovalne postaje – pa na Mirogoju, u Šestinama, Gračanima, Remetama...

¹⁸ Poglavlak se, kada mu nije uspio plan predaje Amerikancima, budući da su na njihove položaje iznenada došli sovjetski Rusi, kroz šumu uputio prema Salzburgu. Nakon više mjeseci skrivanja prešao je u Italiju, pa 1948 u Argentinu, pa nakon jugoslavenskog atentata 10. travnja 1957, preko Čilea, u Španjolsku, gdje je koncem 1959 od posljedica atentata i umro.

III.

BLEIBURG, SVIBANJ

Na dan 14. svibnja prema položajima engleskih postrojbi u koruškom Bleiburgu nastupale su dvije skupine Hrvatskih Oružanih Snaga, svaka od po nekih stotinjak tisuća vojnika, praćene skupinom od možda pola milijuna civila, uključiv žene i djecu¹⁹. Tu su bili hrvatski Glavni stožer, većina postrojbi HOSa, topništvo, 30 oklopnjaka, oružništvo, bolnica, ranjenici i cijela vojska izbjeglica. Svi su oni, bježeći pred jugo-titovskim velikorsrpskim staljinističkim ubojicama, očekivali utočište pod okriljem britanske vojske. Jato britanskih lovačkih zrakoplova *Spitfire* izivljavalo se sadistički nadlećući Bleiburško polje u zastrašujućem i izazovnom brišućem letu, a nesretne su im hrvatske mase naívno uzvraćale srdačnim mahanjem rukama i zastavama, kao da pozdravljaju prijatelje. Zapovjednik britanskih postrojbi u Austriji, brigadni general Patrick T. D. Scott, zapovjednik 38. (irske) pješačke pukovnije, htio je zatražiti naputak od nadređenoga mu maršala Alexandera, sa-

¹⁹ Ovaj se sažetak, uz ostalo, oslanja na bilješke iz pismohrane britanskoga Ministarstva rata te na prikaz u knjizi Lorda Bethela *The Last Secret; Forcible repatriation to Russia 1944–7* (Deutsch, London 1974). Procjenu od preko pola milijuna ukupnog broja izbjeglica iznijeli su u svojim izvješćima i britanski piloti, promatrajući iz zraka masu koja se gibala Slovenijom put Koruške.

vezničkoga zapovjednika za Sredozemlje, što je od njega i tražio hrvatski general Herenčić, ali se nije mogla dobiti veza krugovalnim odašiljačem. Tako je Scott, koji je u Hrvatima vidio ratne protivnike, odlučio da ne pripustiti ih na svoje područje. Također je postojala pogibao da nedaleko utaboreni partizani (dvije njihove brigade i jedan bataljun smjestili su se na obronke Karavanki kraj Bleiburga) nasrnu na Hrvate. Stoga je u svoje sjedište u Bleiburškom dvorcu hrvatske generale Herenčića i Servatzyja s pukovnikom prof. Danijelom Crljenom, te nekog partizanskog zapovjednika i političkog komesara 51. vojvođanske divizije, potpukovnika Milana Bastu, kao dobar Englez, pozvao na famozne »pregovore«, računajući da moraju pobijediti pamet i razbor, i nastojeći da se Hrvati predaju »jugoslavenima«, protiv kojih su i ratovali. Isprva je pokušao pripremiti teren, razgovarajući posebno s jednim i s drugima. Herenčić je ponudio predaju Englezima, tražeći zaštitu izbjeglica, što je Scott odbio uz navedeni »argument«: da su se, naime, Hrvati borili protiv »jugoslavena«, pa se njima trebaju i predati. Crljen je još ustrajao na zaštiti izbjeglica, što je Scott odbacio kao »političko pitanje«, pozvavši se na maršala Alexandera, čije zapovjedi provodi. General Herenčić ponovno je zatražio da se uspostavi kontakt s maršalom Alexanderom, eda bi se spriječilo da Hrvati padnu u ruke partizanskim zlikovcima. Crljen optovano zahtijeva zaštitu civila izbjeglih pred komunističkim terorom, na što Scott uzvraća da su sami krivi kada su nasjeli promičbi hrvatskog vodstva koje ih je tobože potaknulo na bijeg. Ništa nije pomogao ni Crljenov argument da te mase nije trebalo siliti na povlačenje, te da su zapravo samo na smetnji pokretima vojske. Crljen proročki dodaje kako predstoji odlučujući boj između boljševizma

i »slobodnog svijeta«, te duboko žali da su prerano došli tražiti zaštitu od komunista.

Uto je Scott pozvao titovce da uđu. Titovski komesar Basta drsko je označio hrvatski položaj bezizlaznim i ultimativno je zatražio predaju Hrvata u roku od jednog sata te pristanak na uvjete predaje u roku od petnaest minuta, kako ih ne bi napao. »Obećao« je da se žene i djeca mogu vratiti kućama, dočim da će se vojnicima i časnicima kao ratnim zarobljenicima suditi u Mariboru. I Scott je, ne vjerujući da su titovci spremni i kadri poubijati tolike Hrvate, sa svoje strane zaprijetio Hrvatima da će ih Englezi i Amerikanci napasti iz svih rodova oružja ako se upute prema britanskim crtama. Basti je obećao pomoć svojih oklopnjaka. Herenčićevu zahtjevu da im se odobri 24 sata za predaju nije udovoljeno. Hrvati su na to vrlo brzo pokorno položili oružje, i bili izručeni Titovim hordama, a Basta je na Scottov zahtjev »obećao« da će im zajamčiti postupak uobičajen za ratne zarobljenike.²⁰ Dio vojske s generalom Rafaelom Bobanom odbio se pokoriti, te se povukao natrag u Hrvatsku kako bi nastavio borbu. Drugi, i drugačije-ga kova, došli su na »spasonosnu« ideju da se Scottu uputi general-pukovnik Stanzer, koji je u I Svj. ratu kao junak izgubio ruku. Mislili su da će on naknadno, u zadnji čas, izmamiti Britančeve simpatije i nekako ga nagovoriti da Hrvate ne izruči Bastinim krvolocima. Naravno, Scott je

²⁰ To bi, prema Haaško-ženevskoj konvenciji o postupanju s ratnim zarobljenicima, što ju je 20. siječnja 1943 potpisala i Nezavisna Država Hrvatska (a još prije i Jugoslavija), značilo, uz ostalo, čovječnost, obranu ne samo od nasilja, nego i od uvrjeda, znatiželje općinstva; zaštitu ljudskih prava, života, časti, obzir spram žena, i sve takve lijepe stvari skrojene za to da ih se pridržavaju divlji balkanski srbo-hajduci.

tek odmahnuo jednom od svojih ruku i uputio Hrvate na svoga saveznika, partizanski »štab«!

Valja imati na umu da je tih dana u Celovec doletio britanski opunomoćeni ministar pri savezničkom vrhovnom zapovjedništvu (glavnom stožeru) u Caserti, Harold Macmillan, kasnije Lord Stockton i predsjednik britanske vlade.²¹ Tu se on sastao sa zapovjednikom 5. korpusa, generalom Charlesom Keightleyem te njegovim pobočnikom, brigadirom Tobyjem Lowom, kasnijim lordom Aldingtonom²². Po svemu izgleda da je taj sastanak, znan kao »Celovečka urota«, prijevarno zapečatio odluku o izručenju Hrvata Titu, protiv prvotnih zamisli Trumana, Churchilla pa i maršala Alexandera o predaji »disidentskih i kvislinških četa« (Alexander) zapadnim saveznicima. Nakon povratka u svoje sjedište u Napulju, naime, Macmillan je uvjerio Alexandrovog izvršnog administrativnog časnika pri savezničkom glavnom stožeru Robertsona da

²¹ O Macmillanovoj neslavnoj ulozi u izručenju Hrvata neprijatelju prvi je sustavno i podkrijepljeno pisao Nicolai grof Tolstoy, u svojoj knjizi *The Minister and the Massacres* (Century Hutchinson Ltd., London – Melbourne – Auckland – Johannesburg 1986). Macmillan i također prozvani Toby Low dali su se na žestoku samoobranu, koja je urodila zabranom i povlačenjem knjige, te insceniranim političkim sudskim procesom i kompromitacijom auktora kao »historiografskog revizionista« (kakvim se, kako mi je sâm rekao tijekom jednoga našeg simpozija na torontskom York University, Tolstoy ne smatra), ali i njegovim osobnim financijskim slomom, budući da je (bez presedana!) osuđen na cijelih milijun i pol funti globe!

²² Suočen s utemeljenim optužbama grofa Tolstoya, kojega je zbog njih tužio, on izigrava savršeno nedužnog čovjeka posve čiste savjesti. Usp. i »Intervju s lordom Aldingtonom« Jasne Zanić – Nardini u: Marko Grčić (ur.), *Otvoreni dossier; Bleiburg* (Start, Zagreb 1990²), str. 209–218!

izda nalog o »repatrijaciji jugoslavena« Titovim snagama, a Kozaka sovjetskim komunistima²³.

istoga časa kada je položeno hrvatsko svijetlo i junačko oružje, zapravo je već započeo *Križni put*. Titovci su Hrvate svrstali u povorke – četverorede, pa ih, pod stražom, nagnali put Slovenije. Na »svojem« području i bez nadzora britanskoga saveznika, počeli su se ponašati kao kod kuće: vezali su zarobljenicima ruke žicom i bez odgode započeli masovne likvidacije. Ubojstva su obavljana što strijeljanjem, što klanjem, što udarcima kundakom ili toljagom. Preživjeli su bili ganjani bičevima i batinama, do slijedećeg stratišta. Kalvarija se tih kolona smrti događala uzduž puta dugoga tisuću kilometara, od Slovenije kroz sjevernu Hrvatsku i takozvanu »Vojvodinu« pa sve do Niša duboko u samoj Srbiji. Na tom putu bezbroj je grobišta, od kojih se neka i danas navodno prvi put otkrivaju.²⁴ Iznakažene žrtve bacane su u ponore, špilje, jame, rijeke – koje je poslije trebalo temeljito očistiti kako bi primjerice Ljubljanom opet potekla pitka voda. Zarobljenici su ubijani i u bolnicama.²⁵

²³ Maršalu Toljubuhinu Britanci su izručili oko 28 tisuća Kozaka, boraca protiv Staljinova SSSR-a (i u ovom slučaju s obiteljima).

²⁴ Diljem današnje »zavnoške« Hrvatske nekih je 1300 gubilišta (samo pod zagrebačkim Sljemenom ima ih pedesetak!), a 500–600 nalazi se na području susjedne Slovenije, gdje je do sada identificirano oko 144500 smrtnih ostataka. Nakon Hude Luknje (Jame) pred ovogodišnju Bleiburšku komemoraciju govori se i o »novootkrivenoj« masovnoj grobnici, jami Harnica kod mjesta Rigonce, blizu Zaporešića, na hrvatskoj strani današnje granice sa Slovenijom. Izgleda da su tu, uz pripadnike slovenske *Modre divizije*, ubijeni njemački vojnici i hrvatski Ustaše.

²⁵ No, srbo-jugoslaveni su to, kako je poznato, činili već i tijekom svojega partizanskog rata (slučaj Holjevac!), kao i poslije, u početku Domovinskoga rata (Vukovar!).

IV.

ŽRTVE

Govoreći o Bleiburškim žrtvama (u širem smislu cijelog *Križnog puta*, jer je u prvi mah, na samome Bleiburškom polju stradala tek manjina), imamo na umu s jedne strane njihov identitet, a s druge njihov broj. Tko je smaknut, koliko je smaknutih? Imena mrtvih nemoguće je pouzdano popisati, jer to do sada nije obavila niti jedna znanstvena ili politička instance.²⁶ Manjkave su pismohrane, dokumentacije, vrela uopće... Mrtvi su poznati svojim obiteljima i bliskim osobama. Možemo im razmjerno točno usporediti udio pojedinih nacionalnih pripadnosti, o čemu će još biti riječi.²⁷ A procjene broja poginulih vrlo

²⁶ Neko vrijeme djelovala je pri hrvatskom Saboru tzv. »komisija za utvrđivanje žrtava II Svj. rata i poraća«, koja je okupila posve raznorodne ljude, pa su u njoj, uz časne muževe poput Josipa Jurčevića i Kazimira Svibena (predsjednik), sjedili i opskurni mešetari Bože Vukušić i Vice Vukojević, te jugožidovski provokator i profesionalni protuhrvatski šovinist Slavko Goldstein. Bez ikakvih rezultata vrijednih pozornosti, to je povjerenstvo godine 2000 šapatom ugašeno. Nakon toga, žrtve nitko sustavno ne istražuje. Nedavno je p. Juraj Kolarić (u duelu s don Antom Bakovićem, u emisiji »Dvogled« Marka Jurića na OTVu, 5. travnja 2009) ustvrdio kako nema katoličkoga središta koje bi se bavilo tom temom. Meni ovo- ga časa nije poznato niti muslimansko.

²⁷ Glede Hrvata, uz nešto pravoslavnih koji nisu bili uključeni u srpski korpus, važno mjesto zauzimaju muslimani (poslijeratni

su različite jer ne počivaju na egzaktnim mjerilima.²⁸ Spominju se, uglavnom, znamenke koje se gibaju između nekoliko desetaka tisuća i 600 tisuća²⁹, pa i jednog milijuna (navlastito ako se pribroje i žrtve Titove strahovlade iz poslijeratnih godina).

»Muslimani«, Bošnjaci etc.). Indikativno je, koliko i samorazumljivo, da se u opširnoj knjizi partizanskih povjesničara Vladimira Dedijera i Antuna Miletića, pisanoj pod sam konac juge pod naslovom *Genocid nad muslimanima 1941–1945* (Svjetlost, Sarajevo 1990), naširoko razlaže o stvarnom četničkom i navodnom ustaškom genocidu nad tom hrvatskom vjerskom skupinom, a o partizanskom genocidu povezanom s Bleiburgom – ni slova! Ali ni u inače izvršnoj monografiji Zlatka Hasanbegovića *Muslimani u Zagrebu 1878 – 1945; Doba utemeljenja* (Medžlis Islamske zajednice u Zagrebu i Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb 2007) ne govori se iscrpnije o muslimanskim žrtvama Bleiburga, pa ni onim zagrebačkim. Zato pisac iznosi sudbinu muslimanskih dužnosnika hrvatske vlade nakon poraza. V. str. 389 i dalje!

²⁸ Imajući na umu i politički uvjetovana »natezanja« oko broja žrtava, bivši je partizan i pisac svojedobno dobrodošlih apologetskih knjiga o Andriji Hebrangu, Zvonko Ivanković – Vonta, opetovano predlagao da u toj stvari zadnju riječ donese neko strano, međunarodno povjerenstvo. Očito je vjerovao da bi polemike toga trenutka prestale. Vontin je prijedlog posve nalik aktualnoj ideji da o svetim hrvatskim granicama (prema negdašnjoj Alpskoj Hrvatskoj, koja se sada zove Slovenija) odlučuje strana arbitraža. Sve to spada u sulu- du logiku i veleizdajničku ideologiju hrvatskih robova.

²⁹ Ova se znamenka sugerira u John Prcela i Stanko Guldescu (prir.): *Operation Slaughterhouse; Eyewitness Accounts of Post-war Massacres in Yugoslavia*. Dorrance & Company, Philadelphia 1970, 1995². Kazimir Katalinić, u raščlambi »Broj bleiburških žrtava« (zbornik *50 godina Bleiburga* [v. u Knjigopisu!], str. 49–61), dolazi do maksimalno 553 tisuće ubijenih Hrvata. Usp. i: Kazimir Katalinić, *Argumenti; NDH, BiH, Bleiburg i genocid* (Republika Hrvatska, Buenos Aires – Zagreb 1993), str. 85–149!

Ponajprije, ipak, jedna načelna napomena. Paradoksalno je da se, kako izgleda, narodi zapravo vesele kada su im žrtve veće; očekivalo bi se, naprotiv, da je dobrodošao njihov manji broj, koji stvara manje ozljede na nacionalnom tkivu. Narodi, međutim, kao da se ponose žrtvama, kao da ih one čine boljima i priskrbuju im veći nacionalno-politički ugled i probitak. Riječ je o jednom specifičnom sofizmu ćudoredne svijesti, o kojemu će biti više govora u završnom eseju o »Filozofiji Bleiburga«. Ovdje je dostatno ustvrditi da je ta okolnost odgovorna i za možebitno pretjeravanje broja Bleiburških žrtava, te navodi na oprez kada se rabe visoke znamenke, sve i ako bi se inače mogle podkrijepiti savjesnim povijesnim istraživanjem u mjeri u kojoj je ono, zbog protekloga vremena i manjkavosti pouzdane građe, danas još uopće moguće. Procjene broja mrtvih, dakle, variraju koliko zbog znanstvenih razloga, napose poteškoća vezanih uz historiografsku metodologiju, toliko i zbog motiva ćudoredne, nacionalne i političke naravi.

Neke brojke već su spomenute u uvodnim poglavljima. Općenito bi se smjelo ustvrditi da su sve procjene ispod 200 tisuća plod protuhrvatske, jugoidne ili srboidne želje da se krimen počinjen nad Hrvatima prikaže manjim te da se tako krivci barem djelomice ekskulpiraju.³⁰ Pritom, na-

³⁰ Tako, primjerice, Vladimir Žerjavić, inače »stručnjak« za jasenovačke žrtve, koje dakako moraju biti što brojnije, Bleiburške žrtve, koje on trpa pod rubriku »kvislinzi i kolaboracionisti«, u raznim napisima posve nerealno i tendenciozno svodi na 45 – 55 tisuća. Toj neprijatelju dobrodošloj znamenki nekritično se priklanja i klan Goldstein. Kritično pak o obojici aritmetičara piše glasoviti matematičar Josip Pečarić u: Dubravko Jelčić i Josip Pečarić: *Povijesni prijepori* (Vlastita naklada, Zagreb 2006), str. 221–229.

ime, valja imati na umu da je sam Tito u svojim govorima spominjao znamenku od 200 tisuća; teško je pretpostaviti da bi hotice i svjesno pretjeravao brojke, koliko god on žrtve smatrao neprijateljem, jer mu je unatoč te činjenice moralo biti bjelodano da je ipak riječ o nezakonitom i nepopularnom, okrutnom postupku koji mu, čak ni među simpatizerima, ne može bezostatno služiti na čast. Pa i Titov predratni kurir, Ivan Supek, kojemu su neki okvirni podatci vjerojatno bili poznati, a inače je, kao fizičar, bio obvezan načelu znanstvene istinoljubivosti i metodološke strogosti, naveo brojku od 300 tisuća likvidiranih.³¹ Izvješće pak Titovog Ministarstva unutarnjih poslova 1949 spominje 341 tisuću zarobljenika, priznajući da je od njih 100 tisuća ubijeno ili poginulo u završnim vojnim operacijama. U dokumentima posebnih postrojbi KNOJa (Korpus narodne obrane J.) riječ je o manjem broju: navodi se do 116 tisuća ne samo ubijenih, nego i ranjenih i zarobljenih, te ne samo Hrvata, nego i srpskih četnika i ostalih.³²

Prof. dr. Mate Šimundić, koji se sustavno bavio ovim problemom³³, računa da žrtve Dravograda mogu iznositi između 50 i 70 tisuća, Maribora 40 – 70000, Bleiburga 30000, a susljednoga *Križnog puta* do 125000. Šimundić drži da bi ukupna brojka stradalih mogla iznositi između 245 i 295000.³⁴ U svakom slučaju mora se zaključiti da

³¹ U knjizi *Krivovjernik na ljevici* (BC-Review, Bristol 1980).

³² Prema: Jure Vujić, *Trg maršala Tita; Mitovi i realnosti titoizma* (Hrvatska uzdanica, Zagreb 2007), str. 209.

³³ U: Mate Šimundić, *Hrvatski smrtni put*. Matica Hrvatska, Split 2001.

³⁴ Evo kako ova katastrofa izgleda iz neprijateljskoga motrišta: U »metežu« kod Bleiburga 20 do 25 tisuća Hrvata uspjelo je pobjeći, dočim je većinu izbjeglica ipak zarobila jugo-vojska. Neki

je Bleiburg najveća katastrofa koja se je tijekom povijesti dogodila na hrvatskom nacionalnom biću.³⁵

Tko su ubijeni? Velikim dijelom, kako je rečeno, to su civili, starci, žene, djeca. Tu su pripadnici Ustaškog pokreta. Tu su i borci domobranskih postrojbi, regularne vojske Nezavisne Države Hrvatske, kako oni koji su se časno i junački borili za Državu, tako i oni koji tek nisu stigli na vrijeme dezertirati u partizane, jer, kako se znade, bilo je na žalost i takvih. Bleiburške žrtve, pojedinačno gledano, nisu sastavljene isključivo od anđeoskih legija i herojskih falangi; ljudi su različiti i nesavršeni i svaki pojedinac ima svoj vlastiti usud, osobnost, djela i propuste, čudoredni

su od tih zatvoreni, predani »legalnim sudovima«, dio anonimnih (drugdje, međutim, auktor tvrdi da je bila riječ o onima koji su tobož »prepoznati kao krvnici« iz Jasenovca etc.) odmah je ubijen, a dio duž *Križnoga puta*. Osim toga, »velika većina civila puštena je kućama nakon nekoliko dana«. (Prof. dr. Ivo Goldstein, *Hrvatska povijest*. Novi Liber, Zagreb 2003, str. 303–306.)

³⁵ Hrvati skloni židoljublju te traženju sličnosti hrvatskog i židovskog nacionalno-povijesnog usuda skloni su, zbog razmjera hrvatskih gubitaka, Bleiburg nazivati »hrvatskim holokaustom«. Usporedba, međutim, višestruko šepa. Holokaust, koji je za stare Grke značio *bezostatnu* žrtvu paljenicu cijele životinje, Židovima se nije dogodio, inače ih danas ne bi ni bilo, a ima ih, kako vidimo, sve više i više. Navodnih »Šest Milijuna« *holokaustiranih* u zbiljskoj povjesnici valja pretvoriti u vjerojatnih parsto tisuća. Hrvati nemaju nikakva razloga preuzimati modele židovske (moralno, politički, a nadasve financijski unosne, no u međuvremenu raskrinkane i kompromitirane) kvazireligiozno-mitološke megalomanije. Napokon, i sami Židovi, koji se u svojoj beskrajnoj umišljenosti smatraju neusporedivom žrtvom, ionako ne dopuštaju nikakve usporedbe sa svojim navodnim i / ili stvarnim nevoljama i nedaćama. Tako se, dakle, Hrvati ne će približiti Židovima. Za hrvatske žrtve sasvim dostaje uvriježena oznaka »Bleiburg«!

profil. Ali ukupno te žrtve predstavljaju jedan jedinstveni nacionalni mučenički korpus, svetu uspomenu i veliku ranu na hrvatskom narodnom tkivu.

Među likvidiranim, uz već spomenute Kozake, bilo je, mnogo manje doduše, i pripadnika nehrvatskih nacija s područja pokojne J. Stradali su i desničarski slovenski *domobranici*, pripadnici *Bijele garde*, kao i oni, daleko malobrojniji dosljedno monarhistički i antikomunistički srpsko-crnogorski četnici koji se pod konac rata nisu priključili pobjedničkim partizanima, jer im je bila nezamisliva kolaboracija s bezbožnim republikanskim komunistima, kojima je k tomu još stajao na čelu »Hrvat« Tito.³⁶ I oni su odabrali bijeg u dvojbenu »slobodu«, a dobili su smrt. Slovenaca je moglo stradati do 10000, Srba-Crnogoraca vjerojatno iznad 5000³⁷.

³⁶ Tito je u početku rata u Srbiji dva puta, uz srpsku »šljivu-prepečenicu«, razgovarao i pregovarao s četničkim vođom, pukovnikom a poslije *đeneralom* Dragoljubom Mihailovićem, Čiča-Dražom, ali tom zgodom nije utanačen sporazum o suradnji. Tijekom rata, četnici su se u više navrata masovno priključivali titovcima, a posljednji je val prebjega nastupio pred savezničku pobjedu, kada je velik dio srpskih gerilaca zaključio kako će se i pod Titom kao jugoslavenom moći obnavljati Velesrbija – što se je i obistinilo.

³⁷ Budući da na redovitim bleiburškim komemoracijama u svibnju, uz hrvatske katolike, tradicionalno sudjeluju i hrvatski muslimani, čijih je suvjernika također mnogo bilo u pogubljenim postrojbama, postavilo se pitanje zašto na tim obljetnicama nema i pravoslavnih svećenika, da odaju štovanje stradalim Srbima. Blisko je pameti da ovakva zanovijetanja dolaze iz redova onih koji (kao prof. dr. Žarko Puhovski & Co) ne drže ništa ni do Bleiburga ni do Ustaškog naraštaja, niti do Hrvatske uopće, nego u ime prividne objektivnosti tek nastoje Hrvatima omesti, kad god stignu i što god stignu, i radost i tugu. Naravno da Srbi imaju pravo (i dužnost)

Slovenci i Srbi s Bleiburga za nastajuću su Titovinu značili ideološke protivnike, antikomuniste, »klasne neprijatelje«, a navlastito mrske »kolaboratore«, »kvislinge«, »izdajice«, koji su se tobož stavili na stranu neprijatelja u času kada su »naši narodi« protiv njega digli ponosni i pobjedonosni ustanak. Je li tako i s Hrvatima? Jesu li i oni posmicani tek kao »kvislinzi«³⁸? Već sama okolnost neusporedivo većega broja hrvatskih žrtava daje naslutiti da Hrvati nisu pogubljeni tek zbog političko-moralne nepodobnosti. Bleiburška likvidacija Hrvata ima sve značajke genocida. Jesu li doista Hrvati ubijani iz nacionalnih pobuda? Jesu li ubijani nadasve kao Hrvati? Strogo gledano, to nije bio etnički, rasni obračun, inače ne bi preživjeli ni Bakarić, Blažević niti ostali komunisti hrvatske krvi, pa ni sam »maršal Tito«. Ali ubijani su Hrvati koji su za Hrvatsku (bez obzira na možebitni lijevi ili desni svjetonazor – kasniji je primjer za to Andrija Hebrang). Ubijani su Hrvati ukoliko su hrvatski nacionalisti i kao takvi protivnici svake Jugoslavije, monarhističke kao i komunističke. Ubijani su Ustaše i domobrani kao svjedoci i djelatni ratnici za Hrvatsku Državu, koja je bila nepomirljiva s onim što su titovci upravo prizivali u život, pa se je ponajprije protiv tih bojovnih hrvatskih državotvornih nacionalista i

oplakivati svoje mrtve i služiti za njih svete mise po grko-istočnom obredu, ali bi uistinu neumjesno i neukusno bilo da to čine u isto vrijeme i na istom mjestu kao i njihove žrtve.

³⁸ Nerado rabim, pa makar i pod navodnicima, ovaj *pars pro toto* ratnih pobjednika, kojim se blati časno ime velikoga norveškog domoljuba i mučenika Vidkuna Abrahama Lauritza Quislinga; već kao pripadnik prastaroga nordijskog plemstva, on nikako ne bi mogao biti »kolaborator« ili »izdajica«, što mu podvaljuje antifašistička ološ. No o tomu drugdje!

vodio četverogodišnji krvavi rat.³⁹ Nije slučajno jugo-srpska promičba tijekom jugovine br. II sve Hrvate paušalno označavala kao Ustaše, a nipošto tek kao antikomuniste. Bleiburg je, dakle, bio završni, dramatični akord jednoga velikog pohoda protiv Hrvatske Nacije i Hrvatske Države. Taj je pohod vođen uime velikosrpske Jugoslavije, s ovim ili onim predznakom. Tko je kriv da je pohod – na štetu Hrvata – i uspio?

³⁹ Tvrdnja spomenutoga »ne-hrvatskog« (kako se sam titulira) povjesničara Ive Goldsteina – da Hrvati na Bleiburgu i nakon njega nisu ubijani kao Hrvati, iz »mržnje na hrvatstvo« – stoga je površna i nedorečena, te utoliko netočna. (V., uz ostalo, dr. Ivo Goldstein: »Tito je htio spriječiti smrt 50.000 Hrvata«, »Globus« br. 911 = 23. V 2008, str. 26!)

V. KRIVCI

U dosadašnjem prikazu već je spomenuto više skupina ili pojedinaca koji bi se mogli kandidirati kao mogući krivci za Bleiburški zločin. Nesretni Simo Dubajić tu je samo *pars pro toto*, ili simbol, ili, što je najgore, dobrodošao nadomjestak za sve one koji bi uistinu trebali odgovarati ali ih se hoće izuzeti iz krivnje, a to su planeri, organizatori, nalogodavci, politički i nacionalno zainteresirani... svi, dakle, daleko dublje upleteni negoli što su izravni izvršitelji, koji kao bojovnici mržnje i osvete, usto možda i duševno opterećeni sadistički počinitelji, spadaju u drugotno područje kontingencije i slučaja⁴⁰.

Tko je, dakle, kriv za Bleiburg? Ako ovdje zanemarimo metafizičke »uzroke«⁴¹ u vidu usuda, prokletstva, soton-ske zloće, Božje kazne, – ostaju načelno ovi čimbenici: partizansko-četnički titovci, jugofilni demokratski Britanci i Ustaše. Glede potonjih, koliko god se nerijetko upravo

⁴⁰ Među njima je daleko najviše Srba, *popartizanjenih* četnika, ali su u likvidacijama marljivo sudjelovali i Slovenci i Hrvati jugo-komunističke orijentacije.

⁴¹ Strogo gledano, uzrok nije metafizička, transcendentna, već, ovisno o filozofijskom pristupu, empirijska, ili racionalna, ili transcendentalna kategorija.

ustaškom Poglavniku i njegovoj vladi, i s hrvatske i s jugoslavenske strane, pripisivala odgovornost za Bleiburški skandal, jasno je barem toliko da ga oni nisu željeli niti pripravljaliti. Kako vidjesmo, Hrvatska je u proljeće 1945 ostala bez stalnog dotoka oružja, a strjeljivo je bilo na izmaku. S istoka su nadirale udružene tito-staljinske postrojbe, dobro naoružane, pune osvajačkog poleta, sigurne u potporu svojih zapadnih demokratskih saveznika. U takvu stanju, odgovorna je prosudba morala dospjeti zaključku o slabim izgledima dugoročne i uspješne obrane Države. Kako bi se narodu prištedjeli daljnje patnje, razaranja i smrt, povlačenje prema zapadu ocijenjeno je kao manje zlo, uz naivnu pretpostavku – koja se mogla činiti ispravnom – da se bezbolno može obaviti predaja dotadašnjem neprijatelju, kojemu nisu pripisane sklonosti nezakonitom i okrutnom ponašanju spram ratnih zarobljenika kakvo se moglo očekivati od Tito-Staljinovih komunista.⁴² Kada se djelotvorna obrana pokazala iluzornom, hrvatsko je vodstvo prionulo spašavati vojsku (kao i pridružene joj mase puka), kaneći iz zapadnog egzila nastaviti borbu za Državu, do očekivanog trenutka sukoba zapadnih demokracija s komunizmom, sukoba u kojemu su hrvatski nacionalisti vidjeli svoje mjesto.

Rekoh: naivnu pretpostavku. Znalo se je, naime, vrlo dobro da je Britanija, sa svojom političkom klasom, dobro no prožetom masonerijom i židovstvom, kumovala uspostavi prve jugoslavenske države 1918. Znalo se je također da je London »27 marta« 1941 inscenirao u jugovini

⁴² Prema nekim mišljenjima, Poglavnik je preko o. Krunoslava Draganovića dobio iz Vatikana jamstva da Englezi ne će izručiti hrvatsku vojsku Titu. I ako je bilo tih jamstava, naivnost ostaje.

državni udar kako bi Karađorđeviću državu odvojio od Njemačke i potjerao na stranu zapadnih demokracija. Bjelodano je bilo kako Englez tijekom rata podupire jugoslavensku alternativu, isprva četničkog vođu Mihailovića, potom komunističkog vođu Broza, a u oba slučaja računali su u Londonu na obnovu monarhističke tvorevine, te u oba slučaja nastojali uključiti u igru i mladoga kralja Petra II kao jamca njezina kontinuiteta. Nije dakle bila tajna da Englezi nakon rata kane obnoviti svoju mezimicu na Balkanu. Stoga nije trebalo odveć čuditi kada su Englezi na prijevaru razoružanu, nepobjeđenu, junačku vojsku izručili Titovim banditima na milost i nemilost, što se u praksi ubrzo pokazalo kao bezostatna nemilost, pokolj i genocid⁴³. U svakom je slučaju dakle s Englezima trebalo biti oprezan, razborit, manje lakovjeran, a ponajmanje računati s nekakvom ljudskom dobrotom, napose s možebitnom engleskom sentimentalnošću.⁴⁴

Hrvatska je dakle krivnja relativna i uvjetna, britanska je neupitna. No najizravnija je, naravno, ona jugoslavenska. Jugoslavenske su postrojbe, predvođene komunistima i impregnirane velikosrbima, prihvatile od svojih britanskih saveznika stotine tisuća hrvatskih vojnika i civila, razoružane ih zarobile te izložile sustavnom istrjebljenju,

⁴³ Prema Konvenciji OUN o kažnjavanju i suzbijanju genocida (od 9. XII 1948), genocidom se, uz ostalo, smatra ubijanje pripadnika etničke skupine, prouzročivanje znatnog tjelesnog ili duševnog zla tim pripadnicima, te hotimično njihovo dovođenje u životne uvjete koji potiču njihovo uništenje. Očito je da Bleiburški zločin ispunjava sva ova mjerila.

⁴⁴ Glede engleske uloge u Bleiburškom zločinu, znat će se i više i potankije kada se, 2020, nakon 75 godina otvori pismohrana s vojnim tajnama iz onoga vremena.

kojemu je samo manji broj uspio izbjeći. Kako potvrđuju brojni svjedoci, mnogi su se pripadnici titovskih skupina istaknuli u zločinu, ali nad svima njima stoji visoko figura njihova vrhovnog zapovjednika, nalogodavca i kolovođe, takozvanog »maršala Tita«.⁴⁵ Prema pisanju titovskog »Vjesnika« iz onoga doba, Još 15. svibnja on je izričito pohvalio »hrabre trupe« genocidne III armije Koste Nagya, Branka Petričevića i Vukašina Subotića. Po prilici tri tjedna, počam od 19. svibnja, pa do 6. lipnja, u vrijeme najintenzivnijih likvidacija, Tito se učestalo motao područjem između Zagreba i Maribora. Obilazio je i inspicirao mjesta zločina. Navlastito je uz sam Zagreb pregledao stratišta Tuškanac, Šestine i Gračane. Tek nakon njegova nadzornog pohoda te uklanjanja posljedica zločina, Tuškanac je kao park i šuma ponovno otvoren za građanstvo.⁴⁶ Već 27.

⁴⁵ Tito je, izgleda, likvidaciju izravno naložio tadašnjemu šefu OZNe, pukovniku Slobodanu Peneziću – Krcunu, a među krivcima srednjega ranga valja primjerice navesti Milana Bastu, Simu Dubajića, Peku Dapčevića, Kostu Nagya, Koču Popovića, Radu Žigica... Uloga dvojice Josipa, notornih oznaša što ih je Tuđman uime krivo shvaćene pomirbe bio uvrstio u svoju garnituru, Manolića i Boljkovca dakle, u cijelom tom nečasnom poslu, odavna je isto toliko dobro znana koliko je uporno oni niječu. Ako je nedavno, u jeku zgražanja nad tobož novootkrivenom Hudom Jamom, poznati ekshibicionist i narcis Ivan Zvonimir Čičak podsjetio na rečenu dvojicu krivaca, kao da otkriva nešto nepoznato, ta se okolnost može mirne duše pripisati njegovoj potrebi da, iako se već dobrobrano iscrpio, pod svaku cijenu ostane nazočan u općinstvu.

⁴⁶ Groteskno je, stoga, kada »nehrvatski« povjesničari poput Ive Goldsteina nastoje osloboditi krivnje svojega nedodirljivog idola maštarijama o njegovoj želji da »spriječi smrt 50000 Hrvata«. Tito, fabulira Goldstein, »nije naredio ubijanje, ali je (...) znao da bi se ono moglo dogoditi. Nizom naredbi pokušao je to spriječiti, ali nije

svibnja Tito ima prigodu, govoreći u Ljubljani, svojim revnim izvršiteljima javno čestitati: »Što se tiče izdajnika koji su se našli unutar naše zemlje, to je stvar prošlosti. Ruka pravde, ruka osvetnica našeg naroda (*sic!*), dostigla ih je već ogromnu većinu (...)«.⁴⁷

uspio.« Vidi, vidi! Nemoćnog li diktatora, koji je za svoje bande bio neka vrsta poluboga! Goldstein nadalje tvrdi kako je Tito bio nezadovoljan likvidacijama, ali nikoga nije pozvao na odgovornost. Onda je možda ipak bio zadovoljan?! (Goldstein, »Globus«, *l. c.*)

⁴⁷ Usp. Ivan Ott: *Ukradeno djetinjstvo* (Lijepa naša, Wuppertal 1999). – Glede Tita, on je posebna priča. Jeftino je i nepravedno svoditi ga moralistički na običnog zločinca. On je veliki povijesni muž, a djela takovih teško prolaze bez mora krvi. Nevolja je, međutim, u tomu, da taj markantni i zacijelo sposobni diktator nije bio na hrvatskoj, nego na neprijateljskoj, srbojugoslavenskoj strani. Stoga je posve neumjesno svojatati ga za Hrvatsku; to čine samo jugoslaveni hrvatske krvi. Dakako, i sa zločinima ga se može i mora povezivati. U tom pogledu, na top-listama Tito briljira. Klaus Jacob, u knjizi *Moj dnevnik*, svrstava Tita na zavidno deseto mjesto među dvadeset velikih ubojica XX stoljeća. Preko »Bild-Zeitunga« i »Večernjaka«, ovaj podatak donosi Branimir Lukšić u svojoj knjizi *Nedovršena Hrvatska* (Fram – Ziral, Mostar 2008), str. 35.

VI. UZROCI

Uzroci su Bleiburške katastrofe složeni, kao što i inače u povijesti djeluje mnoštvo uzroka; ona je dakle polideterminirana, te svaki pokušaj monokauzalnog tumačenja vodi pojednostavnjenju. Upravo razmotrene kategorije krivaca za Bleiburški zločin ujedno već same po sebi naznačuju pojedine uzroke ili motive⁴⁸ toga ubilačkog pothvata. Titovske partizane i srpske četnike gonila je potreba obnove Jugoslavije, koja bi bila nemoguća uz jak i vitalan hrvatski čimbenik. Englezi su također htjeli, i kao jedan od ratnih ciljeva predvidjeli obnovu Jugoslavije, s tom razlikom da su, dokle god se to moglo, nastojali na restauraciji karađorđevićvske monarhije. Kada se to pokazalo upitnim, odlučili su se umjesto Draže podupirati Tita, ali su i ovoga do zadnjeg časa opterećivali sjenom srpskoga kralja, misleći da je moguć nemogući kompromis monarha i »maršala«. Na kraju su pristali i na Tita bez dodataka, samo da juga bude cijela i bez »fašističkih Ustaša«, koje je stoga valjalo posmicati uz čiste ruke, uslugom titovaca. Uz to, Engleze je vodila i želja da se, dodvoravanjem Titu, spriječi njegova trajna okupacija Koruške: Tito je, naime, u času pobjede i

⁴⁸ Aristotelovi *finalni uzroci*, ciljevi.

neko vrijeme nakon nje⁴⁹ očitovao neskrivene imperijalne ambicije. Uz Trst i Korušku, svojatao je još i Albaniju i Bugarsku, koje je kanio pripojiti svojem mini-*Reichu*, a tek zapisane u zvijezdama ostaju njegove nakane s Grčkom, da je u njoj pobijedio komunistički pokret što ga je Tito zdušno podupirao, sve dok mu to Zapad, nakon njegova izbacivanja iz Komunističke internacionale, nije zabranio. Osim toga, Englezi su doista bili suočeni s teško razrješivim problemom spašavanja, smještanja, zbrinjavanja stotina tisuća ljudi. To bliže bilo im je zatomiti u sebi sve protivne razloge i možebitni glas savjesti, te ih po kratkom postupku izručiti neprijatelju, da se olako oslobode nevolje.

Kada je riječ o (veliko)srpskim motivima što su bili na djelu Bleiburga, uz obnovu višenacionalne tvorevine pod komandom najjačega, »državotvornog« naroda valja imati u vidu i srpsku mržnju na Hrvate, koji su im »rasturili« mezimicu. Izvorno, jugoslavenska ideja jest bila hrvatska, no kada su ju Srbi nakon prvotnog oklijevanja prigrlili, ona je u njihovoj inačici postala istovjetnom s velesrpskim miniimperijem. I taj su se Hrvati usudili razbiti, sanjajući o nekakvoj nacionalnoj i državnoj slobodi! Zato sastojak srpske osvete utemeljiteljima i braniteljima Nezavisne Države Hrvatske predstavlja jedan od ključnih pokretača genocidnog masakra. I sam Đilas, crnogorski Srbin (po vlastitu samoodređenju), a ne samo jugoslavenski komunist-internacionalist, svjedoči opetovano kako se je Bleiburg morao dogoditi »da se Srbi izdovolje«.⁵⁰ Pritom je

⁴⁹ Zapravo sve dok ga Staljin 1948, zbog Titove megalomanije na Balkanu, nije najurio iz komunističke zajednice država.

⁵⁰ To se »izdovoljavanje« ponavljalo i tijekom rata. Još početkom 1942, Tito je srpskim četnicima koji su mu se priključili dopus-

došla do izražaja i divljačka narav srpskih ratnika, kakvu su oni očitovali i u drugim borbama XX stoljeća prije Bleiburga (Balkanski ratovi, I i II Svj. rat), kao i poslije, u Domovinskom ratu.

Među uzrocima Bleiburga, osobito je djelovao i komunistički fanatizam onih dijelova partizanskoga zapovjedništva i vojske koji su bili izravno zahvaćeni ideološkom indoktrinacijom, pa su obračun s hrvatskim ratnicima i civilima ipak shvatili, s onu stranu nacionalnog vida sukoba, ponajprije kao obračun s »klasnim« i svjetonazornim neprijateljem. Komunistički su partizani svakako nastupali u ime jednog određenog bojovnog antifašizma (bez obzira na činjenicu da su i njihovi liberal-demokratski protivnici također zastupali vlastiti oblik antifašizma)⁵¹, te su oznaku »fašizma« projicirali na svoje hrvatske žrtve, bez obzira na

tio »izdovoljavanje« nad fočanskim muslimanima, što je ponukalo jednoga Adilbega Zulfikarpašića, dotada Titova vjernog sljedbenika, da »maršalu« okrene leđa.

⁵¹ Nikada oko »antifašizma«, zahvaljujući gluposti, zaludenosti i neznanju, koliko i hotimičnoj, svjesnoj političkoj manipulaciji i mistifikaciji, nije bilo toliko nesporazuma kao danas, kada bi se ipak moralo očekivati da su neke prijeporne teme već odavna absolvirane, te da je oko njih postignut maksimalni mogući konsenzus. Naravno je da antifašizam može biti liberalni, demokratski, kao što može biti i komunistički (ili, kako glasi sadašnji termin s ciljem da se »autentični« komunizam ekskulpira te spasi za neka »bolja vremena«, – »boljševički«). Činjenica je, međutim, bez obzira na to što se držalo o samom fašizmu, da ta dva antifašizma nisu izjednačiva. Također je činjenica da negdašnji komunistički fanatici i zločinci, skupa sa svojim simpatizerima, rado koliko i lukavo rabe neodređeni, neutralni i u demokratskoj sredini lakše prihvatljiv eufemizam »antifašizam«, eda bi se zamaglila ili prikrila zbiljska narav njihove ideologije i prakse.

pitanje u kojoj su mjeri pojedini od njih uistinu bili iskreni pristaše »fašističke« ideje (shvaćene ovdje u širem smislu, koji uključuje i nacional-socijalizam), a u kojoj su mjeri naprosto sudjelovali u narodnoj vojsci što se, s obzirom na dane i zadane povijesne okolnosti, morala odlučiti za ratnoga saveznika koji je podupro ideju samostalne hrvatske države umjesto obnove nenarodne Jugoslavije.

Općenito gledano, ključni uzrok Bleiburga leži u savezničkoj pobjedi nad silama Osovine, fašističkim državama, te nad idejom Novoga europskog poretka koji je trebao značiti Europu suverenih nacionalnih država povezanih zajedničkim otporom kako komunističkoj tiraniji, tako i liberal-demokratskoj dekadenciji. Ove su se dvije silnice udružile u demo-komunističku koaliciju, ultraljevičar Staljin našao je zajednički jezik s konzervativcem Churchillom⁵². Nakon što su njihove ideje i države (uz Britaniju i njezine ratne saveznice na čelu s izvaneuropskom silom USA) pokorile i podijelile Europu⁵³, pokazalo se da pučki demokrati (komunisti) jednako kao i parlamentarni demokrati (liberali) vladaju svojim blokovima daleko tiranskije i totalitarnije negoli je to bio slučaj s onim što bismo uvjet-

⁵² Uputno je zaviriti u njihovu prijepisku; tu se bjeodano otkriva kako njihove međusobne simpatije nisu tek proizvod svrhovitosti ratnog savezništva, nego je riječ o dubljem osobnom razumijevanju dvojice muževa zbliženih ne samo antifašizmom, nego i pozitivnim uporištem u dvije, doduše različite varijante onoga što se mora prepoznati kao jedinstvena ideologija i utopija demokratske jednakosti na tragu Francuske revolucije. Mogao je Churchill poslije zbog Staljinove imperijalne politike lijevati krokodilske suze, tužeći se da je zaklana kriva svinja (Hitler umjesto Staljina), to ništa ne mijenja na dubokoj bliskosti dvojice *demokrata*.

⁵³ Berlin – Njemačku – Europu – Svijet.

no mogli nazvati »fašističkim blokom«. U ovomu je bilo neusporedivo više prostora na nacionalno-državne suverenitete, za štovanje posebnosti pojedinih zemalja i naroda, za specifične njihove potrebe, interese i artikulacije tada općeprihvaćenog i pobjedonosnog desničarstva, negoli što su komunisti i liberali dopuštali odstupanja od zadane norme, šablone pravovjerja u teoriji i praksi. Današnja Europska Unija, kada komunizma više nema, svojim tehno-birokratskim despotizmom, konformizmom, prisiljavanjem na izjednačenje i jednakost bez odstupanja, samo je završni akord onoga ništenja slobode i različitosti što je započela demo-komunističkim kondominijem rođenim na Jalti i što je, uz ostalo, urodila i neusporedivom genocidnom katastrofom hrvatske nacije, katastrofom što je označujemo imenom koruškoga mjestanca Bleiburga.

VII.

POSLJEDICE

Bleiburški se genocid najizravnije odrazio upravo na demografskoj substanci. Hrvatski narod, stoljećima već ionako demografski zakržljao, pretrpio je u kratko vrijeme udarac veći od svih povijesnih udaraca do tada. Ne samo što je ostao bez stotina tisuća pripadnika nacionalnoga korpusa, nego, logikom geometrijske progresije, i bez onih koji zbog Bleiburga nisu bili rođeni, budući da je golemi dio Bleiburških žrtava predstavljao muškarce u najboljoj fertilnoj dobi.⁵⁴

Na nacionalno-političkom planu, posljedice su također bile pogubne. Nakon četiri godine *intermezza* s nacionalnom slobodom i državnom neovisnošću, ponovno je Hrvatima zagospodarila omražena jugovina. Ovoga puta ona se reklamirala i najavom pravednoga rješenja nacionalnog pitanja. Umjesto srbocentričnog unitarizma kakav je resio odumrlu monarhiju, sada se obećavali da će nova država biti federalna zajednica ravnopravnih naroda. Dakako, ta

⁵⁴ Pod naslovom »Hrvata bi bilo osam milijuna da nije bilo pogubnoga komunizma!«, o tomu nedavno piše i ugledni hrvatski ultradesni publicist Tomislav Sunić (zadarski »Hrvatski list« br. 232 = 5. ožujka 2009). A da nije bilo još i abortusa etc.?! U svakom slučaju, godišnje nas je sada desetak tisuća manje. Po obitelji rodi se jedno i pol dijete. Čemu onda uopće bilo kakva borba, ako po najprije ne izvojštimo pobjedu u borbi protiv demografske smrti?

su obećanja, svejedno koliko iskreno ili cinično zamišljena, ostala neostvarena.

Tito je, htio-ne-htio, stupio u koaliciju s velesrpsvom, što je došlo do izražaja već i u stapanju njegova pokreta s četničkim tijekom i pod konac rata. Pravi Srbi, nekomunisti, nikada nisu Tita zavoljeli, on je za njih do danas ostao »ustaša«. I na početku njegove šumske gerile, vrlo brzo su ga potjerali iz njegove efemerne »užičke republike«. To pak ništa ne mijenja na činjenici da je Tito, *mutatis mutandis*, vodio njihovu politiku, na neprocjenjivu štetu hrvatskoga naroda iz kojega je, po vjerojatnom ocu⁵⁵, i potekao. Hrvatska je, teritorijalno osakaćena u formalnim »avnojskim« granicama⁵⁶, ostala nesuverena, tek s nešto povremene, manje ili više ograničene autonomije milošću »maršala«, a protuhrvatski se genocid nastavio i u godinama nakon Bleiburga.

Osobito je duboke tragove Bleiburg ostavio na hrvatskoj nacionalnoj psihologiji. Hrvatski narod, možda nekim mistično-okultnim djelovanjem, a zacijelo nevoljama što mu ih je priskrbila njegova nesretna, uvelike gubitnička povijest, ionako već ispunjen nacionalnim kompleksima i traumama, osjećajima krivnje i nesigurnosti, pateći od

⁵⁵ U narodu se o Titu štošta bez dokaza nagađalo, kako se i inače čini s istaknutim povijesnim muževima. Ne treba, međutim, posve isključiti mogućnost da Titov tjelesni otac nije pijani zagorski seljak Franjo Broz, kojega gotovo nikada nije bilo u kući, nego grof Erdödy. Tu je pretpostavku dosta uvjerljivo podkrijepio Andreas Graf Razumovsky, u svojoj inače vrlo studioznoj knjizi *Ein Kampf um Belgrad; Tito und die jugoslawische Wirklichkeit* (Ullstein, Berlin – Frankfurt/M. – Wien 1980), str. 232, 336.

⁵⁶ Hrvatska je ostala bez svojega središnjeg dijela, Bosne i Hercegovine, ostala je bez Boke Kotorske, Istočnoga Srijema do Zemuna i Bačke sa Suboticom, a o povijesno izgubljenim područjima Crvene (Crna Gora) i Alpske Hrvatske (Slovenija) da i ne govorimo.

manjka samopouzdanja, potrebe za dodvoravanjem navodno jačem i tobože boljem, razbijen i rastrojen u sebi, mučen nedostojnim porivima ljubomora i jala... – Bleiburškim je iskustvom samo još jače učvrstio značajke duboko načete narodne duše. Bleiburg je u Hrvata dodatno potaknuo ubitačni pasivizam, defetizam i pesimizam, sklonost samosućuti te beskrajnom oplakivanju žalosna usuda umjesto pristupanja muževnoj akciji.

Demografski, nacionalno-politički i nacionalno-psihološki ozlijeđen, zakočen, vraćen unatrag, hrvatski je narod bio Bleiburgom osuđen na desetljeća drugorazrednog vegetiranja u obnovljenoj velikosrpskoj Jugoslaviji, u kojoj su predstavnici Bleiburškoga pobjednika nad njime provodili nesmiljeni *teror*, u doslovnom smislu komunističko-velikosrpske strahovlade. Hrvatski narod, kako je dobro poznato, u drugoj Jugoslaviji pretrpio je neizmjerne gospodarske štete, njime su vladale snage koje su mu nametnule odbojan i nerazuman model političke vladavine, još i više nego monarhistička, komunistička je jugovina Hrvate ubijala, zatvarala, mučila, a napose, zbog nacionalnih, političkih i gospodarskih razloga, tjerala ih na napuštanje Domovine, što se uvijalo u milozvučne fraze slobode kretanja i veliku dušno dodijeljenoga prava na traženje posla u inozemstvu. Izravna je vlast bila u rukama naraštaja Bleiburških krvnika, ozloglašanih srpskih petokolonaša u beogradskoj službi, tradicionalna se katolička vjera u narodu suzbijala, progonila, svećenike se uklanjalo, srpsko pravoslavlje ponovno je u Hrvatskoj postalo legalnom crkvom također u službi vele-srpskoga Beograda, hrvatski su muslimani nasilu pretvoreni u narod bez nacionalnosti, pa u neki posebni narod smišljen tek zato da se osakati hrvatski nacionalni korpus.

Sve su to bile izravne i neizravne posljedice Bleiburga na hrvatskom nacionalnom tkivu.

VIII. OSVETNICI BLEIBURGA

Zdrave snage u hrvatskom narodu nikada nisu poklekule pred okrutnom činjenicom Bleiburga, niti su dopustile da on oblikuje njihov tvarni i duševni život. One su Bleiburg doživjele ne kao kočnicu, već kao poticaj. Bleiburg ih nije dotukao, već ih je osokolio. Doslovce su shvatile izreku hrvatskoga puka i Ustaškoga Poglavnika: na ljutu ranu – ljuta trava! Uvidjele su da se na jugoslaven-ski teror može uzvratiti samo naizgled možda sličnim (no svakako viteškijim) metodama i istom mjerom, premda, dakako, s obratnim predznakom. Odlučile su, grubo govoreći, Bleiburgu i svim *blajburzima* prije i poslije njega odgovoriti na – *blajburški* način. Ovdje to, u hrvatskom surječju, znači: način nacionalne revolucije.⁵⁷

Odmah nakon svibanjskih dana nastavljen je hrvatski otpor. Generali Luburić i Boban vraćaju se u Domovinu i započinju gerilski rat protiv obnovljene tvorevine⁵⁸. Po

⁵⁷ Ovo je poglavlje nazvano prema znakovitu naslovu knjige s naputcima za diverzantsku djelatnost jednoga od vođa Bugojanske gerile 1972, Adolfa Andrića. Objavljeno postumno u Chicagu 1974 (v. Bibliografiju na kraju ove knjige!).

⁵⁸ Luburić, koji je posljednjom Poglavnikovom naredbom bio imenovan zapovjednikom hrvatskih trupa u povlačenju, od početka je tražio da se brani Zagreb, no Poglavnik je to iz navedenih razlo-

hrvatskim šumama preživjeli ratnici Hrvatskih Oružanih Snaga zajedno s mladima organiziraju oružanu borbu. Tu djeluju skupine pod imenom *Križari*, *Čarkari*, *Mladi muslimani* pod zapovjedništvom Hasana Bibera... U Hercegovini križare okuplja bojnič Božo Mandić, na Velebitu pukovnik Delko Bogdanić. Hrvatski narodni odpor i Križari bore se kod Slunja i Rame, na Papuku, Vranu, Kamešnici i drugim mjestima. Otpor se organizira i u gradovima: Zagrebu, Sarajevu, Osijeku, Varaždinu, Koprivnici, Đakovu, Brodu... Sve su te skupine, prema priznanju čelnika OZNe Aleksandra Rankovića, OZNi i brigadama jugoslavenske narodne obrane nanijele u poslijeratnim godinama oko 2500 gubitaka.

U borbama protiv obnovljene jugovine, a za spas Države Hrvatske, osobito se istaknula skupina zagrebačkoga ustaškog stožernika Božidara Kavrana sa svojim »Podhvatom Deseti Travnja«. Uz ministra NDH Lovru Sušića i druge, Kavran je 1946 utemeljio Hrvatski državni odbor sa zadaćom ubacivanja križara u Domovinu radi podizanja nacionalnog ustanka protiv jugokomunističke vlasti i države. Odbor je u ljetu 1948 uputio u Hrvatsku 96 boraca, koji su ubrzo uhvaćeni i osuđeni na stroge kazne. Još uvijek se raspravlja o uzrocima sloma Kavranove skupine i može-bitnoj izdaji zbog koje pothvat nije uspio.

---

ga bio odbio. Luburić se pokorio, ali ne i u svoje ime: izvršio je dužnost i vratio se u Hrvatsku da nastavi borbu na Bilogori i u Slavoniji do Srijema i Fruške gore. O Bobanu, čija je smrt još uvijek nerazvijetljena, kolaju i drugačije priče: o pogibiji 1945 u Podravini, o borbi u hercegovačkim križarskim postrojbama do navodne smrti 1947, o emigraciji u Argentinu, pa USA, čak i o sudjelovanju u Korejskom ratu...

Rat protiv jugovine vodi se pod raznim imenima: H. N. Odpor, HOP (Hrvatski oslobodilački pokret), TRUP (Tajne revolucionarne ustaške postrojbe), HORA (Hrvatska oslobodilačka revolucionarna armija), HOS (Hrvatske oslobodilačke snage), a navlastito HRB (Hrvatsko revolucionarno bratstvo), koje je, uz niz drugih akcija, organiziralo i glasovitu Bugojansku gerilu 1972, preko Bugojanske hrvatske oslobodilačke vojske. U tom sklopu javlja se i Velebitska skupina.

Sve borbene, osloboditeljske, gerilske, diverzantske, terorističke i srodne akcije koje su Hrvati poduzimali od Bleiburškoga sloma 1945 pa do 1990, kada je nakratko obnovljena nacionalna država Hrvata, idu u kategoriju Osvetnika Bleiburga. S jedne strane, te su akcije predstavljale odgovor na jugo-teror i zločin sadržan u samoj opstojnosti protuhrvatske jugo-države⁵⁹, a s druge, bile su usmjerene

---

⁵⁹ Jugoslavija je od samoga svojega nastanka, uza sve ostale svoje značajke, svakako, i ponajprije, i jedna jedinstvena i kontinuirana vladavina protuhrvatskog terora uz neprestalno redanje hrvatskih žrtava. Već njezin osnutak »proslavljen« je usred Zagreba, na središnjem mu Jelačićplacu, *Prosinačkim žrtvama*. Slijede *Senjske*, *Sibinjske*, *Virovitičke*, *Primoštenske*... Slijedi pokolj u beogradskoj skupštini, sa susljednim ubojstvima demonstranata protiv toga čina. Broje se poginuli i na sprovodu ustaškog junaka Stipe Javora, izvršava se smrtna kazna nad hrvatskim bojovnicima Soldinom, Hranilovićem te nizom drugih. Provođe se atentati nad Šufflayem, Budakom, možda i Pilarom. Računa se da je za vladavine Aleksandrove diktature ubijeno oko 400 hrvatskih nacionalista i komunista, a preko 10 tisuća ih je zlostavljano po kazamatima. – Groteskno je stoga kada jugo-fanatici i posvjedočeni neprijatelji hrvatske države poput Slavka Goldsteina tvrde kako »stara juga« nikoga nije ubila (rekao je to meni u lice, dok sam s tim izrodnom još razgovarao). Jest, uza sva poniženja, tlačenja, diskriminacije,

pozitivnom izvođenju, točnije, obnovi suverene, slobodne, samostalne, neovisne Države Hrvatske. Hrvatski otpor jugodržavi odvijao se počesto na individualnom planu, na način onoga što su stari komunisti nazivali »individualnim terorom« (kakav su u ono vrijeme poduzimali njihovi inti-

bijaše ona i itekako krvava. Istina je da ju je u tome druga, titovska varijanta još daleko nadmašila. To je, uostalom, ujedno i odgovor na žilavu, koliko i ishitrenu tvrdnju nekih jugo-apologeta da bi, u slučaju četničke pobjede 1945, Hrvatska nestala s lica zemlje, te da svoju opstojnost ima zahvaliti samo Titovu pokretu! A taj je pokret, nakon Bleiburškoga zločina, do 1947 bez suda likvidirao oko 130 tisuća »narodnih neprijatelja«, podvig o kakvom je Karađorđević mogao samo sanjati. Kroz desetljeća Titove jugokomunističko-velsrpske strahovlade prošlo je kroz hrvatske zatvore 100 tisuća političkih protivnika i nacionalnih boraca, od kojih je svaki deseti ubijen. Samo u leopoldovskom zatvoru (koji je u vrijeme kraljevine bio majka za komuniste, dopuštajući im, kao srpskom Židovu Pijadi, da slikaju i prevode komunističke klasike) čamilo je 10 tisuća uzni-ka. Posljednji je golemi val progona, premda uglavnom bez smrtnih posljedica, uslijedio 1971, nakon Titova gušenja Hrvatskoga proljeća na znakovit nadnevak i na znakovitu mjestu (dan osnutka prve juge 1. prosinca, lovište Karađorđevo). Osobito valja istaknuti jugoslavenski teror protiv hrvatskih djelatnika izvan Domovine. Od svršetka rata pa do početka osamdesetih godina, kada dolaskom kancelara Helmuta Kohla na vlast u Njemačkoj, gdje je najviše ubijano, likvidacije najednom prestaju, jugodoba je likvidirala oko 60 Hrvata, te oko tucet Albanaca i Srba. Na više je Hrvata pokušao atentat, a neki su bili ote- ti. Zapravo je ta brojka hrvatskih boraca palih u emigraciji još i razmjerno niska (a osim toga, teško je jugu u ovom slučaju posebno optuživati jer je – kao i Hrvati! – djelovala u nužnoj samoobrani), imajući u vidu da se doista vodio nesmiljeni hrvatsko-jugoslavenski rat, te ni Hrvati nisu ostajali dužni, premda su, naravno, mogli i trebali biti i puno djelotvorniji. O jugoslavenskim likvidacijama Hrvata emigranata usp. Hans – Peter Rullmann, *Ubojstva naređena iz Beograda* (v. Bibliografiju!).

mni neprijatelji, anarhisti), poričući mu ozbiljniju važnost i trajnije učinke. Komunisti su zagovarali organiziranu, doktrinarno utemeljenu, štoviše, povijesno determiniranu revoluciju, dakako onu »proletersku«, internacionalističku. Ali se i na desnici razmjerno rado rabila riječ revolucija (Konzervativna revolucija, fašistička revolucija, nacional-socijalistička, nacionalna revolucija...). Pa i Nezavisna Država Hrvatska, preko nekih svojih političkih predstavnika i ideologa, temeljila je svoju legitimaciju na revoluciji, onoj Desetotravanjskoj.

U poslijeratnoj hrvatskoj emigraciji postupno se rađalo nezadovoljstvo čisto političkim, »politikantskim« nastupanjem izbjegličkih stranaka, na čelu s Poglavnikovim neo-ustaškim HOPom. Tražio se odmak od neplodne demokracije, koja se smatrala neumjesnom u najmanju ruku s obzirom na uvjete emigracije i, na drugoj strani, veliko-srpski okupirane Domovine. Tragalo se za alternativnim rješenjima, žudilo se za muževnim djelom, za učinkovitom borbom nasuprot ispraznom stranačkom prenemaganju i gloženju.

U sklopu takova stanja duhova, 1961 došlo je u Australiji do osnutka Hrvatskoga revolucionarnog bratstva, ilegalne, konspirativne udruge što si je postavila za cilj oslobađanje cjelovite Hrvatske uporabom svih sredstava borbe. Vodeći čovjek i ideolog HRBa bio je Geza Pasty (kasnije pao žrtvom udbaškog umorstva). Bratstvo je organiziralo niz diverzija, a nadalje slanje gerilske skupine od 19 članova, pod vodstvom Adolfa i Ambroza Andrića, u Hrvatsku 1972.⁶⁰ Ta je akcija nazvana Bugojanskom geri-

⁶⁰ Zapravo je Bratstvo već 1963 poslalo u Hrvatsku desetak boraca, na žalost bez vidljivog uspjeha.

lom ili operacijom Fenix, ili Raduša, kako ju je krstila juga po obližnjoj planini na kojoj su djelovali hrvatski borci.⁶¹ Bratstvo je raspušteno u nevrijeme, devedesetih godina, u iluziji da je ostvaren njegov cilj – Hrvatska država. U ime Hrvatske narodne fronte pak dvojica su Hrvata⁶², iste godine kada je bila Bugojanska akcija, ilegalno upali u J., podijelili promičbeni materijal, te u sukobu s jugoredarstvom likvidirali zapovjednika »miliciske stanice« u Karlobagu. Slijedeći put vratili su se u područje sjevernog primorja 1974, no izgleda da ih je Udba očekivala. Ponovno je došlo do sukoba i smrti jednoga jugopolicajca, hrvatski su neoustaše uspjeli još nekoliko njih ozlijediti, ali su prigodom akcije i sami poginuli.

Na pojedinačnom planu, hrvatski su bojovnici smaknuli ili pokušali ukloniti veći broj predstavnika omraženoga jugoslavenskog ustroja. Najmarkantniji i najuspješniji bili su slučajevi likvidacije domara jugoslavenske misije u Berlinu – Mehlem Momčila Popovića (Stipe Bilandžić i drugovi), zloglasnog jugoslavenskog »ambasadora« – ubojice Vladimira Rolovića u Stockholmu (Barešić – Brajković),

---

⁶¹ O akciji je mnogo pisano i nagađano, pa se, kako je to već red i dobar običaj, u nekim krugovima hrvatske emigracije, pod utjecajem Udbine propagande, promatrala kao Udbino djelo s ciljem da se likvidiraju idealistički hrvatski junaci, a ujedno i mase Hrvata pripadnika »teritorijalne obrane« BiH, nahuškane, točnije, natjerane u hajku protiv gerilaca. Dio ovih ubijen je u borbi, dio osuđen na smrt, a najmlađega, Ludwiga Pavlovića (tada starog 21 godinu), Tito je teatralno pomilovao afektirajući svojim milosrđem. Ludwig – Lutko je skoro dokraja odležao svojih 20 godina, da bi u početku Domovinskoga rata bio mučki smaknut usred svojega zavičaja kod Posušja, govori se od JNA ili četnika...

⁶² Mate Prpić – Žuti i Ivan Matičević.

ili konzula – ubojice u Stuttgartu Save Miľovanovića (Franjo Goreta). Neuspješni su ili dvojbeni bili atentati na Antuna Kolendića, Topića, Đukića, Zdovca i još kojekakve druge jugo-eksponente.⁶³

Uz ovo valja pridodati i otmice zrakoplova (onu Zvonka Bušića i drugova, kao i one poduzete radi oslobađanja Mire Barešića i ostalih iz švedskoga zatvora), zaposjednuća stranih predstavništava (zapadnonjemački konzulat u Chicagu: akcija Kodžoman – Kelava), upada u jugopredstavništva i OUN u New Yorku (Marijan Buconjić) itd. Ovdje dakle tek ovih nekoliko ilustracija, eda bi se za sadašnju svrhu barem provizorno dočaralo kako je stasalo i djelovalo pokoljenje *Osvetnika Bleiburga*...

---

⁶³ Djelatna hrvatska borba tek bi morala postati temom historio-grafske obradbe iz hrvatskoga motrišta: do sada je o njoj sustavno, ali na svoj lažljivi način, pisao tek jugoudbaški neprijatelj, dočim su se Hrvati uglavnom orijentirali na opise jugoterora, misleći valjda kako je onaj hrvatski nelegitiman i sramotan! Jest, u pojedinačnim slučajevima naši bi ustrašitelji dobili zavrijeđeni hrvatski pljesak, ali, barem koliko je meni poznato, do sada još nemamo opširnog, cjelovitog, dokumentiranog, »objektivnog« prikaza! Zato, hrvatski povjesničari – a ima vas! – na posao!

IX.

JE LI BILO ALTERNATIVA?

U fizikalnom svijetu vlada apsolutna nužnost, fatalnost.⁶⁴ Povijesni je pak svijet ovisan također o nizu čimbenika neovisnih o našoj volji, ali se u njem i ljudska volja, u određenom smislu slobodna, javlja kao oaza, pukotina ljudskoga – uvjetno rečeno, slobodnog – djelovanja pod okriljem Svemogućega. Tu je moguća intervencija suprotiva onomu naprosto danom i neumoljivom. Ovih nekoliko natuknica – koje nam je razvijati i produbljivati na drugačijem mjestu – svakako dostaju kako bi posvijestile okolnost da se Bleiburg – nije morao dogoditi, iako je sve naprosto vuklo, ili guralo, u tom kobnom smjeru. Bilo je, načelno, moguće i drugo i drugačije. To ne znači da je ovo bilo i izvodljivo. Možda je bilo neizvodljivo, pa ipak ne nemoguće. No i da se je dalo izvesti, ostaje upitnim bi bi to onda bilo na veću korist i na veću slavu Kroatije.

Kako god, alternative su Bleiburgu, bez unutarnjeg protuslovlja, posve zamislive.⁶⁵ Zamislivo je da vojska nije

⁶⁴ Ako se čovjek i uplete u fizikalni, naravni red događanja, recimo svojom tehnikom, budući da i ona sama temelji na prirodnim zakonima, time se ne narušava determinizam fizičkoga svijeta.

⁶⁵ Drugo je pitanje koliko su realne. Srodna je argumentima iz ovoga poglavlja i raščlamba Ivana Gabelice u članku »Krivci za

uludo ginula, izručena na gubilište prijevarno te udruženom voljom neprijateljskih jugo-britanskih saveznika. Bleiburg se mogao izbjeći. Što bi se, dakle, moglo dogoditi da se nije dogodio Bleiburg ovakav kakav je bio?

Dakako, okolnost da je ishod onoga gibanja mogao biti i ne-bleiburški (pa makar ta mogućnost bila i vrlo malo vjerojatna, možda na samom rubu nevjerojatnoga) odigrala je, u ionako nervoznom i frustriranom hrvatskom političkom iseljeništvu, dodatno nemilu ulogu, nukala ljude da nekako lakše prebole činjenicu Bleiburškoga poraza ako im uspije nekoga drugog, pogriješku ovog ili onog protivnika, proglasiti krivima za gubitak što nas je snašao. Stoga se u emigraciji puno, i previše fantaziralo u stilu »što bi bilo da je bilo ili da nije bilo...«.

Te su jalove debate i same bile dalekim odjekom Bleiburške katastrofe, djelovale su stvarajući zlu krv i dodatno razbijajući nesložni emigrantski korpus, te su predstavljale i dodatnu kočnicu na putu zdravom i razboritom samosabiranjem te pokretanju u nove, pobjedonosne pothvate. Raspravljalo se tako o čisto formalnim modusima predaje, o možebitnoj manjkavosti hrvatskih pregovarača s Bastom i Scottom, o prednostima nekih koji tamo nisu nastupili, o krivnji ili zasluži onoga koji je htio ili nije htio pružiti otpor prije razoružanja, o izdaji hrvatskoga državno-vojnog vodstva, o Poglavnikovoj nedoraslosti trenutku, o tomu tko je koga nagovorio na predaju (znalo se tvrditi da je Poglavnika na taj čin ponukao njemački zapovjednik Löhr, a

bleiburšku tragediju« (u zagrebačkom tjedniku »Hrvatsko slovo« br. 690, od 11. srpnja 2008, str. 28–29), koja rezultira jednostavnim zaključkom: »Povlačenju i predaji hrvatske vojske i izbjeglica Amerikancima i Englezima nije bilo alternative.«

spomenuli smo već da su i iz Vatikana navodno došla stanovitna jamstva koja su pospješila odluku o predaji), o tomu je li povlačenje uopće bilo dobrovoljno ili prisilno, napokon, o potrebi da Maček »lobira« za Hrvatsku, umjesto da mu zamjenik Krnjević sjedi u izbjegličkoj jugo-vladi, u kojoj mu je ministarski kolega bio Draža Mihailović⁶⁶, o tomu da je Poglavnik na vrijeme trebao suzbiti bujanje Titova partizanluka (kako?!) te integrirati primorske partizane nakon kapitulacije Italije (kako?!) i tako dalje i tomu slično.

Glede pak alternativnih mogućnosti, nasljednici Bleiburške hipoteke imali su u vidu uglavnom nekoliko slijedećih: (1) Poglavnik se sa svojim postrojbama mogao prebaciti na Velebit i nastaviti pružati otpor neprijatelju. (2) Mogla se nastaviti obrana na Zvonimirovoj liniji. (3) Mogla se donijeti odluka o obrani Zagreba. (4) Moglo se na vrijeme prijeći pobjedničkim saveznicima. (5) Moglo se Stepincu prenijeti ovlasti šefa države, u nadi da će on kao čovjek Crkve imati veće izgleda u pripitomljavanju divljih partizanskih hordi.

Ovo posljednje, međutim, predstavljalo bi tek naivnu iluziju, imajući u vidu narav Titove soldateske i njezinih pripadnika, a navlastito ono što nam je o Titovu držanju spram Stepinca poznato iz kasnije povijesti.⁶⁷ Prelazak na

⁶⁶ Ali, nije bilo načina da se Mačka prisili nastupati za Hrvatsku, kada njemu samom do tog nije bilo stalo. Najpametnije što se je s njim moglo učiniti, jest (već u njegovu vlastitom interesu) internirati ga u Jasenovac, gdje je uostalom uživao povlašteni tretman.

⁶⁷ Stepinac je, uostalom, otklonio ideju da on vodi Hrvatsku u porazu, štoviše je vjerovao da se ipak u zadnji čas može prijeći na savezničku stranu, te da ne treba nastavljati oružani otpor – što je na jednoga Maksa Luburića djelovalo uistinu šokantno. Stepinac

savezničku stranu, pak, bio je pokušao više puta, naposljetku pukovnika Ivana Babića Englezima u Italiju te glasovitim pokušajem državnog udara po Lorkoviću i Vokiću. Činjenica jest da bi takvi manevri, i da su bolje pripravljeni, spretnije i pravodobnije izvedeni, bili osuđeni na neuspjeh budući da je u savezničkim planovima već bila uključena obnova velikosrpske Jugoslavije. Može se još uvijek raspravljati o navodnoj Staljinovoj ponudi priznanja NDH pod uvjetom njezina prelaska u boljševički tabor. Ono što je prijeporno nije toliko probitačnost takva čina (svakako bi bilo bolje neko vrijeme trpjeti komunističku vladavinu – koju smo ionako dobili – a spasiti Hrvatsku, negoli da genocidno poništeni narod uživa blagodati »demokracije«), nego postojanje stvarne Staljinove pripravnosti na nj.

Sve varijante vezane za nastavak rata ovim ili onim načinom, na ovom ili onom području, međutim, otpale su odlukom hrvatskoga državnog vodstva o povlačenju nakon što se Država suočila s prijetećom nestašicom oružja i strjeljiva te sa zbiljskim nadiranjem udružene, velike i jake, a nadasve nesmiljene i suptilnim finesama međunarodnoga ratnog prava nesklone neprijateljske vojske. Da je također velika, junačka, nepobjeđena hrvatska vojska nastavila odolijevati dušmaninu, vjerojatno bi, zahvaljujući golemoj dozi srčanosti te svijesti o usudbenosti naravi bitke za sami opstanak, početno polučila iznimne rezultate, mjestimične pobjede i usporavanje neprijateljskoga pohoda. Mogla bi zacijelo računati i na »logističku« potporu

je 2. svibnja razgovarao u četiri oka s Vladkom Mačkom pred njegov bijeg u egzil, te mu priopćio da će ostati u Zagrebu i dočekati titovce. Usp. Ivan Mužić (prir.), *Maček u Luburićevu zatočeništvu* (Matica Hrvatska, Split 1999), str. 53!

hrvatskoga puka, sve dok se njezine zalihe i energije ne bi istrošile.⁶⁸ Tada bi hrvatski ratnici junački izginuli, kao postrojbe Zrinskoga na Sigetu. Dio bi zasigurno pao u zarobljeništvo, s posljedicama vjerojatno sličnima onim Bleiburškima. Ali bi se ginulo muški, i tragika uništene vojske zadobila bi svoju herojsku dimenziju, koja Bleiburgu tako bolno manjka.⁶⁹

---

⁶⁸ U surječju onakvoga rata i izravne masovne okupacije, teško je zamislivo da bi se opskrba oružjem mogla dulje vremena oslanjati na improvizaciju, nezakoniti uvoz ili domaću proizvodnju, kako se to činilo poslije u Domovinskom ratu.

⁶⁹ Ivo je Korsky bio taj, koji je, u svojoj knjizi *Hrvatski nacionalizam; članci i eseji* (1983, 1991², v. Bibliografiju!) točno ustvrdio da bi, u slučaju takvoga oružanog otpora do zadnjega časa, čitava ustaška borba ostala u povijesti neuništivom legendom. Ipak ta zamjedba spada u područje *naknadne pameti*, jer (zbog poslijeratnoga emigrantskog razlaza Korskoga – i njegovih stranačkih drugova oko republikanca Ivana Oršanića – s Poglavnikom, te odbacivanja Poglavnikove argumentacije pod svaku cijenu) ignorira čvrsto uvjerenje hrvatskoga vodstva iz *tadašnjega motrišta* da se vojska i vladajuće elite mogu spasiti te sačuvati za slijedeću fazu borbe.

NASTAVAK BLEIBURGA

NASTAVAK BLEIBURGA

NASTAVAK BLEIBURGA. *Umjesto da poduzmemo i obavimo prijegor Bleiburga, te da nas Bleiburška žrtva potakne na novu čast, ponos i dostojanstvo, na novu, muževnu borbenost, da se katastrofe poput Bleiburške hrvatskomu narodu nikada više ne ponove – upravo smo svjedoci nastavka Bleiburga na drugi način. Neprežaljen i nenadvladan, on kao trauma na hrvatskom nacionalnom tkivu djeluje i nadalje svojim proizvođenjem nacionalno štetnih osjećaja i poriva. I nadalje se nad Bleiburgom cmizdri i zapomaže, a neprijatelju se dopušta da ga blati: niječe, umanjuje, ispričava i opravdava, recimo kao uzvrat na zločine navodno počinjene u sabirno-radnim logorima Nezavisne Države Hrvatske kakav je bio Jasenovac. Na ritualnim komemoracijama, predstavnici se bankrotirane jugoslavenske Države i liberalne, konformističke koncilaške Crkve iz godine u godinu nadmeću u disciplini relativiziranja Bleiburškoga genocida, te propovijedanja ravnovjesja ustaške i partizanske krivnje. Što je još najgore, upravo oni koji su izravno ovlašteni i zaduženi za čuvanje Bleiburške uspomene, po nalogu hrvatskih neprijatelja i ratnih zločinaca krivih za Bleiburg, razvodnjavaju njegovu svetu uspomenu, uklanjaju natpise sa spomen-ploče stradalima na Bleiburškom polju, te ih zamjenjuju »suvremenijima«, neutralnima, oslobođenima »govora mržnje«, što će reći hrvatske samosvijesti i povijesne istine i muževnoga go-*

vora pravednosti... Bleiburg se nastavlja i metodama genocidnog abortusa, destruiranja hrvatske države i vojske, micanja skromnih spomenika junacima Budaku i Francetiću pod okriljem mrkle noći, rasprodaje svetoga hrvatskog tla i nacionalnog bogatstva tuđincu, sve masovnijim naseljavanjem stranaca na bogodanom hrvatskom tlu, posvećivanjem kapitulacijom same ideje hrvatske samobitnosti i samosvojnosti. Vladajući izrodi i veleizdajnici rado tvrde kako su sve te (sulude i zločinačke) mjere potrebne eda bi se zapriječio »drugi Bleiburg«. Ali, oni ga upravo na taj način doista i provode!

X.

NEPRIJATELJ O BLEIBURGU

Da je 1990 uistinu bila izvojštena, obnovljena i trajnom učinjena Hrvatska Država, ne bi bilo ni zamislivo, a nekmoli izvodivo ono što se danas u Hrvatskoj čini s Bleiburškom svetinjom. Pred njom bi se klečalo na koljenima, poučavalo bi se o njoj od prvog razreda pučke škole, pače u dječjim vrtićima, umjesto da se đacima servira lažna verzija Ustaške borbe i Domovinskoga rata, te da im se usto truže mozak pripovijedanjima o navodnom židovskom »holokaustu«, kao da se on išta tiče hrvatske nacije, čak i ako se zbio onako kako to pripovijedaju židovski propagandisti zajedno sa svojim pokornim židoljubnim asistentima diljem svijeta.

Ali, danas je stanje takvo da su zaštitnici i štovatelji Bleiburške uspomene, u najboljem slučaju, prešli u defenzivu, dočim glavnu riječ imade neprijatelj: onaj isti koji je drskost zdravih hrvatskih nacionalista, što su se 1941 odlučili za ponos i slobodu, kaznio Bleiburgom, – danas odlučuje i nameće mjerila o tomu kako nam valja gledati na Bleiburg i držati se spram njega, a da on, neprijatelj, to odobri te prizna pristojnim ili počudnim.

Odnos se neprijatelja, koji danas opet vlada onime što je 1990 s velikim nadama obnovljeno kao samostalna i slobodna država Hrvata, spram Bleiburškoga zločina može

svesti na ove točke: (1) Neprijatelj je Bleiburški zločin počinio. (2) On se njime hvalio, a preko svojih najzadrtijih predstavnika, hvali se sve do danas. (3) Više ga uglavnom ne niječe otvoreno i izazovno, ne prešućuje ga kao kroz duge godine Titove jugovine, djelomice ga priznaje, ali većim dijelom umanjuje. (4) Uvodno već rekosmo, on ga nastoji relativizirati i opravdati.⁷⁰

Kako to izgleda? Pristaše Bleiburških počinitelja, koji i danas vladaju pseudohrvatskom kvazidržavom, tvrde da se Bleiburg imao pravo dogoditi kao reakcija i osveta za »jasenovac«. Oni nadalje tvrde da su Bleiburške žrtve uglavnom krive i da su dakle zavrijedile usud što su im ga dodijelili sadistički partizansko-četnički *geriljerosi*. Povremeno se, ipak, sjete zažaliti da tim hrvatskim »krivcima« nije suđeno, nego su posmican bez suda. Taj je »argument« osobita poslastica: hoće, naime, reći, da bi sve bilo u redu, da bi vječnoj pravdi valjda bilo udovoljeno, samo

⁷⁰ Može ova moja kritika na prvi pogled izgledati slična židovskoj kritici nijekatelja, umanjivatelja te opravdatelja njihova »holokausta«. Ali, sličnost vara. Mitološko-kvazireligiozni židovski »holokaust«, smišljen kako bi Židovima priskrbio materijalnu, moralnu i političku korist, nije usporediv sa zbiljskim stradanjima hrvatskog naroda. »Holokaust« je mistifikacija, te ga zato doista treba »relativizirati«, usporediti s patnjama drugih naroda, kako ne bi ispalo da je *holo* apsolutan (što nije relativno, to je apsolutno), a Apsolut je samo Bog! No kada je Bleiburg u pitanju, njegova neprijateljska relativizacija ne znači tek legitimno nastojanje da on ne zadobije kozmičke dimenzije (kako je kod Židova slučaj), nego potrebu da ga se ne uspoređuje s navodnim zločinima Ustaša, koji su, ako ih je u tom obliku i bilo, predstavljali – kako ćemo u nastavku vidjeti – tek odgovor na Bleiburg koji se dogodio prije Bleiburga: na teror i zločine prve juge, te na srbočetničku pobunu od prvih dana Nezavisne Države Hrvatske nadalje.

da su te stotine tisuća prije smaknuća, bez krivnje i dokaza o njoj, prošle kroz proceduru Titova osvetničkog i terorističkog šumskog pravosuđa! Dobro se znade kako je izgledalo i kako je djelovalo Titovo pravosuđe, u ratu, pod konac rata i nakon njega⁷¹. Uostalom, imalo je na raspolaganju i smrtnu kaznu, koju današnji kritičari Bleiburških žrtava ni u snu ne bi bili pripravnici zagovarati ili braniti u Republici Hrvatskoj!

Slijedeća doskočica iz današnjega lagera Bleiburških krvnika odnosi se na usporedbu Bleiburga s Jasenovcem.⁷² Možemo je, po dvojici najprominentnijih zagovornika, nazvati Mesić-Ninićevom doktrinom. Ovi naime sinovi partizanskih krvoloka iz II Svj. rata opetovano su u općinstvu zastupali tezu po kojoj od jasenovačkih uznika »nitko nije kriv«, dočim su među Bleiburškim žrtvama mnogi krivi, pa i za navodne zločine iz Jasenovca.⁷³

Neprijatelj o Bleiburgu izmišlja i druge nebulozne dosjetke, poput onih da se hrvatska vojska nije htjela predati jer se bojala pravedne kazne⁷⁴, da u zbjeugu nije bilo civila, ili da ih je bilo, ali da ih je Poglavljenik nekom valjda samo njemu poznatom vještinom uvjeravanja nagovorio na povlačenje, pa da je glavni krivac za Bleiburški masakr Ante Pavelić – što automatski ima ekskulpirati i Tita i Partiju,

⁷¹ Ta ono je, zna se kako, sudilo i Budaku i Kvaterniku i Stepincu, da ovdje navedem samo tri istaknuta slučaja!

⁷² Opširnije o tomu usp. slijedeće poglavlje: »Bleiburg i Jasenovac«!

⁷³ Oni tvrde da su na Bleiburgu likvidirani tek Hrvati koje se prepoznalo kao »čuvare iz Jasenovca«. Pa nije valjda tih čuvara bilo na stotine tisuća! – V. prethodnu podrubnicu!

⁷⁴ Mnogi su se, vjerojatno, i s pravom, bojali odmazde, što ni izdaleka ne znači da bi ona predstavljala »pravednu kaznu«!

partizane i četnike i Engleze. U tom sklopu znade se tvrditi, *a priori*, mimo svih empirijski ustvrdivih činjenica, da Tito kao »humanist« ne bi mogao naložiti zločin kakav je Bleiburški.

Humanist ili ne, ipak, on ga je naložio, priznao i ponosno opravdao, a glede humanizma, ako je baš do toga, upravo se humanističkim razlozima može tražiti najbolje izlike Bleiburgu: tamo su posmicani antihumanisti, monstrumi, neprijatelji ljudskoga roda, kršitelji svih pravila ljudskoga života, da bi umjesto nakazne »marionetske tvorvine NDH« mogla ponovno, ali sada u »humanističkoj« varijanti, zaživjeti višenarodna jugovina, koja će dakle jednom za svagda u povijesnu ropotarnicu otproviti nacionalističke predrasude, koje vode samo sukobu, ratu i pokolju, dijele ljude prema mjerilima o kojima oni ne mogu odlučivati, sužavaju i skućuju ljudski horizont. Na taj je način upravo obnovljenu Jugoslaviju moguće reklamirati kao još nevđeni vrhunac ljudskosti, pa je stoga Tito upravo kao humanist morao počiniti Bleiburški zločin.

Ali posve osobito ogavnom djelovala je opetovana zamjedba jugo-fanatika Slavka Goldsteina da na Bleiburgu nije stradala hrvatska vojska, budući da su hrvatsku vojsku tobože sačinjavali njegovi partizani. »Ja sam hrvatska vojska«, bljuvao je Židov Goldstein u lice hrvatske vojske, u lice zdravih hrvatskih nacionalista, u lice Hrvatske Države koju nije želio, s kojom se nikada nije pomirio, i na čijem je rušenju, uz ostale njezine neprijatelje, zdušno radio od prvoga dana!⁷⁵

⁷⁵ »Taj i takav« (kako bi Tuđman rekao) Slavko Goldstein djelovao je svojedobno u saborskomu Povjerenstvu za ustvrđivanje žrtava rata i porača (kamo ga je bio postavio Franjo Tuđman eda

U potpunoj pomutnji koja obuzme ljevicu kada se, nečiste savjesti i smušene pameti, dade na promišljanje Bleiburškoga kompleksa, znakovito je (i nadasve zabavno) kako ona, obuzeta najjalovijom sofisterijom, povezuje tu problematiku sa svojim neizbježivim *lajtmotivom* »antifašizma«. Jedna, naime, ljevičarska struja⁷⁶ ekskulpira »antifašiste«, pripisujući Bleiburg komunistima. Druga lijeva frakcija⁷⁷ sa stanovitim razlogom priznaje da su zločine doduše počinili »antifašisti« (ta i komunisti su antifašisti, zar ne? naravno!), ali su ipak bili zločinci. Obje skupine očito operiraju normativnim pojmom »antifašizma«, koji po definiciji ne bi smio označavati ništa loše. »Antifašisti« su *a priori* dobra čeljad, onako kako su to ti isti ljudi tvrdili i za *komuniste*, dok umjesto riječi »komunizam« nije

bi se dodvorio svjetskomu židovlju i od toga polučio tko bi znao kakve probitke za hrvatski narod), a da nikada nije podastro imena stvarnih židovskih žrtava, ali je zato otkazao suradnju kada Vici Vukojeviću, također članu povjerenstva, nije uz najbolju volju uspjelo imenom i prezimenom identificirati više negoli tristotinjak mrtvih Židova iz četiri godine »jasenovačkoga pakla« iliti »tvornice smrti«. – Godine 2008, međutim, palo je ocu i sinu Goldstein na pamet posjetiti Bleiburško stratište. Time su htjeli hrvatskom narodu posvjedočiti da štugu »svaku žrtvu«, pa i onu koja se u njihovu ratu borila na suprotnoj strani, jer »zločin je zločin«, bla-bla-bla etc. Na Bleiburško su se polje nakanili – kojeg li slučaja! – otputiti u društvu s postkomunističkim račanovskim kadrom Zokijem Milanovićem; vjerojatno su i njemu oni sugerirali da se tamo pojavi, sve u funkciji predizborne manipulacije naivnim hrvatskim domoljubima.

⁷⁶ Njoj se, bez problema, pridružuje i inače hvalevrijedni ratnik i domoljub, umjereni, demokratski desničar te autor nezaobilazivih historiografskih radova o Bleiburgu i Jasenovcu, Josip Jurčević.

⁷⁷ Žarko Puhovski & Co.

došao u uporabu politički uporabljiviji i djelotvorniji eufemizam »antifa«.⁷⁸

Čak i većina hrvatskoga puka, pod utjecajem nenarodne vlasti, danas više nema odveć sluha za Bleiburške žrtve. Nedavno (ponovno) otkriće Hude Jame s više tisuća mrtvih hrvatskih ratnika ostavilo je manje-više hladnim hrvatski narod baš kao i njegove vlastodršce, koji su se već opetovano bili proslavili u zakašnjelom protuustaškom ratu, a sada im ništa drugo nije na pameti doli dotući hrvatski suverenitet čim bržim priključivanjem nadnacionalnim asocijacijama. Hrvati su brzo zaboravili masovne žrtve pale u borbi za njihovu slobodu, baš kao što većina o tomu desetljećima ništa nije ni znala. Dakle, neznanje, prešućivanje, zaborav, mirenje... – to su načini na koje se naš nesretni zombizirani puk, postavši u međuvremenu samome sebi najvećim neprijateljem, odnosi prema Bleiburškoj katastrofi hrvatske nacije.

⁷⁸ A da se niti u sadašnjoj političkoj konstelaciji ne bi kompromitirala riječ »komunist«, rabi se, vidjesmo, »boljševik« da na sebe primi sav odium i antikomunistički bijes, pa se »komunist« možda ipak neoštećen sačuva za neka »bolja vremena«. Čitavo to manipulativno i priglupo natezanje oko termina dakako nema nikakve sveze ni s intelektualnim poštenjem, niti pak sa stvarju istine, i može se usporediti samo s onom ljevičarskom karikaturom skolastičkih disputa, koje se šaljivo-polemično svodilo na raspravljanje o pitanjima poput onoga o broju anđela što stanu na vrh igle.

XI. BLEIBURG I JASENOVAC

Neopartizanski i neojugoslavenski *establishment* današnje Hrvatske sustavno puni glavu i ispire mozak svojim napaćenim i zaludenim podanicima o tomu da je »zločin = zločin«⁷⁹. Pa ipak mu to ne smeta ujedno uvijek iznova poduzimati postupak relativizacije Bleiburškog zločina i, u najmanju ruku, uspostave ravnovjesja krivnje što su je počinili Ustaše i one partizanske – kada već tu posljednju ne mogu posve zanijekati, kako je to bilo pod pokojnom jugovinom, koja je mnoge istinite podatke daleko lakše uspijevala skrivati, budući da joj je bio na raspolaganju tiranski komunistički sustav, koji je onda ustupio mjesto »istinoljubivom« režimu parlamentarne liberal-demokracije. Zapravo jedna od pobjedničkih teza glasi da je Bleiburg bio legitimna osveta, štoviše, da su »takvi bili zakoni«. Ta

⁷⁹ Zločin, međutim, *nije* zločin. To tako možda izgleda s Božje visine, koju čovjek ne smije uzurpirati. Na Zemlji pak nije svejedno je li ubojstvo, umorstvo, počinjeno iz niskih sadističkih poriva, iz koristoljublja, ili u samoobrani, osobnoj i nacionalnoj. Teror nije teror, pljačka nije pljačka, egzekucija nije egzekucija. Uvijek se pita: tko, koga, kako, zašto. Ako se to ne pita, preostaje samo jeftini sentimentalni moralizam, koji u posebnom slučaju posve nemoralno opravdava vlastite zločine, a osuđuje tuđe, nastale tek kao reakcija, uzvrat na njih, kao odmazda, ili način da se njihovu nastavku stane na put.

je tvrdnja netočna, jer u onom trenutku nikakvih jugo-zakona nije bilo, ali je 1941 itekako bilo zakona Nezavisne Države Hrvatske. U uporabi jugoidnih vladara današnje Hrvatske, međutim, Bleiburg je pretvoren u puki poligon za izživljavanje hrvatskih neprijatelja.

U procesu omalovažavanja Bleiburškog zločina, ključnu ulogu igra njegovo službeno uspoređivanje s hrvatskim sabirno-radnim logorom u Jasenovcu te možebitnim nepodobštinama u njemu, o čemu se ustrajno pripovijeda od osnutka druge Jugoslavije, pa sve do danas, u navodnoj hrvatskoj državi.

Jasenovačka je mitologija (usporediva po podlosti tek s onom žido-holokaustičnom) nastala iz potrebe da se za velsrpske svrhe racionalizira mržnja na Nezavisnu Državu Hrvatsku, da se opravdaju zločini što su ih titovci protiv nje počinili, te da se stvori legitimacijski temelj za obnovljenu Jugoslaviju. O žrtvama u jasenovačkom i drugim hrvatskim logorima pisalo se mnogo, a pretjeravalo još i mnogo više.⁸⁰ Nitko nikada nije podastrio popis pouzdano likvidiranih, a kamoli dokaz da su uistinu stradali bez ikakve zbiljske krivnje, osim rasne ili nacionalne pripadnosti. Uvijek se sve odvijalo na razini fantazije i rekla-kazala, pa i tako daleko, da su se *preživljenci*, ponosno i pred TV-kamerama, prepoznavali na nekakvim mramornim listama navodnih mrtvaca.⁸¹

⁸⁰ A počelo je posve nedužno: neko povjerenstvo tek obnovljene juge, tzv. »anketna komisija«, 1945 je na području Jasenovca isklopalo smrtnu ostatke 55 (pedeset i pet) žrtava i onda, nezainteresirano, prekinulo svoju nekrofilnu rabotu.

⁸¹ Ne samo što su preživjeli *jasenovčari* upisivani u tobožnje mrtvace, nego su i žrtve partizanskih zločina, recimo u Siveriću, »prebacivane« na račun Jase.

U svrhe demontaže jasenovačke mitologije s hrvatske je strane učinjeno mnogo: pomislimo na, doduše različito vrijedne, radove Brune Bušića, Franje Tuđmana⁸², Vladimira Žerjavića ili Josipa Jurčevića⁸³. Različiti su povjesničari, ovisno o svojoj metodologiji i konkretnim rezultatima, navodili i različite znamenke umrlih. Nakon svih tih istraživanja smije se pretpostaviti da je tijekom četiri ratne godine u Jasenovcu i ostalim logorima život izgubilo nekoliko tisuća ljudi, i to prirodnom smrću, zbog bolesti, osobito tifusa, koji nije poštedio ni logorsku vlast, pa teških životnih uvjeta, zime, tjelesne iscrpljenosti razmaženih zatočenika nesviklih na fizički rad, možda i samovoljom

⁸² O Tuđmanovu stajalištu glede broja bleiburških i jasenovačkih žrtava usp. Franjo Tuđman, *Bespuća povijesne zbiljnosti; Rasprava o povijesti i filozofiji zlosilja* (Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1989), str. 79–112!

⁸³ U svojoj izvrsnoj studiji *Nastanak jasenovačkog mita; Problemi proučavanja žrtava Drugog svjetskog rata na području Hrvatske* (Hrvatski studiji, Zagreb 2005²), Jurčević (str. 181) donosi tabelarno ne-kronološku »evoluciju« (procjene su rasle, padale, opet rasle...) broja jasenovačkih žrtava: od onih skromnih, samozatajnih 55, preko 481 (1964) ili Tuđmanovih 30–40000, do oko pola milijuna »zemaljske komisije« (1946), da bi se broj u različitim srpskih aritmetičara približio jednom milijunu, pa ga i daleko premašio (Mihajlo Marić, 1945: 1,400000!). Najbliža će povijesnoj istini biti brojka od par stotina do možda najviše tisuću – dvije mrtvih, s tim da u ovaj broj nisu uračunani umrli od gladi i tifusa (oni su pogađali i ustaške čuvarе!), egzekutirani temeljem legalnih smrtnih osuda, te Nijemcima izručeni navlastito na pritisak vođe SS-postrojbi Heinricha Himmlera, koji je u ožujku 1943 posjetio Zagreb. Tu imam u vidu tek osobe uistinu nepravedno smaknute izživljavanjima logorskih uprava, židovsko-ciganskih samouprava i sl. U usporedbi s jasenovačkim sabirno-radnim logorom, međutim, oni ostali su manje-više zanemareni.

nekih logorskih dužnosnika, a nadasve slijedom pravnoga postupka, koji je za veliki prekršaj tada predviđao i kapitalnu, smrtnu kaznu.⁸⁴ Dio zatočenika bio je izručen njemačkom savezniku, što se zasigurno nije smjelo dogoditi.⁸⁵ Ali valja imati na umu da u Jasenovcu itd. nisu bila zatočena nevinašca, kriva zbog boje kože ili roditeljskog etnikuma, nego da su najvećim dijelom tamo dospjevali otvoreni i djelatni neprijatelji Nezavisne Države Hrvatske, a u naravi je stvari da je među njima bilo najviše jugo-srpskih terorista i ratnih zločinaca, židovskih urotnika i mešetara, te staljinističkih veleizdajnika hrvatske krvi.⁸⁶

⁸⁴ Strijeljano je i vješano zbog pokušaja bijega, ubojstva stražara, krađe...

⁸⁵ Velik dio jasenovačkih žrtava potječe iz poslijeratnoga vremena 1945 – 1951, kada su tamo svoj logor za hrvatske zatočenike držali titovci. Usp. o tome: Vladimir Mrkoci i Vladimir Horvat, *Ogoljela laž logora Jasenovac* (Naklada E. Čić, Zagreb 2008), str. 89–98! Jugoslavija je u Titovo vrijeme poduzimala, u sklopu svoje genocidne velikosrpske arheologije, ritualna prekopavanja i iskopavanja jasenovačkih kostura (snimalo se i infracrvenim zrakama iz zrakoplova!), eda bi na svjetlo dana iznijela žrtve *Ustaša*, a objelodanila je time, i nehotice, najvećim dijelom zapravo – žrtve *Ustaše*. No dok se Jasenovac smio uvijek iznova prekapati, kada se u ove dane – ponovno, koliko i usputno i neobvezno – postavlja pitanje partizanskih zločina, sin partizanskog zločinca »Tovariša« i partizanski šegrt Stjepan Mesić, kolovođa kukavne današnje ne-Hrvatske, po svojem dobrom i od velikih hrvatskih demokrata rado toleriranom protuustavnom običaju obavlja izravni pritisak na hrvatsko pravosuđe, tvrdeći kako bi bilo »katastrofalno« ispitivati sve bivše partizane o njihovoj mogućoj krivnji.

⁸⁶ Posebno je pak cigansko (romsko) pitanje. Cigani, koji su se u Jasenovcu, uostalom, vrlo brzo uklopili u pravila igre, te i sami (uz Židove) zdušno sudjelovali u onomu što se hrvatskoj vlasti upisuje u grijeh, bili su s motrišta tadašnje nove, zdrave, nacionalne

Veliki borac protiv ratne države Hrvata, Josip Broz zvani »Tito«, nikada nije posjetio jasenovački logor⁸⁷, za razliku od današnjih predstavnika Države i Crkve, koji se upravo natječu koji će od njih prije i češće pohrliti pod famozni »cvet od kamen«⁸⁸, što ga je hrvatskom ukusu i

Države Hrvatske s pravom doživljavani kao asocijalni element, koji se nije mogao ni integrirati niti getoizirati. Svakako bi bilo bolje, kao i za današnju Europu, u kojoj obitava ne manje negoli deset milijuna Cigana, da su se te strane mase (uz iznimku manjine koja se želi, i može asimilirati) repatrirale u Indiju, iz koje su, u davnim stoljećima, i dospjele u Europu. Indija je danas, uz Kinu, jedina zemlja svijeta s preko milijardu stanovnika, pa bi se oni u njoj zacijelo bez većih trzavica, i za domicilno pučanstvo bezbolno, mogli snaći, tim više što je ta azijska zemlja ionako prepuna pripadnika najnižih stališa, koji u njoj ipak uspijevaju naći mogućnosti za prikladni im opstanak. – Rubno pak valja napomenuti da su nesretni Cigani, u usporedbi s drugim stanovnicima Jasenovca, politički gledano predstavljali još daleko najmanju ugrozbu Nezavisne Države Hrvatske.

⁸⁷ Čak je i on morao voditi računa o tomu da se odveć i nepotrebno ne zamjeri svojim hrvatskim podanicima, koliko god oni inače u njegovoj tvorevini bili diskriminirani, tlačeni i ništeni. Postoji verzija da ga je od mogućeg posjeta odvrćao Ivan Krajačić – Stevo, vrhovni hrvatski udbaša, kojemu se pripisivao stanoviti hrvatski patriotizam.

⁸⁸ Ako se Crkva dosta vremena i sramila dolaska u Jasenovac, kako ne bi neizravno prihvatila crne jugo-legende o njemu i dodatno opteretila hrvatsko povijesno sjećanje, izgleda da je toj suzdržanosti došao kraj. Jedan po jedan, pojavljuju se prelati na navodnom stratištu. Ta je činjenica bitna, a najmanje je važno ono što im njihovi propagandisti (kao lijevi koncilaški suradnik novina u stranom vlasništvu i službi, »Večernjeg lista«, Darko Pavičić) pripisuju na ime njihove navodno odmjerene, odvagnute, promišljene diplomatske retorike. Dok se još nestrpljivo čeka na kardinala Bozanića u Jasenovcu, njegov nasljednik na položaju predsjednika Hrvatske

savjesti nametnuo srpski kipar i arhitekt, negdašnji gradonačelnik Beograda i tobožnji srpski antinacionalistički disident, sin poznatoga pisca Milana, Bogdan Bogdanović. Bez obzira na literarna preuveličavanja broja žrtava, u Titovoj juzi Jasenovac nije baš osobito bio u središtu pozornosti, koliko god da se koristio kao sredstvo specijalnog rata u borbi protiv Hrvatske. On je to postao još i osjetno više tek s uspostavom nove Hrvatske, od koje se očekivalo da jednom za svagda prekine s protuhrvatskom manipulacijom što se za račun združenoga neprijatelja (Židovi, Srbi, jugoslaveni, komunisti *e tutti quanti*) odvijala njime i oko njega. Jasenovac je u RH postao stalnom metom hodočašća najviših dužnosnika na čelu sa Stjepanom Mesićem, koji je sebi tamo gotovo pronašao drugi dom. Štoviše, osokoljeni Židovi i Srbi počeli su hrvatskoj vlasti neprestalno zanovijetati o, kako im se činilo, neprikladnom postavu muzejske dimenzije Jase, te svaki čas spočitavati ovo, zahtijevati ono, kao da su oni gospodari Jasenovca, a Jasenovac izjednačen po važnosti s hrvatskom državom.

I sve je to renegatskom režimu u Zagrebu uspjelo poslužiti za ponižavanje Bleiburških žrtava. Jer, prema spomenutoj Mesić-Ninićevoj doktrini, u Jasenovcu nije stradao

---

biskupske konferencije, nadbiskup đakovačko-srijemski Marin Srakić, kojemu je zločesti pučki jezik zbog toga već nadjenao nadimak »Jaso«, dobjezao je na prijemno mjesto, u pratnji Antuna Škvorčevića, požeškog biskupa koji je tamo već stalni gost: on je uz »cvet od kamen«, prema riječima hrvatskoga publicista Jusufa Hećimovića – Nikšića, razapeo šator i tamo se *ulogorio*. I za čije dobro? Da se, kako reče Srakić, »skrušeno prizna istina«? Koja istina, kakva istina? Jugo-srpska »istina«? Upravo i zbog neustvrđene istine, hrvatski su biskupi donedavna s pravom zaobilazili Jasenovac u velikom luku.

nitko kriv za Bleiburg, ali su u Bleiburgu stradali mnogi krivi za Jasenovac. I to bi bilo lijepo, samo da je i točno. Ovakva formula, naime, neopartizanima daje izliku za Bleiburški masakr: bila je to odmazda.⁸⁹ Međutim, i jasenovački je logor nastao na nekom pretekstu. Prije Jasenovca dogodila se zločinačka, protuhrvatska Jugoslavija br. 1, ali se prije osnutka Jasenovca dogodila, a potom i nastavila, i četnička, pa zatim partizanska pobuna protiv Nezavisne Države Hrvatske.⁹⁰ Razlika je u tomu da je Bleiburg predstavljao slijepi govor mržnje i odmazde. No ako je u Jasenovcu stjecajem okolnosti moglo biti i takvih natruha, on je ipak bio legalno i legitimno sredstvo samoobrane novonastale hrvatske države protiv njezinih neprijatelja. U Jasenovcu moglo se, načelno, ostati najviše tri godine, a ubijeni Hrvati s Bleiburga bili su uklonjeni zauvijek.⁹¹

---

⁸⁹ Ali onda bi i navodni »ratni zločinci« iz Domovinskoga rata i poraća morali biti ekskulpirani kao »pravedni osvetnici«. No, to već ne ide, jer na osvetu nema pravo »ustaša«, samo partizan i četnik!

⁹⁰ U relativizaciji Bleiburga osobito napadno sudjeluju i neki predstavnici hrvatske umjerene, patriotske (ne i nacionalističke!) desnice, koji mjestimice i uviđaju kako je u bitnom smislu Bleiburg – a ne Jasenovac – bio prvi, ali im to tek predstavlja izliku za ritualno posipanje pepelom zbog Jase, kajanje zbog onoga što je, međutim, moralo biti, te zazivanje praštanja od onoga koji Hrvatima nikada ne će oprostiti da uopće postoji na Zemlji.

⁹¹ Čak i kada bi Jasenovac i Bleiburg bili »usporedivi zločini«, kada bi zbilja Bleiburg bio »posljedica Jasenovca« – a nije tako! – i tada bi već elementarni nacionalni instinkt nalagao da se u Hrvatskoj ne oplakuju žrtve *po* Hrvatima, nego samo žrtve *nad* Hrvatima. Jest, ali za to se hoće zdrave nacionalne samosvijesti te svijesti o nacionalnom probitku, ono čega nema.

XII.

BLEIBURŠKE KOMEMORACIJE

Sve do 1990, na Bleiburškom su se polju sredinom svibnja svake godine održavale redovite komemorativne svečanosti što su ih, u čast poginulih Hrvata, uprigođavale političke organizacije Iseljene Hrvatske. Ta su prisjećanja bila skromna i dostojanstvena, odmjereno su uključivala nacionalno-politički i vjerski sadržaj, nije bilo s njima ili oko njih nikakvih osobitih nevolja, osim povremenih, manje-više uobčajenih drskosti jugofilnih austrijskih vlasti.⁹²

Stvar se mijenja s nacionalnim prevratom 1990, kojim je na neko vrijeme obnovljena Hrvatska Država. Sada dakle Država preuzima na sebe obvezu i čast organiziranja svibanjskih skupova u Bleiburgu. I od samog početka nastaju problemi, redaju se blamaže, gafovi i skandali, manji

⁹² Nevolja se dogodila na drugi način: jugoslavenska Udba likvidirala je 1975 Nikicu Martinovića, celovečkog trgovca povrćem, koji je čuvao i uređivao Bleiburško groblje, a za tu godinu kanio je organizirati na Bleiburgu veliki mimohod šutnje, kojemu bi se odazvali Hravti iz cijeloga svijeta. Drugi je zaslužnik za održavanje Bleiburške uspomene na mjestu jugo-zločina bio Petar Miloš, koji je podigao i prvu spomen-ploču žrtvama; v. slijedeće, XIII poglavlje »Bleiburške ploče«! Miloš je preživio, a njegov sin Tvrtko (uzorni hrvatski nacionalist, kojega je juga u lipnju 1976 bila osuđila na smrt!) junački je poginuo u Domovinske ratu.

ili veći. Počam od načina prijevoza hodočasnika te pitanja u čijoj se organizaciji on treba odvijati, pa do mjere i razmjera sudjelovanja državnih i vjerskih vlasti, sve do izbora govornika i njihove nacionalno-političke pripadnosti (smiju li govoriti bivši komunisti? treba li zvati i predstavnike Srba?) te njihova dočeka od nazočne publike. Stalno pak prate Bleiburške skupove političko-medijska naklapanja o tamo viđenom »ustaškom znakovlju«: broje se zastave kape, značke. Na stratištu ustaške vojske, po volji neopartizanskih vlastodržaca, ne smije se vidjeti slovo »U«, jer ono ne može biti doli provokacija⁹³!

Na Bleiburgu se (barem javno i koliko se znade) nisu pojavili hrvatski predsjednici Tuđman i Mesić, pa je i to izazvalo brojna, mjestu i prigodi neprilična nagađanja i komentare. Uz Tuđmanov se nedolazak redovito oživljavale nepotvrđene, nedokazane verzije o njegovu, barem neizravnom sudioništvu u Bleiburškim likvidacijama. Mesić nije dolazio – zna se – zato jer mu je Jasenovac (gdje je stalnim gostom!) draži i bliži od Bleiburga; ta svatko štuje, slavi i časti svoje. Sadašnji Mesićev suvladar, premijer iliti *kancelar*, Ivo Sanader, posjetio je dođuše Bleiburšku grobnicu, ali to nije učinio tijekom regularnih obreda kada tamo dolaze svi, nego gotovo u potaji, da ga se ne vidi, a da bude udovoljeno i »dobru ukusu«, učinio je to na povratku s – ni manje ni više nego veselog bečkog *Opernballa* (dijela jedne Bleiburškoj stubokom neslične tradicije), tek što je sa svojom gospođom, odjeven u prigodni frak ili štogod sličnoga, odigrao razigrani Straussov valcer.

⁹³ Kako bi se, valjda, pred EU i kompanijom, kompromitirala ova navodna »hrvatska država«!

Uz Bleiburg nije prikladan zvuk Johanna Straussa. Uz Bleiburg idu Beethoven i Wagner, himna, koračnica i *marcia funebre*⁹⁴. Na Bleiburg se ne dolazi *incognito*, onako kako se je, poput tãta, pod zaštitom mrkle noći, srušilo skromna spomen-obilježja hrvatskim velikanima i junacima Juri Francetiću i Mili Budaku, ili kako se, ovoga puta po bijelom danu, neprijateljskom, tuđinskom sudu kao zadnjeg razbojnika, izručilo pobjedničkoga vojskovođu, generala Gotovinu. Tko nema osjećaja, tko nema štovanja za Juru, za Budaka, za Generala – taj uistinu nema što tražiti ni na Bleiburgu, jer mu ni njegove kosti nisu svete. To je djelom i potvrdio rečeni, kada je Bleiburg doživio kao nastavak bečkoga bala drugim sredstvima, kao njegovu fusnotu ili privjesak.⁹⁵

Ali Bleiburške tužne svečanosti za trajanja Republike Hrvatske nisu bolje prolazile ni s onima koju su se odazvali, i to na vrijeme, eda bi pokupili nešto predizbornih po-

⁹⁴ Posmrtni marš.

⁹⁵ Protuhrvatski novinar kakav je Davor Butković dobro je i točno, sa zdravim postjugoslavenskim i neojugoslavenskim instinktom, u jednom prilično ogavnom pamfletu protiv radikalnoga hrvatstva (što ga je otisnuo u svojem špijunskom »Jutarnjem listu« od 14. ožujka 2009), shvatio kako je Sanaderov HDZ, »što god o njemu mislili«, daleko od »bleiburško-emigrantske Hrvatske«, dakle od »terorista« poput Zvonka Bušića, koje se inače krivo slavi kao »heroja i borca za slobodu«. U istom pamfletu, Butković traži da se Titova hvalevrijedna poslijeratna uloga razdvoji od zločina iz 1945 (u danas pomodnom stilu umjerene desnice: »predsjednikom Titom protiv maršala Tita!«). Za Antu mu Pavelića svakako ne bi palo na pamet tražiti razdvajanje njegovih navodnih »zločina« od pozitivne uloge što ju je odigrao kao borac za hrvatsku slobodu. – A glede Sanadera, ovaj se Butkovićev kompliment tek uklapa u čitavo more pohvala što su hrvatskomu kancelaru, od dolaska na vlast, bile upućivane s krive, ili, kako vidimo, i ne baš toliko krive strane. Jer, uglavnom, isti su si.

ena od nacionalnih masa, premda im nije ni do nacije niti do Bleiburga, nego eto samo do kukavih demokratskih izbora (koje nazivlju »praznikom demokracije«) te čim duljeg opstanka u lukrativnoj sferi vlasti. Takvi bi se u pravilu pobrinuli za to da prigodni spomeni proteknu u znaku sramotnog pacifizma, sugeriranja ravnovjesja krivnje⁹⁶, štovanja »sviju žrtava«, zazivanja oprosta neprijatelju, apsolutne osude svake mržnje i osвете, ignoriranja pravog identiteta stradalih Hrvata, a sve začinjeno babljim cendranjem i cmizdrenjem, zahvaljujući dobrano još i ovdje nazočnoj koncilaškoj Crkvi.⁹⁷ Sve to umjesto da se Bleiburška prisjećanja prepuste zdravoj i jakoj Državi (koje ali nemamo!) i dostojanstvenoj, muževnoj Vojski (no ni takve nema!), da se svečanost odigrava u nazočnosti hrvatskoga

⁹⁶ Valja podsjetiti da za tu ideologiju »ravnovjesja« nemalu krivnju snosi i obnovitelj hrvatske države Tuđman, koji je u svoju panhrvatsku sintezu nastojao uključiti i nepomirljive antipode Pavelića i Tita. To je rezultiralo njegovom nastranom zamišlju da se u Jasenovcu pokopaju i jedni i drugi (famozno »miksanje kostiju«), protiv čega su, razumljivo, ustale obje strane. U Hrvatskoj bilo je drugačije negoli u Španjolskoj, gdje su po Francu pokopani svi koji su »pali za Španjolsku«. Ovdje su, na žalost, mnogi padali za jugu, s kojom nema nacionalne pomirbe, jer je ona protunacionalna. Ali kao da ništa nije naučio, pjesnik i general Ivan Tolj, gostujući nedavno s generalom Marinkom Krešićem na OTV-u (u »Dvogleđu« Marka Jurića, 13. travnja 2009), ponavlja čudan prijedlog da se »mrtvi pomire u jednoj grobnici«. Kao da ne bi i kosti Ustaša i partizana nastavile svoj rat oko Hrvatske, za i protiv Hrvatske!

⁹⁷ Ta je i takva Crkva, uz ionako izdišuću Državu, koja je još jedva nešto više doli sjena vlastite sjene, Bleiburške ceremonije zapravo uzurpirala, i vodi ih na svoj uglavnom teško podnošljivi način, a na veliku štetu hrvatskoga nacionalnog dostojanstva te ispravnog odnošaja spram vlastite nacionalne povijesti. O tomu usp. poglavlje XIV: »Bleiburg i Crkva«!

Vođe, da se odaje počast ne nekakvim slučajnim sirotim i nesretnim žrtvama (kakvima se bave viktimološke udruge), nego velikoj, junačkoj, pobjedničkoj i nepobjeđenoj Hrvatskoj Vojski, koja nije stradala u mučevnom okršaju, na bojnopolju, nego prijevarom razoružana i izručena na nemilost od jednog neprijatelja drugomu, još gore.

U Bleiburgu su se, u ova, skoro već dva desetljeća »slobode«, izredali kojekakvi politikanti. Vidjelo se i čulo (2005) i Sovu Šeksa, koji je tamo, baš tamo, na stratištu boraca za suverenost, našao potrebnim zazivati potonuće u superjugovini EU, te osuđivati kriminalizaciju Domovinskoga rata, on, baš on, koji će ubrzo njegova najvećeg vojskovođu *locirati, identificirati* i otproviti u aps... Komentirati pojedinačno nastupe svih ostalih među tim spodobama mraka daleko bi nas odvelo i ne spada ovamo. Još je, kažimo ipak, najhrvatskije nastupio haesesovski saborski zastupnik Baltazar (Bolta) Jalšovec (2000), koji je, sa zdravim refleksom zagorskog seljaka, ustvrdio da je iz Bleiburga (a ne iz partizanluka, kako krivo piše u RH-ustavu!) nikla obnovljena Hrvatska Država. Netom došav natrag u Zagreb, naravno da je smjesta zaradio packe parlamentarne rulje te udruženih demo-partizana zbog »proustaškog« nastupa.

Bleiburški govori većine etabliranih političara predstavljali bi tek manje ili više nespretni pokušaj posredovanja između »ekstrema«, eda bi se na ljigavi centramaški način udovoljilo u paketu i Bogu i vragu. U tu kategoriju pripada i već spomenuto ustrajavanje na »ravnovjesju krivnje«⁹⁸,

⁹⁸ U tom duhu govorio je povjesničar, akademik Dubravko Jelčić, ali jednako tako i inače zaslužni katolički svećenik konzervativne usmjerenosti, Nikola Mate Roščić (2002). Teško je reći što je odloznije: Jelčić-Rošćićeva doktrina o ravnovjesju, ili pak Mesić-Ninićeva doktrina o lošem Jasi i dobrom Bleiburgu!

kojemu nije mjesto nigdje i nikada, ali najmanje na svetom Bleiburškom polju, gdje je pokopana tek prva skupina žrtava partizanskih bandita, koji su pobijedili samo zato jer su junački, a naivni Hrvati na zapovijed i na prijevaru položili oružje. A tko nije recitirao o »ravnovjesju«, lamentirao je zbog pogubljenja Hrvata bez suda, pa tako (2008) i haesesovac Josip Friščić, kojemu se ne bi smjelo spočitati prokomunističke osjećaje, ali, eto, i on je očito mnijenja da bi sve bilo drugačije, štoviše u redu, da je pola milijuna ljudi *lege artis* na smrt osudio Titov prijeki sud!

Na Bleiburgu su se pojavili i reciklirani komunisti: Račan 2003, a Tomac 2002. Na svoj način ex-komunističkog, vjerskog i nacional-političkog konvertita, Zdravko je Tomac, pokušavajući se nazočnom hrvatskom skupu ispričati za komunističke zločine, kojih je najveći onaj Bleiburški, naišao dobrim dijelom na gluhe uši te bio propisno isfućkan, pa je odustao od već pripravljenog govora.⁹⁹

Osobito je mučno pak odjeknula provokacija s postkomunističko-židovskim hodočašćem u Bleiburg, što su ga za jesen 2008 (naravno, opet solo, ne u vrijeme redovitog hodočašća, baš poput kancelara Ive!) najavili Račanov nasljednik Zoran – Zoki Milanović te otac & sin Goldstein. Milanovićeva želja da posjeti Bleiburg, za razliku od predsjednika Mesića, koji o tomu ne želi ni čuti, uslijedila je tek na nagovor savjetnika, koji su mu taj pothvat sugerirali nakon što se čak i u redovima svojih pristaša osramotio

⁹⁹ Narod Tomcu ipak nije mogao oprostiti njegovu ulogu tajnika i desne ruke zloglasnog Jakova Blaževića. I do danas Hrvati teško prihvaćaju Tomčeva uvjerenja da se obratio, koliko god, po svemu sudeći, to obraćenje bilo nepatvoreno. – Naknadno je Tomac, u pozi mahozističkog pokajnika, tvrdio kako je takvu reakciju u Bleiburgu i očekivao, ali da se je tamo morao pojaviti i počiniti pokoru.

došavši na obljetnicu četničkih pokolja u Srb. Poslije je odlučeno ići na stratište u Teznom¹⁰⁰, jer da je Bleiburg opterećen »ustaškim konotacijama«.

Ali je još daleko podlija bila goldštajnovska kombinacija. Duo je – otac i sin – nakanio pojaviti se u Bleiburgu u ime jeftine i uostalom netočne poštapalice »zločin je zločin«. Mlađi je Goldstein ustvrdio da, kao povjesničar, treba ići u Bleiburg, kada je već bio i u Jasenovcu.¹⁰¹ Ali ovdje i ne iritira toliko ovo opet dodirnuti »ravnovesje«, na to smo već kod Židova naučeni kao na dosadnu rutinu. Što je mnogo gore jest da se židovska družbica konačno i nije otputila ni na Bleiburg ni u Tezno, jer su je na to, kako je općinstvu priopćio otac G.¹⁰², nagovorili njihovi Židovi.¹⁰³ Što je pak najgore jest stvarni, prikriveni motiv

¹⁰⁰ Samo na tom mjestu kod Maribora pogubljeno je barem 15 tisuća zarobljenika, najvećim dijelom Hrvata.

¹⁰¹ Isti je Ivo Goldstein, međutim, 2002. godine, kao njegov član, napustio Vijeće HRTa, samo zato jer se je hrvatska dalekovidnica usudila – što ionako svake godine čini – izravno prenositi tijek Bleiburške komemoracije.

¹⁰² Slavko se pak Goldstein, ponovimo to u ovom sklopu, proslavio provokativnom doskočicom da u Bleiburgu nije stradala hrvatska vojska, jer da je on, Goldstein, »bio hrvatska vojska« (čitaj titovsko-jugoslavenska!).

¹⁰³ Najglasniji su bili od vanjskih Židova Wiesenthalov nasljednik i jedan od najmarljivijih solitelja hrvatske pameti, Ephraim Zuroff, a od unutarnjih, stara partizanka, scenaristica židoljubnog filma »Deveti krug« i zloglasna komunistička velemoćnica zagrebačke radio-TV pod jugom, Zora Dimbach. Oboje je svojoj židovskoj braći Goldsteinima spočitao »ravnovesje«: titovci su, naime, imali pravo klati na Bleiburgu, jer klali su koljače. – Glede pak Ive Goldsteina, on je u Bleiburg kanio kao vjerski vođa: da, ozbiljno, jer, premda deklarirani ateist, on vodi religioznu židovsku udrugu »Beth Israel«.

najavljenoga goldštajnovskog »poklonjenja Bleiburškim žrtvama«. Ako se, naime, na Bleiburgu vidi Židove, onda će i katoličkim prelatima biti teže oglašivati se na pozive u Jasenovac, kamo pak trebaju doći da bi se Židovima unosni mitos podkrijepio i s kršćanske strane, koju ipak sluša većina Hrvata.

I tako je na koncu ispalo da Židovi doduše nisu išli na Bleiburg, ali su pokazali »dobru volju«, a spriječili su ih njihovi suplemenici, koje je valjalo poslušati jer iza njihova otpora stoji golem moralni kapital žrtve i paćenika. Napokon, što je najvažnije, nema oprosta, nema pomirbe, a mržnja je vječna. I tako je i židovski vuk ostao sit, a židovske svinje¹⁰⁴ na broju.

¹⁰⁴ Ne spominjem na ovom mjestu inače uobičajene »ovce« ili »koze«, jer takve su poznate kao manje-više naivna zvjerad.

XIII.

BLEIBURŠKE PLOČE

Od svih skandala vezanih za obilježavanje Bleiburga pod režimom druge Hrvatske XX stoljeća, najmučnija je ipak bila nedostojna, sramotna afera vezana za Bleiburške spomen-ploče. Petar Miloš podignuo je i milodarima hrvatskih domoljuba financirao prvotni natpis na spomeniku Bleiburškim žrtvama, urešen hrvatskim grbom s prvim bijelim poljem te islamskim polumjesecom u znak okolnosti da su kod Bleiburga i poslije likvidirani i Hrvati muslimanske vjeroispovijesti. Izvorni je tekst na Bleiburškom natpisu glasio ovako: »U čast i slavu poginuloj hrvatskoj vojsci, svibanj 1945 / Zum Gedenken an die gefallenen Kroaten, Mai 1945 / Podigao milodarima Petar Miloš«. Nekomu je palo na pamet 2005 ovaj Milošev tekst izmijeniti; dogodilo se to, začudo, po prilici baš onda kada je velemožni Slavko Goldstein počeo pripovijedati kako prava hrvatska vojska nije ona Bleiburška, nego njegova, tito-jugo-partizanska. Izmijenjeni tekst pak glasi: »U spomen na nedužne žrtve Bleiburške tragedije, Mai 1941. Zum Gedenken an die unschuldigen Opfer der Bleiburger Tragödie, podigao Počasni bleiburški vod 1987«.

Uspoređujući dva teksta, ponajprije zamjećujemo kako je u novoj verziji potpisana kriva godina: iako je promjena nastala 2005, upisana je davna godina, ne bi li se ostavio

dojam da je tekst izvoran, te da nije tek nedavno mijenjan iz politikantskih i protuhrvatskih razloga. Osim toga, upadno je nestala hrvatska riječ »svibanj«, te je samovoljno zamijenjena njemačkom riječju »Mai«, koja je istozvučna sa srpskim »majem«. Ali, što je još gore, dočim izvorni tekst barem u hrvatskom dijelu govori o vojsci, a njemački prijevod pod riječju »Kroaten« ipak implicira i vojnike i civile, – nova verzija ne govori uopće o Hrvatima, ni civilnim, niti pak onima u odori! Neupućeni promatrač može mirne duše pomisliti da je riječ o Slovencima ili Srbima (također žrtvama Bleiburga, premda u neusporedivo manjem broju), ili pak Arapima (na što bi slučajnog namjernika mogao navesti islamski polumjesec), ili možda o žrtvama kakve velike prometne nesreće, ili prirodne katastrofe (potres, povodanj, požar, tajfun, čak erupcija kakvoga novoprobudjenog alpskog vulkana...).

Nadalje, naravno je da su na Bleiburgu stradale »žrtve«, legitimno ih je tako nazivati. Ali ono što se dogodilo na stratištima ne može se, u jednom doslovce lapidarnom, skrajnje konciznom tekstu preporučenom vječnosti, naprosto svesti na puke »žrtve«. Žrtvama dugujemo sentimentalnu sućut, a tamo je ginula junačka hrvatska vojska, koja zavrijeđuje dostojanstveno strahopoštovanje, ne jeftinu *civilku*. Usto ih se još nazivlje »nedužnima«, što će reći da ti ljudi nisu učinili ništa čime bi zavrijedili neprijateljsku mržnju, te da bi im naše štovanje bilo uskraćeno kada bi, kojim slučajem, bili »dužni«. ¹⁰⁵ To je po prilici stajalište današnjih, ponešto retuširanih i recikliranih titovaca, pre-

¹⁰⁵ O problematici zamjena Bleiburških ploča i slijedećim temama u ovom poglavlju, usp. Ana Lučić, »Još jedanput o Bleiburškim pločama i Boži Vukušiću«, »Spremnost« od 15. kolovoza 2006, Sydney, str. 5–6!

živjelih jugo-partizana, koji također priznaju da je u Bleiburgu moglo biti »nedužnih«, ali za dužne nema milosti niti oprosta.

To je stav jednoga Ivana Fumića, Titova vojnog sudca i kolovođe tzv. »subnora«. Ali, u ovom slučaju taj stav s njime dijeli krivac za izmjenu spomeničkoga teksta, koji nikada ne bi priznao da je istomišljenik jugo-partizana – navodni hrvatski domoljub, djelatnik i publicist Bože Vukušić. Taj je svat, nakon što je njegova krivotvorba naišla na vrlo oštre kritike diljem domovinske i iseljene Hrvatske, za svoj čin pokušavao iznaći raznoraznih opravdanja. Tako je, recimo, tvrdio da je tekst izmijenjen upravo kako bi uključio i ubijene civile, a ne samo vojnike, ali iz riječi »nedužne žrtve« jednako tako malo slijedi da su one civilne, kao i da su vojne. Isto je tvrdio da hrvatsko ime nije potrebno isticati, jer ga se već spominje na drugim nadgrobnim spomenicima po Koruškoj. To je po prilici kao kada bi se reklo da nema potrebe hrvatski narod nazivati Hrvatima, jer već ionako postoje Gradišćanski Hrvati. Vukušić je sebi jednostavno dopustio da se šali, da petlja i licitira, trguje, mešetari s hrvatskom svetinjom.¹⁰⁶ Očito

¹⁰⁶ On to čini i doslovce, objavljujući, uz nečiju pomoć, skupocjene knjige o Bleiburgu, pa o Hrvatskom revolucionarnom bratstvu i Bugojnu, pa o zločinima Udbe u hrvatskim zemljama (uža Hrvatska i BiH; te je zadnje knjige sufinancirala INA preko tadašnjega svojega visokog dužnosnika, Židova Milovana Buchbergera)... Vraćen iz Njemačke (usp. slijedeću porubnicu!), ubrzo se, uz nečiju pomoć, nameće kao neke vrsti komesar za pitanja hrvatske emigracije, iako je svoju »emigraciju«, zbog ubojstva, odležao u zatvoru. Osobito se ističe rovaranjem protiv poštenih hrvatskih djelatnika iz negdašnje emigracije, kao i protuzakonskim mešetarenjem, preprodajama i kriumčarenjima. Uz ostalo, tajnik je udruge

je, dakle, ovaj neobični suvremenik pribjegao najprozirnijim sofizmima, budući da je njegovo nedjelo nadahnuto drugim izvorima i motivima, koje treba prikriti.¹⁰⁷

povratnika iz iseljništva, tajnik saborskog odbora za useljništvo. Ilegalno je organizirao otmicu dvojice upletenih u umorstvo Brune Bušića, Gudelja i Zelića, te potom obojicu nekažnjeno pustio na slobodu. Kasnije je inscenirao suđenje Vinku Sindičiću zbog umorstva Brune, koje ovaj nije počinio, tako da bi krivci za to umorstvo »zastarjeli«, kao i niz umorstava koja je Sindičić doista počinio ili organizirao. Prema ozbiljnim i utemeljenim optužbama, sudjelovao je u likvidaciji hrvatskoga generala Blaža Kraljevića u Hercegovini. Napokon se – pored toliko drugih, časnih pripadnika bivše hrvatske emigracije! – baš on nametnuo i za tajnika-glasnogovornika Počasnoga bleiburškog voda, gdje mu je uspjelo opsjeniti prostotu, izmanipulirati stare ratnike, te tako izvesti i gnjusnu diverziju s Bleiburškim pločama o kojoj je ovdje riječ. Uz tu diverziju, Vukušićeva se uloga na Bleiburgu sastoji uglavnom u cinkarenju hrvatskih hodočasnika, koji se usude pokazati »ustaško znakovlje«, sveprisutnom austrijskom redarstvu.

¹⁰⁷ Znano je, primjerice, da je Vukušić, skupa sa Slavkom Goldsteinom, sjedio u Vukojevićevoj »Saborskoj komisiji za utvrđivanje žrtava rata i poraća«, s onim dakle istim Goldsteinom koji tvrdi da na Bleiburgu nije bilo nikakve »hrvatske vojske«, nego da je zbiljska hrvatska vojska zapravo bila sastavljena od njegovih, Goldsteinovih jugosrpskih tito-komunističkih šumskih partizana! Negdje nakon te Židovljeve izjave Vukušić miče Miloševu ploču s Bleiburškoga polja. Sve usklađeno, usuglašeno, s ciljem da se zaniječe hrvatska vojska, hrvatska obrana, hrvatsko junaštvo i hrvatska veličina, te da se trivijalizira genocid nad hrvatskim narodom. – Prema ozbiljnim indicijama, uostalom, bliskost Vukušića sa Židovom Goldsteinom potječe još iz vremena kada je Vukušić početkom devedesetih osvanuo usred Zagreba, nakon što je za organiziranje jednoga posve suvišnog umorstva beznačajnog jugo-gastarbajtera Jusufa Tatara u Karlsruheu od dosuđene mu doživotne robije odležao tek sedam godina i osam mjeseci. U Njemačkoj, koja danas

Poslije vrlo žestoke kampanje za povrat stare Bleiburške ploče, Vukušić je prešao u defenzivu i obećao vratiti stari natpis, za koji je tvrdio da su njegovo uklanjanje tražile austrijske vlasti. Ako su ga one maknule, zašto bi ga sada najednocr bile spremne vratiti? Vukušić je naknadnom obmanom ustvrdio da je promijenio nadgrobni tekst samo zato da bi mu Austrijanci dopustili na Bleiburgu izgraditi stalni oltar i drvenu pozornicu. Zar bi ta drvenarija, bez koje se u prošlosti također mogla služiti sv. misa, bila vrijedna zataje hrvatske vojske? Pod djelotvornim pritiskom, stari je natpis napokon, (nakon *intermezza* u kojemu su »nedužne« žrtve ipak postale »hrvatske«), odlukom Počasnoga bleiburškog voda od 3. listopada 2007, i vraćen.

Budi ovdje ipak još nadodano da niti taj, staro-novi natpis ne izražava potpuno i ispravno ono što bi putniku-namjerniku valjalo poručiti kada posjeti zlehudo polje Bleiburško. Evo koje bi riječi na spomen-ploči trebale stajati da svakomu bude jasno što se na tom mjestu dogodilo i počelo događati:

»S ovoga mjesta započeo je u svibnju 1945 pokolj stotina tisuća junačkih hrvatskih ratnika, pripadnika Oružanih snaga Nezavisne Države Hrvatske, te hrvatskih civila.

Na prijevaru su razoružani, te izručeni od perfidnih i ciničnih britanskih monarhodemokrata Titovim srbokomunističkim ubojicama.

Vječna slava i čast hrvatskim junacima i mučenicima!
Hrvatski narod.«

---

predstavlja dobrim dijelom židovski protektorat i banana-republiku Jeruzalema, nezamislivo bi bilo na takav način popljuvati vlastiti zakon i sud, da se nije umiješala moćna židovska ruka!

XIV. BLEIBURG I CRKVA

Već je usputno bilo govora o odnošaju katoličke crkve u Hrvata spram Bleiburškoga kompleksa, o njezinoj sklonosti uspostavi »ravnovjesja« krivnje¹⁰⁸, njezinu pokleknuću

---

¹⁰⁸ Teoriji »ravnovjesja« priklonio se, na Bleiburgu 2007, i nadbiskup zagrebački, Kardinal Josip Bozanić, čovjek izvorno jugomahničevske provenijencije, koji se je, istom naslijedivši svojega predšasnika Franju Kuharića, proslavio politikantskim sociologiziranjem o »grijesima struktura« te odlaskom na poklonjenje Karađorđevićima na srpskom Oplencu. Posve slijedeći trag svećenika Nikole Mate Roščića iz 2002 (da su Bleiburg i Jasenovac jednako simboli zloćudnog djelovanja »tragičnih ideologija« – čime dakle hrvatska borba za slobodu ispada »tragična ideologija« baš kao i imperijalni jugosrpski titovluk!), Bozanić je, dakle, smatrao prikladnim na samom Bleiburškom polju »podsjećati« na nekakav »zločin Jasenovca«, ne shvaćajući da su Bleiburški mučenici branili Državu za razliku od *jasenovčara*, koji su u NDH bili kažnjeni zbog njezina rušenja. U otvorenom pismu što ga je Ana Lučić tom prigodom odaslala Kardinalu, kaže se, uz ostalo: »Strašno je, upravo stravično vaše izjednačavanje krvnika (antihrvata) i žrtve (Hrvata) (...) time ste se pridružili Puhovskom, Goldstein-Ivinu (...) Bleiburg je, kako Mladen Schwartz s pravom lucidno ustvrđuje, bio *prije* Jasenovca (...) Kada visoki prelat u službi Bogu, iz sklonosti gnijlom političkom kompromisu, pristane na jugo-partizansku mitologiju, on svjesno i hotice pristaje na laž. Jer laž je (...) kada se u Jasenovcu vidi išta drugo doli sabirno-radni logor što ga je tadašnja Hrvatska Dr-

pred Jasenovcem pod dugotrajnim pritiskom vladajućih silnica vremena, napokon, o njezinoj sentimentalizirajućoj trivializaciji velike, tragične i mistične povijesti.

Igrajući na kartu katoličkih korijena i navodne prakse hrvatskoga naroda, Crkva preuzima Bleiburške svečanosti od onih kojima bi inače pripadale: od Države i Vojske. Ukoliko nema prave Države i Vojske, Crkva je tu: dobro, kao i te dvije, doduše, zahvaćena procesom dekadencije, no ipak trajnija, neuništivija, neranjivija, pa stoga i žilavije djelatna u tijekovima vremena i odvijanju nacionalnoga usuda. I tako Crkva svojata, redizajnira i prefunkcionira ono čemu bi danas imao služiti Bleiburg: da podsjeća na tragičan završetak jednoga velikog hrvatskog naraštaja, da bodri na borbeni duh i sokoli na novu veličinu, nove strasti, nove pobjede¹⁰⁹. Umjesto toga, moramo iz godine u godinu slušati olinjale, lažne, protuhrvatske poštapalice o tome

žava imala pravo i dužnost uspostaviti radi samoobrane i spasa (...) Ne pitajte se kako na to gledaju Mesić-Sanader, partizani i Židovi; pitajte se kako gleda Duh Sveti! Ako igdje, u Bleiburgu se posve sigurno ne spominje Jasenovac, a Vi ste se spomenom toga mjesta stavili u izravnu službu onih koji od Jase napraviše poganskoga boga, poput Židova s njihovom Holo-religijom!« I, kao gotovo groteskna točka na »i«, izjava inače zaslužnog redovnika fra Zvezdana Linića, koji (u zagrebačkom tjedniku »Arena« br. 2522, od 13. travnja 2009, str. 25) na upit trebaju li biskupi ići u Jasenovac, odgovara – samo na molitvu, ali i nadodaje: u Bleiburg idu jer je tamo misa, a u Jasenovcu nema mise. Dakle, ipak neka razlika dvaju stratišta?

¹⁰⁹ Hrvatskom nacionalizmu inače neskloni cinični novinar-šaljivac u britanskoj službi, Denis Kuljiš, s određenim je pravom ustvrdio kako Crkva od Bleiburga nastoji načiniti novo Međugorje. Uza svo štovanje što smo ga dužni Katoličkoj crkvi, njezinoj povijesnoj ulozi u hrvatskom narodu, kao i kršćanskom misteriju uopće, klerikalizacija Bleiburga zadnje je što bi trebalo poželjeti kako Naciji, tako i samoj Crkvi!

da je »žrtva žrtva«, »zločin zločin«, »ubojstvo ubojstvo«, a svakako i poznatu mantru kako su hrvatski vojnici posmicani bez suda (zar je i Katolička crkva u Hrvata sklona titovskom tipu pravosuđa, koje je »presudilo« i nadbiskupu Stepincu?!), i tako dalje i tomu nalik do besvijesti.

Vodeći Bleiburške komemoracije, kojima bi trebala biti tek hvalevrijednim asistentom, eda bi se usputno naglasila i nedvojbeno transcendentna dimenzija velikih povijesnih stradanja i nacionalnih katastrofa, Crkva dospjeva u prvi plan sa svojim kršćanskim moralizmom i cendravim, lji-gavim humanizmom¹¹⁰, koji je u međuvremenu pretrpio

¹¹⁰ Umjerena desnica u Hrvatskoj naivno je, koliko i egzaltirano hvalila bleiburške nastupe nekih svećenika poput Bozanića, Rošića ili hvarske-bračko-viškoga biskupa Slobodana Štambuka. Ali, od svih njih morali smo, dakako uz posve hvalevrijedne iskaze domoljublja i – zakašnjele, uostalom – protukomunističke tirade, slušati litanije o ravnojvesju Bleiburga i Jase te moraliziranja u prilog radikalnoj pitomosti. Spomenuti Nikola Mate Rošić, inače čest bleiburški propovjednik, ovako veli, jasno i glasno (2002): »Bleiburg i Jasenovac su samo dvije izrazite metafore za sve žrtve nemilih ideologija i politika« itd. Isto su, eto, hrvatski nacionalizam i velikosrpsko ništenje Hrvatske. Usp. Nikola Mate Rošić, *Nismo šutjeli; Za Krista i Hrvatsku* (HKZ »MI«, Zagreb 2004), str. 124!

Tako i Štambuk, u inače dramatičnoj i retorski izvrsnoj propovijedi (2008): »Ne želimo uspoređivati Bleiburg i Jasenovac.« (V. njegovu propovijed u mjesečniku »Narod« br. 168, od svibnja 2008, Zagreb, str. 3–4!) Ali, on ih uspoređuje, izjednačujući ih: »Zločin je ubiti nevinog bilo u Jasenovcu, bilo u Bleiburgu.« Dakle, ravnojvesje. Nakon toga, posve je svejedno što će istaknuti i koju razliku. No, o »nevinima« u Jasi ne smije se govoriti ako se prije toga ne razjasni čemu je logor služio, i za kakve su se zločine protiv Države i Nacije ljudi tamo našli; inače ispada, posve u stilu još uvijek vrlo žive i djelatne jugopropagande, da su svi oni bili »nevinini«. A ponajmanje se tako smije govoriti na svetomu Bleiburškom polju!

još i dubinske zahvate sekularno-dekadentnoga duha vremena. Jer, ne treba izgubiti iz vida da kršćanska crkva nije oduvijek bila mekana i mlaka, površno moralistička i sentimentalno rasplakana. Bilo je i vrijeme u kojemu je djelovala *ecclesia militans*, bojovna Crkva, bilo je vrijeme kada su pape kao glavari svoje papinske države vojevali poput svjetovnih gospodara, bilo je vrijeme kada je Crkva pokretala na križarske ratove, a kršćanin pamti i prizor svojega Spasitelja, Bogočovjeka Isukrsta, kako govori učenicima da nije donio mir nego mač, pa susljedno razgoni korbačem trgovce iz hrama Gospodnjega.

Sa svim onim dakle navedenim svojim svojstvima pojavljuje se Crkva u Hrvata na svetomu Bleiburškom polju malne kao propovjednica osebujnoga recikliranog bratstva-jedinstva, koje bi okupljenim ratnicima i njihovim potomcima, prigodno pretvorenima u pastvu, htjelo usaditi uvjerenje da su svi ljudi jednaki, da su jednako patili i jednako skrivili patnje, svoje vlastite baš kao i one svojih suljudi.¹¹¹ I umjesto da se te propovjednike nenarodnog egalitarizma, uza svo štovanje njihovih talara i habita i mantija, protjera s mjesta gdje im takvima nije mjesto, još oni sebi prisvajaju pravo s Bleiburga micati zdrave hrvatske nacionaliste koji su se, kako rekoh, usudili na stratištu Ustaške vojske ponijeti i pokazati ustaške simbole. I to pod tipično udbaškom izlikom da su nečiji »plaćenici

¹¹¹ Podsjeća to na nemili ispad Hrvatima inače i etnički bliskog, i već kao surušitelja komunizma dragog, premda inače vrlo ambivalentnog pontifeksa Ivana Pavla II, čije se riječi 1995 pred velikom masom na zagrebačkom hipodromu, da se naime Sava ponovno mora ulijevati u Dunav, nisu mogle protumačiti nikako drugačije doli kao zazivanje jugo-restauracije.

i provokatori»¹¹², što je po prilici isto kao kada bi se za hrvatsku vojsku iz Domovinskoga rata ustvrdilo da djeluje u tuđinskoj, neprijateljskoj službi, eda bi možda svoj hrvatski narod pokušala ocrniti kao narod ubojica, narod koji divljački puca na svoje dušmane, umjesto da se mirno i opušteno, miroljubivo i humano, bez puno suviše galame, pusti potamaniti.

Tako dugo dok Crkva, blago rečeno, ostane posve zarobljena u ozračju duha vremena što su joj ga kao vrhovnu normu nametnule »dogme« Drugoga vatikanskog sabora, i tako dugo dok hrvatska država, najblaže rečeno, ostane kapitulantska i samozatajna, Bleiburg bi trebao, kao i do 1990, ostati u ovlasti zdravih snaga hrvatske političke emigracije, koje su se ostaci još ušćuvali diljem svijeta, a navlastito u državi-kontinentu Australiji, te onih dijelova Hrvatske Vojske koji su uspjeli ušćuvati svoju čast, ponos i dostojanstvo nakon smišljenog i sustavnog procesa destruiranja što mu je pobjednička hrvatska oružana sila bila izložena dolaskom na vlast hrvatskih izroda i veleizdajnika pod zapovjedništvom sitnoga jugo-udbaškog *špiclova*, i džeparskoga *boškobuhe*, »general« Stjepana Mesića. Na Bleiburgu mora biti vojska u odorama i s odličjima, tadašnja vojska i ova nedavna, moraju biti mase puka, stari Ustaše i nacionalno svjesna mladež, a ustaški simboli moraju dominirati krajolikom, inače nam zaludu sve komemoracije: jer, nije ginula pod borjem mariborskim ni partizanska ni britanska vojska, niti neka rulja slučajnih, kukavnih žrtava kakve elementarne nepogode, nego su to bili ponosni hrvatski domobrani i – Ustaše!

¹¹² Tako je govorio grkokatolički svećenik don Živko Kustić, kojemu se u nekim prigodama ne može zaniijekati ne samo iznimni propovjednički dar, nego i zdravi hrvatski osjećaj.

Upravo u tome, međutim, leži ključni problem Crkvine uzurpacije Bleiburga. Crkva u Hrvata, naime, svojemu načelnom, dogmatskom pacifizmu i ljudoljublju (reklo bi se, stanovitoj »profesionalnoj deformaciji«) usprkos, kroz pojedine prelate i svećenike nedvojbeno ponekad progovara i u ime svojega naroda, a ne samo abstraktnog i utopijskog »čovječanstva«. No pritom se ona redovito i ritualno zaklinje da njezino domoljublje nije u napasti prijeći granicu koja ga dijeli od nacionalizma (što se nepromišljeno poistovjećuje sa »šovinizmom«), kao da je moguće voljeti svoj narod i skrbiti za njegovu dobrobit, a odricati se od nacionalizma! Rezultat je, da se Crkva svim silama, u svakom trenutku i na svakom mjestu distancira od ustaštva. To ju je sada i dovelo sramotnom pokleknuću u Jasenovcu.¹¹³

BLEIBURG I HAAG

---

¹¹³ Biskup Marin Srakić, onaj isti koji je, kratko pred ovogodišnje (2009) obljetnice Desetoga Travnja i Bleiburga, pohrlio u Jasenovac, govoreći svojedobno u prigodi smrti predšasnika mu, biskupa đakovačkog i srijemskog Ćirila Kosa, pet godina stanovnika Titovih tamnica, nije imao ništa boljega spomenuti u slavu pokojnika negoli da se je on uvijek borio protiv – Ustaša!

BLEIBURG I HAAG

BLEIBURG I HAAG. *Postoji uporna i očita pojava koja bi se, s nešto prava, možda uvjetno smjela nazvati jednim od povijesnih »zakona«. Ovdje ju ne kanim dublje raščlanjivati, ona pripada u surječje sustavne filozofije povijesti, pri čemu joj se analogije dadu pratiti i u drugim područjima. Tek želim, za ovu prigodu i za trenutačne potrebe, na nju ukratko ukazati. Riječ je o pojavi razmjerno čestog ponavljanja nekih povijesnih struktura ili matrica, šablona, stereotipa, obrazaca, – stanovitih kalupa u koje se uklapaju pojedina povijesna zbivanja. Svatko bi se mogao prisjetiti ponavljanja određenih trajnijih situacija u vlastitom životu, recimo dubljih i brojnijih sličnosti u dva braka s dvije inače različite žene. U povijesti je to mnogo markantnije. I pučki jezik govori o »povijesti koja se ponavlja«. Za razliku od kršćanske, linearne, poganska je filozofija povijesti, u grčko-rimskoj tradiciji pa sve do Nietzschea, ciklična. Karl Marx tvrdi da se povijest ponavlja tek kao farsa, ali pritom ima u vidu primjer krunjenja Napoleona III za cara kao farsičnu repliku proglašenja imperatorom strica mu, onoga prvog Bonaparte. U svojim velikim scenama, pa nerijetko i osobama, povijest se ne ponavlja kao farsa. Uvijek iznova, na posve različitim mjestima, dolazi do pogroma nad Židovima, i svi su strukturalno slični: židovske provokacije, antisemitski samoobrambeni šovinizam uz uporabu srodnih opravdavajućih klišeja. Osobito*

su uvjerljivi primjeri Francuska i Listopadska revolucija koje, unatoč svim razlikama, očituju i niz upadnih i bitnih sličnosti, počam od iscrpljenih, dekadentnih monarha što su ih svrgnule (Nikole i Ljudevita), pa do utopijsko-humanističkih proklamacija neodvojivih od terora i plebejske pobune i diktatora-osvajачa što su ih okončali (Napoleon I, Staljin). Prvi i Drugi svjetski rat također imaju puno dodirnih točaka, formiraju slične koalicije, zahvaćaju dobrim dijelom iste države, skončavaju manje-više katastrofalnim porazima Njemačke... Na hrvatskom i okolnom tlu izmijenile su se dvije jugoslavije, jedna monarhistička, druga komunistička, no obje terorističke, velikosrpske i protuhrvatske. Pa i sam Tito više je nalik svojemu kraljevskom antipodu negoli što bi se na brzinu pomislilo: ne samo kult, odore, diktatorske ovlasti; povezuje ih i oslon na velikosrpstvo, vjerovanje u jugoslavenštinu i jugonacionalizam, napokon, okolnost da su nakon njihovih strahovlada, s nešto zakašnjenja i također usporedivih međurazdoblja (Banovina Hrvatska – Hrvatsko proljeće!), stvorene hrvatske države! U ovom, završnom dijelu, zanimaju nas upravo njihove sličnosti, sličnosti Nezavisne Države Hrvatske i Republike Hrvatske, te sličnosti načina na koji su te dvije hrvatske države nastale nakon osam i pol stoljeća, pa potom izgubile povijesnu bitku, i poslije ratova što su ih vodile, neslavno propale, jedna na Bleiburgu, druga u Haagu.

XV.

RAT: RH *versus* NDH

Republika Hrvatska, uza sve motive, strasti, žrtve i neupitno ratno junaštvo očitovano u borbi, nije vodila ni približno tako žestoki rat protiv srbo-jugoslavenkog neprijatelja, kao što ga, ustrajno, nesmiljeno, beskompromisno, vodi protiv Nezavisne Države Hrvatske. Hrvati su čak ponosni na dvojbenu zaslugu da u Domovinskom ratu, kao ni u prijašnjoj povijesti, nisu ratovali na tuđem tlu.¹¹⁴ A zašto ne bi ratovali na tlu neprijatelja od kojega je rat i potekao, zašto ne bi satrli srpsku vojsku kod njezine kuće, zašto ne bi tjerovali napadača do Beograda, i glavni mu grad držali pod zaposjednućem namećući svoje zahtjeve i ostajući tamo do ispunjenja uvjeta te postignuća

¹¹⁴ Ta nas mučna tema vraća zapravo u »stoljeće sedmo«, u vrijeme bizantskoga cara Heraklija i pape Delmate (romaniziranog Ilira) Ivana IV (640 – 642). Taj je papa, na poticaj cara, Hrvatima poslao paraliziranog opata-čudotvorca Martina da ih pokrsti. Hrvati su Bizantu bili pomogli u borbi protiv Avara, te su zauzvrat dobili danas hrvatska područja. Morali su, međutim, obećati (prema određenom čitanju izvora, zavjetovali su se štovitiše samom sv. Petru) da ne će ratovati izvan podarene im zemlje. Odluka usporediva s kasnijim »Zvonimirovim prokletstvom«! Nije barem meni poznato da bi vodeće elite bilo kojega drugog naroda našega svijeta ikada donijele ovakvu odluku, ili dale usporedivu priregu!

ratnoga cilja?!¹¹⁵ Hrvati, na žalost, uvijek misle da moraju biti što humaniji, što miroljubiviji i što mekaniji, vjerujući očito kako će time ostaviti dobar dojam kod neprijatelja, koji je sve drugo više negoli takav!

Činjenica je pak – vratimo se temi! – da Domovinskom ratu nije bio cilj onesposobiti Srbe za slijedeća desetljeća, nego je namah nastupilo mirenje s onima izvana (prokušanim agresorima), kao i onima iznutra (prokušanim petokolonašima!), a nekmoli razrušiti na vijeke vjekova njihov jugoslavenski miniimperij, no čak ni povratiti oteta hrvatska područja (u najmanju ruku Bosnu, Hercegovinu, Boku Kotorsku, Istočni Srijem i Bačku¹¹⁶), što se je moglo i moralo! Ali, svim sredstvima ništiti i samu ideju već davno prohujale Nezavisne Države Hrvatske, ponižavati junački Ustaški pokret i vojsku, negdašnje hrvatske branitelje, blati Ustaškog i hrvatskog Poglavnika – to je, eto, sebi u najsvetiju dužnost upisala obnovljena Hrvatska od prvoga dana kada ju se počelo¹¹⁷ proglašivati 1990.

¹¹⁵ Ne sjećam se da sam u Hrvatskoj ikada čuo ili čitao kritike savezničkoga zaposjednuća Njemačke 1945. Saveznici su vodili rat na tuđem tlu, nisu, za razliku od Hrvata, nikome obećali da to ne kane činiti! Ali, *quod licet Iovi, non licet bovi*. Hrvati se toga drže i rado se, u toj izreci, svrstavaju na stranu vola, iako to nitko od njih ne bi mogao zahtijevati da sami unaprijed ne pristaju.

¹¹⁶ Pa ova RH ne može izići na kraj ni s malo manjim teritorijalnim problemima, poput sv. Gere i Piranskog zaljeva, Šareng gradske ade i Prevlake (rt. Oštro)!

¹¹⁷ Počelo, velim, jer se to događalo u beskrajnom nizu nadnevaka, od kojih svaki za sebe s nekim razlogom polaže pravo na ulogu pravoga dana uspostave suverene i slobodne, samostalne i nezavisne RH. Deseti Travnja bio je samo jedan! Već je i to razlogom da ga još i danas slavimo kao rođendan Hrvatske Države, njezino uskrsnuće nakon Srednjega Vijeka. Usp. Mladen Schwartz,

U takozvanom *Božićnom ustavu*, koji u bitnomu nosi rukopis predsjednika Franje Tuđmana, preambula¹¹⁸, pisana očito doslovce njegovom rukom, govori o »tisućljetnoj nacionalnoj samobitnosti i državnoj opstojnosti« Hrvata, koja se očitovala u Srednjem Vijeku čak i poslije gubitka samostalnosti, pa preko izbora Habsburgovaca i Pragmatične sankcije, čak i u Hrvatsko-ugarskoj nagodbi, pa raskidom sveza s KuK-monarhijom, pa kroz Banovinu Hrvatsku, ali navlastito »u uspostavi temelja državne suverenosti u razdoblju drugoga svjetskog rata...«, gdje, kako? Možda stvaranjem Nezavisne Države Hrvatske? Ma kakvi! Kroz »zavnoh« i titovske ustave isprva »narodne«, pa onda »socijalističke« RH. I to sve, kako se izriječkom i ponosno veli, »nasuprot proglašenju Nezavisne Države Hrvatske«!¹¹⁹ To je dakle »taj i takav« Tuđmanov rukopis, kojemu dobrim dijelom možemo zahvaliti i današnje divljanje jugo-titovskih fosila (što ih je jednom za svagda valjalo slistiti davne već 1990), kao i rat svim sredstvima protiv Nezavisne Države Hrvatske, koji ne samo što ne jenjava, nego se vodi svakim danom na sve širim frontama, sve većom žestinom i žarom, sve do zaslijepljenog fanatizma.

Ovdje je već uvodno bilo riječi o Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, i nema nikakve dvojbe da je ona bila legalna i legitimna država hrvatskoga naroda. Imala je svojih svijetlih strana, u koje svakako spadaju junačka ustaška elita i

Hrvatska nakon Tuđmana; Studija o nacionalnom usudu (Iuvenalis samizdat, Zagreb 2000), str. 189!

¹¹⁸ Nazvana »Izvorišne osnove«.

¹¹⁹ Usp. *Ustav Republike Hrvatske* (Informator, Zagreb 1991), str. 15–16!

muževna politika Poglavnika; one pak tamnije gotovo bezostatno mogu se i moraju protumačiti iz perspektive tadašnjega nesmiljenog rata protiv Države, izvana kao i iznutra. Restaurirana Jugoslavija, već i kao pripadnica pobjedničke antifašističke koalicije¹²⁰, a i logikom svoje velikosrpske naravi, mržnje na Hrvate i straha od njih, moralizatorski je demonizirala sve što se povezivalo s činjenicom NDH.

Nakon nacionalnoga prevrata 1990, koji je nesvjesno, koliko i neopravdano mogao biti doživljen kao novi Deseti Travnja, nakratko je, barem prešutno, rehabilitirana i Nezavisna Država Hrvatska, što se očitovalo neopterećenijim pisanjem o onom vremenu, određenom dobrohotnošću u govoru o Ustašama i Poglavniku¹²¹, nastojanjem na barem djelomično objektivnoj prosudbi, pa sve do prodavanja ustaških značica na zagrebačkom Jelačić-placu. Moglo se zabilježiti čak i znakove neoustaške euforije navlastito u redovima nacionalne mladeži¹²², osobito kroz epopeje Domovinskoga rata, u kojemu se nije moglo jurišati na četničku bandu uz pjevanje »Po šumama i gorama«, nego su aktualizirani Jure i Boban, čak uz znatnu mjeru ipak neizbježive, koliko i nevoljke režimske tolerancije.

¹²⁰ Premda je ona to bila tek virtualno, jer od svojega sloma u travnju 1941 do sloma NDH u svibnju 1945 stvarno nije postojala.

¹²¹ Pa ipak, u vrijeme početne euforije, kada je i Tuđman, osim za Tita, nalazio koju dobru i za Pavelića, nije se moglo ni zamisliti da se njegovi smrtni ostatci vrate s madridskoga groblja San Isidro i svečano, uz vojničke i državne počasti, pokopaju u mauzolej na Mirogoju (slično je, bez ikakvih problema, učinjeno u Mađarskoj s admiralom Horthyjem). Umjesto Poglavnika, vraćen je mlakonja i oklijevalo, jugoslaven i izdajica Vladko Maček!

¹²² Do danas nešto od toga preživljava na međumrežnim stranicama, blogovima, portalima, forumima desne usmjerdbe.

U tim danima crveni su partizanski fosili naselili svoje mišje rupe, manji od makova zrna, poprilično i zastrašeni »ustaškim orgijanjem«, iako, na žalost, nisu imali osobitog razloga za strah. Ali već su se tijekom rata ponovno osilili, videći da zavrijeđne kazne nema, da im vrhovnik Tuđman neumorno hvali šumskoga »maršala« i pozivlje se na njegove »tečevine«, bez kojih tobož ne bi ni bilo RH. Tako su oni shvatili da je RH sljednica njihovoga zavnoh-avnoja, da predstavlja jugicu u malom, da se Srbi vraćaju, Židovi gazduju, reciklirani komunisti šefuju, da se sudi starim i novim Ustašama, te da su oni zapravo ono isto što su bili i za pokojne tvorevine: elitni sloj na vrhu društvo-vne ljestvice, pobjednički »antifašisti«, sol zemlje Kroacije.

Usporedno s partizanskom restauracijom zahuktao se dakle i rat protiv NDH, koji zapravo nikada nije pravo ni prestao. I kada su se priklonili Domovinskom ratu, naime, jugoslaveni to nisu činili na »ustaški« način, nego na titovski: budući da su im četnici razrušili milu Titovinu, da joj više nije bilo spasa, oni su kao partizani zaratili protiv neodražinovaca, ne bi li barem Hrvatsku spasili kao preostatak propale juge. To je bila njihova logika, protuhrvatska logika koja preko stvarne Antihrvatske danas vlada propalom Hrvatskom¹²³! Na tragu te logike, oživljava i doktrina

¹²³ *Antihrvatskom* nazivam neslavnu koaliciju koja se urotila radi rušenja nacionalne države Hrvata, i sastoji se po prilici od istih onih dijelova za koje su, u bolja vremena, bila rezervirana počasna mjesta u Jasenovcu, a danas su se smjestili na onoj strani »Titotrga« na kojoj se agitira protiv promjene njegova imena: reciklirani jugoslaveni i klonirani komunisti, postpartizani i neotitovci, velikosrbi i judeomasonski globalisti, lijevi liberali i anarhisti, feminističke vještice, homoseksualni agitatori... ma, i životinjski emancipatori, vegetarijanci, nudisti, pristaše kremiranja... i sva ta ološ i sav taj nakot

o »lošoj državi«: dočim se, naime, dopušta da su komunistički partizani i njihova juga u opravdanoj borbi za visoke ideale počinili i koji »ispad«, Nezavisna Država Hrvatska sama je po sebi bila ispad i zločin, nije ih počinio »režim«, ona je po sebi zla i imala je zle (fašističke) ciljeve¹²⁴. Od ove je doktrine samo korak do dovođenja u pitanje Republike Hrvatske, jer i ona je isprva imala nacionalni cilj kao i NDH, i nju jednako kompromitiraju fundamentalni »ispadi« i strukturalno neizbježivi »(ratni) zločini«. Ipak nije bilo potrebe rečenu doktrinu izričito rabiti u borbi protiv RH, jer je ona sama sebi spontano presudila: naknadnim odstrijelom NDH, i njezina je nasljednica Republika Hrvatska osuđena na smrt.

I doista, kriza je posvudašnja i posvemašnja, poprima katastrofalne razmjere. Ne samo što u današnjoj Hrvatskoj više doslovce ništa ne valja, ni pravosuđe, ni zdravstvo, niti pak školstvo i odgoj, prosvjeta i kultura, gospodarstvo i financije, a o svemu tome se bez kraja piskara i blebeće

---

kojemu ništa nije sveto, i koji se, unatoč svojoj prevladavajućoj ideologiji mekanog hedonizma i individualističkog permisivizma, ne žaca čak niti od poistovjećivanja s krvavim diktatorom Titom, ako ga se dade uporabiti u ratu protiv Hrvatske, NDH jednako kao i RH. A očito je da su u pravu više negoli tuđmanovci, koji jugoslavena Tita mobiliziraju u hrvatske redove! Za nagradu (ili kaznu) dobili su ti tuđmanovci, umjesto detitoizacije, detuđmanizaciju.

¹²⁴ Da je država po sebi zločin, to je nešto novo. Hitleru i nacional-socijalizmu pripisana su kojekakva nedjela, pa se ni u njezinu najvećem poniženju, okupaciji, podjeli i smanjivanju tla, nitko nije sjetio Njemačku nazvati zločinačkom državom bez prava na opstanak. Slično je i s Kambodžom Pol Pota. Zločinačkom bi se državom, naprotiv, smjela nazvati jedna Jugoslavija kao nenarodna tvorevina i tamnica naroda. Pa i Republika Hrvatska je zločinačka država, ukoliko je počinila jugorestauracijsku izdaju.

umjesto da se stvari rješavaju – što međutim ne ide bez temeljitih, revolucionarnih reformi i čelične šake. Problem leži dublje, ovo su tek izvanjski simptomi smrtne bolesti, egzistencijalne pogibli, prijeteće propasti što se je nadvila nad *Natio Croatorum*.

Ponajprije, Hrvatima prijeti najizravija, doslovna demografska smrt. Hrvatski narod izumire i nestat će u svakom slučaju: ako se ne počne miješati s etničkim i rasnim tuđincem, za što se već užurbano stvaraju pretpostavke, ili pak ako miješanjem izgubi svoju biološku i duhovnu samobitnost. Opstanak Hrvata izložen je čak i većoj ugrozbi negoli je to bio pod pokojnom tvorevinom: tada su barem svi Hrvati (doduše, i svi Srbi) bili u jednoj državi, postojao je samo jedan – srbokomunistički – neprijatelj, postojala je svijest o njemu, postojala je nacionalna samosvijest, i postojala su žarišta otpora. Hrvatska je uživala u okviru J. autonomiju kakva je danas s obzirom na EU nezamisliva, a preko gotovo apsolutnog jugo-suvereniteta, za koji je željeznom šakom i spretnom politikom skrbio jugoslaven-ski diktator, uživala je i sama suverenitet spram svih osim spram Beograda. A danas je ona doista provela dosljednu trodiobu suverene vlasti: sud je u Haagu, zakonodavstvo u Brusellu, dočim je izvršna vlast posvuda pomalo, diljem cijeloga bijeloga judeomasonskoga kozmopolisa.

Danas su svi sastojci nacionalnoga bića pred kolapsom. Hrvatska je u granicama koje se bitno ne razlikuju od onih *reliquiae reliquiarum*. Na hrvatsku se povijest pljuje, o njezinu tumačenju i prosudbi odlučuje neprijatelj¹²⁵. Hrvatski jezik ponovno je izložen agresivnoj serbizaciji, ali ovoga

---

¹²⁵ Ne samo onaj u Haagu, nego i Srbin, Židov, tko god se sjeti, samo ne Hrvati!

puta i anglizaciji, i nema nikoga da ga djelotvorno uzme u obranu. Hrvatske se svetinje, nacionalna i prirodna dobra, pa i samo sveto tlo, rasprodaju tuđincu u bescijenje. Nacionalnu je dušu zahvatila dekadencija, anomija, savjest i ukus ishlapili su, u srca se uselilo pogubno malodušje: pesimizam, defetizam, materijalizam obuzeli su hrvatske mase. Hrvatskom vladaju strani neprijatelji i njihovi slugani, domaći izrodi, veleizdajničke klike: točno po onoj Starčevićевой: »Dok bude domaćih izdajica, imat ćemo tuđina za gospodara.« U ozračju sjevlasti demokratskoga kumira, himbe i tlapnje pukovlađa, pripravlja se svečano preseljenje naroda Hrvata u kraljevstvo povijesnih sablasti.¹²⁶

U hrvatskim školama ne uči se o Bleiburgu, nego o tobožnjem židovskom »holokaustu«. Time je sve rečeno. Prijezirom spram Bleiburga Hrvatska je prezrela samu sebe. Nije slučajno to došlo do najsnažnijeg izraza u njezinu ratu protiv vlastite vojske: ona nije poražena u Beogradu, nego u Zagrebu!

¹²⁶ Možda još uvijek nije sve izgubljeno. Ali za to se hoće nacionalnih elita (današnja hrvatska pseudodesnica ne ispunjava potrebne kriterijel), nacionalne revolucije, nacionalne diktature! O problemu spasonosnoga usp. jednu od mojih slijedećih knjiga: *Finis Croatiae; Može li, hoće li, umije li Hrvatska preživjeti!*

XVI.

LIKVIDACIJA HRVATSKE VOJSKE

Hrvatska vojska devedesetih nastala je doslovce iz ničega. I ono oružja što ga je smjela držati »teritorijalna obrana«, nastala u vrijeme umjerene konfederalizacije juge, oduzeto je bilo po Beogradu kada se osjetilo da se sprema razlaz. Oružje je, usprkos embargu, nabavljano ilegalno, za velike novce, kriminalnim kanalima, proizvedeno je u kućnoj radinosti. Nije manjkalo ni pušaka, ni strjeljiva, niti odvažnih ratnika, a u jeku teških borbi izgrađen je i novi, sposobni zapovjedni kadar¹²⁷. Hrvatska mladež masovno se, dragovoljno odazvala u obranu Domovine, hrabro je odlazila u rat, koji je mnoge izgubljene egzistencije, ratnim etosom stege i hijerarhije, zajedništva, nacionalizma i žrtve, uzdigao na višu razinu Bitka, učinio ih boljim, prvim ljudima.

Stasao je junački naraštaj, usporediv s onim sjajnim ustaškim borbama, s čijim je pjesmama na usnama i ova nova mladež jurišala u uzvišenu smrt za Dom. No tek što su utihnuli ratni okršaji, zamukla grmljavina topova, zašutilo štektanje strojnica – civilni izrodi, prodane duše, izdajice vlastite Domovine, bijedni mediokriteti i birokrati, slijepi

¹²⁷ Činjenica da je u našem ratu, kao i uvijek, bilo i profitera i dezertera, i kukavica i ubačenih agenata, ovdje nas ne treba zanimati.

za sve što je veliko, plemenito i otmjeno, pobrinuli su se da ta golema, moćna, nepobijeđena a pobjednička vojska nestane s lica Zemlje! Umjesto da vlada ovom državom koju je stvorila, ona je postupno i sustavno ništena.

Počelo je sa suludom politikom umirovljenja vodećih vojskovođa, još i prije zloglasne Mesićeve odluke u tom smjeru, ravne državnom udaru. Nastavilo se s njihovom kriminalizacijom i demonizacijom.¹²⁸ Potom se krenulo u provokativno javno uništavanje svijetlog oružja kojemu dugujemo slobodu, pod kriminalnom parolom tadašnjega ministra policije, homomana Šime Lučina »zbogom oružje!« Ono što je pošteđeno, brzo je postalo zastarjelo i manje-više neuporabljivo, pa je i svojedobni ministar vojske Jozo Radoš, koji je, potekao iz škole JNA, već i sam po sebi osebujni skandal na dvije noge, iskreno koliko i protuzakonito izlanuo da je takva vojska osuđena na poraz.¹²⁹ Vojarne su postale nepotrebne, pa ih se stalo po kratkom postupku »prefunkcionirati« u poduzeća, športske terene, škole, sveučilišta ili katolička učilišta, kao da Crkva nema dosta prostora i sredstava, a da se ne širi na račun vojske.

Nekako je doduše životarila licemjerna, prijetvorna apologetika Domovinskoga rata, no uvijek uvijena u obvezni celofan protuustaštva i podsjećanja da taj rat nije vođen na stranom području, te da je bio »antitotalitarni«,

¹²⁸ Vojskovođe u sudnicu, ratnike u ludnicu! To bi bio sažetak hrvatske poslijeratne obrambene strategije ali ujedno i nastavak Bleiburga drugim sredstvima. V. slijedeće, XVII poglavlje: »Hrvatski glavni grad Haag«!

¹²⁹ Drugo je »kadrovsko« poniženje Hrvatska Vojska doživjela sa ženom, vulgarnom feministicom posve nemarcijalnog habitusa (bilo je i pravih žena-ratnika!) iz postkomunističke stranke, Željkom Antunović.

»antikomunistički«, »antifašistički« i što sve lijepoga ne (a nama se činilo tek da je bio antisrpski i antijugoslaven-ski!). Ali i taj Domovinski rat, za koji se neumorno tvrdilo da je upravo on (no samo zato da to ne bude ustaška borba!) »izvorište hrvatske države«, sve se češće i imenom dovodi u pitanje.¹³⁰ Usput se traži da se Srbe ne označava neprijateljima, jer ih je u hrvatskim postrojbama bilo navodno 10%. Kao da netko poriče časnu ulogu poštenih Srba¹³¹ i nijeće njihov doprinos slobodi, i kao da se, pri svakom spomenu Srba (u negativnom surječju), misli na »sve« Srbe!

A ratničke su mase naprosto pauperizirane, pretvorene u prezrene parije, uništene i materijalno i moralno, prisiljene da se, umjesto visokih ideala, nacionalne časti, ponosa i dostojanstva, *bakću* banalnim problemima pukog preživljenja, invalidninama i mirovinama. Bivšim dragovoljcima, u najboljem slučaju, dijele kojekakve ponižavajuće mirovine i popuste ili dvojbene civilne olakšice, samo da ih se »demilitarizira«, a trebali bi ih slaviti i častiti. Umjesto ratničkih udruga, vojska je stavljena pod patronat »ne-

¹³⁰ Možda samo ime i nije najsretnije odabrano, već i zato jer predstavlja prijevod Staljinovog »otadžbinskog rata«. Prof. dr. Ivo Biondić predložio je svojedobno, te i sâm rabi, svakako precizniju inačicu »Hrvatski obrambeno-oslobodilački rat« (HOOR). Ipak, »Domovinski rat« je uvriježen, i nema smisla mijenjati ga iz formalnih razloga. Ali, unutarnji ga neprijatelj sada ne želi iz razloga sadržine.

¹³¹ Njihov doprinos u određenom smislu zavrijeđuje i veće odobravanje: dočim su se naime Hrvati javljali samorazumljivo, gotovo instinktivno, u obranu vlastite Domovine, Srbi-dragovoljci morali su često nadvladati nemale unutarnje i vanjske zaprieke, budući su bili izloženi snažnom pritisku i *odiumu* svojih suplemenika, koji Hrvatsku nikada nisu uz mogli smatrati uistinu svojom zemljom.

vladinih udruga«, lijevoliberalnih, pacifističkih špijunskih agentura na platnom popisu vanjskog neprijatelja. Umjesto da se okupe oko jedne jedine ratničke udruge, ratnici su razbijeni, i novčanim mamcima, u stotine lokalnih društava, kako bi se njima lakše manipuliralo. Vladajući je režim te junačke elite velikim dijelom uspio pretvoriti u rulje prosjaka i luđaka: ratnička bolest »PTSP«¹³² postala je glavnom temom u svim razgovorima o veteranima Domovinskoga rata. Ali nisu naši osloboditelji oboljeli od trauma u ratu, nego od onih u miru: od poniženja koje su doživjeli nakon zavrijeđenih trijumfa i počasti. Mnogi su počinili samoubojstvo: vuklo ih je u srcu natrag bojno polje, vukla ih je smrt kojom su bili danomice okruženi, kada im život u demokratskoj kaljuži kukavne rasprodane Posthrvatske nije ponudio što su zavrijedili. Vanjski neprijatelj (Srbi i JNA) hrvatske je ratnike držao na životu, bodrima, punima snage, zdravlja, poleta, a dotukao ih je, na nedostojnu smrt osudio, unutarnji neprijatelj, koji za tuđi račun vlada ovom zemljom.

Hrvatska vojska, koja je mogla brojiti nekih 200 do 300 tisuća ratnika, i brojčano je dotučena na brojku od 40000 u vrijeme dolaska na vlast narančaste (crveno-žute, komunističko-liberalne) trećejanuarske koalicije, pa do današnjih posve samozatajnih petnaestak tisuća. Usto je ukinut obvezni vojni rok (dočim je ionako »civilni rok« nakon rata uzimao sve više maha, jer je feminiziranim tetkicama bilo draže i časnije prati stare babe, negoli služiti Domovini),

¹³² Posttraumatski stresni poremećaj, bolest koja se, u »razumim« granicama, javlja nakon svakoga rata i zabilježena je još od Herodotovog opisa Maratonske bitke; znanstvenu su mu pozornost posvetili Sigmund Freud i Josef Breuer u *Studien über Hysterie* (1895), a sustavno se promatra od I Svj. rata.

pa nam se ostaci ostataka Hrvatske Vojske pretvaraju u šaku plaćenika.¹³³

Zasad je završni akord u procesu ništenja Hrvatske Vojske, i možda konačni udarac koji joj je zadan, ipak, pristup Hrvatske u članstvo Sjevernoatlantskoga vojnog saveza (doslovce: Organizacija sjevernoatlantskoga ugovora, koja se drži ne samo vojnom, nego i političkom¹³⁴, NATO¹³⁵), što su ga, uz priključidbu takozvanoj »europskoj uniji«, godinama najavljivali i priželjkivali stečajni upravitelji Hrvatske Države. Ulazak RH u NATO nije baš naišao na oduševljenje hrvatskih masa, manje zato jer su njima napokon ovladali zdravi instinkti, a više zato jer im

¹³³ I ovdje, ipak, vrijedi ona Hölderlin-Heideggerova: Gdje je pogibelj, tu raste i spasonosno. Zdrave nacionalističko-državotvorne snage sada bi morale i mogle naprosto preplaviti vojnu službu. Ovaj će narod još trebati svoje vojske, za vanjsku i unutarnju uporabu, jer ako ga oružana sila ne spasi, doista je izgubljen!

¹³⁴ General de Gaulle istupio je bio iz vojnoga dijela organizacije, ostajući u političkom, a u vojni Francuska se vratila tek nedavno.

¹³⁵ NATO je nastao 1949 radi samoobrane zapadnih demokracija od sovjetskog imperijalizma. Premda se sovjetski blok udružio u analogni vojni savez, »Varšavski pakt«, tek 1955, kada je zapadna Njemačka pristupila NATOu, NATO je već u času nastanka bio odgovorom na zbiljsku prijetnju Staljinova bloka. NATO je stoga tipični proizvod razdoblja blokovske podjele svijeta i hladnog rata. U tom smislu, on je odigrao legitimnu ulogu za sve one kojima je zapadnjački model bio samorazumljiv, ili je barem predstavljao manje zlo u odnosu na komunističku tiraniju. Ipak, NATO je, skupa s Istočnim savezom, naravno, ujedno okamenio i umjetne podjele nastale nakon II Svj. rata, podjele koje su dijelile Berlin, Njemačku, Europu i Svijet. Ta se je podjela prije ili poslije morala nadvladati, pa se to i zbilo katastrofom europskih komunizama 1989 i dalje. Toga trenutka NATO gubi svaki suvisli *raison d'être*.

vladaju posvemašnje beznade i apatija. Zato su ga zabluđjeli vladajući provincijalci, praunuci onih znamenitih Radićevih gusaka-u-maglu, proslavili svečano, u Hrvatskom narodnom kazalištu¹³⁶, izborom dobrih skladbi hrvatske glazbene povijesti, uz (kako bi drugačije!) dodatak židovskoga zbora iz Verdijeva *Nabukodonosora*.¹³⁷ I dok su veleizdajnički izrodi trijumfirali, a njihovi gosti, inozemni vojni atašeji i slični, tijekom proslave u svojim ložama i foteljima drijemuckali ili razmjenjivali najnovije viceve, – ono što je u Hrvatskoj još uspjelo ostati zdravo, kimalo je glavom u nevjerici, više se doista ne mogući u tome svemu prepoznati.

Jer, da ne bude zabune, spektakularnim prijamom u NATO ostatci ostataka nekoć slavne Hrvatske Vojske pretvoreni su u pomoćnu trupu judeo-američkog imperijalizma. NATO je danas tek opskurna soldateska kojoj njezin stvarni smisao i ciljevi niti samoj nisu posve jasni, pa i otvoreno priznaje da ih još mora točno definirati¹³⁸. Groteskno koliko i perfidno, režimska je promičba činjenicu potonuća HV u jednom vojnom projektu koji s Hrvatskom nema nikakve veze zamagljivala tvrdnjom o tome da je pristup NATOu djelo hrvatskih branitelja i Domovinskoga

rata. Drugim riječima, hrvatski su se ratnici borili za potonuće vlastite vojske u nadnacionalnom savezu, u kojemu će ono što od nje ostane morati, po prastaroj dobroj hrvatskoj navadi, ratovati i ginuti za tuđe interese!¹³⁹

U tom sklopu, jednako uvrjedljivo za hrvatske branitelje, narodu je priopćeno kako će ga od sada braniti vojska od 4 milijuna vojnika! Zar ga nije obranila manja, a hrvatska? A od koga će ga braniti ova, strana? Možda od Srba? Što će biti kada i Srbija postane članicom NATOa, što je, kao i njezin ulazak u EU¹⁴⁰, samo pitanje vremena? na čiju će se stranu onda staviti, koga će protiv koga braniti NATO, kada međusobno zarate dvije njegove članice?¹⁴¹

Ono što je neupitno jest da će Hrvatska biti natjerana poslati svoje vojnike u pomoć bilo kojoj od ostalih 27 članica vojnoga saveza, ako bi ova bila izložena agresiji. To pretpostavlja da će Hrvatska, logikom savezništva, postati neprijateljem takvog agresora, i kada bi, sukladno vlasti-

¹³⁹ Nezavisnoj Državi Hrvatskoj spočitavalo se, uza sve ostalo, i slanje hrvatskih vojnika na istočnu frontu u sklopu velike europske ofenzive protiv komunističkog imperijalizma. To je bio europski rat, to je bio i hrvatski rat. Ali judeo-američki rat protiv islamskih / arapskih zemalja Afganistana, Iraka, Irana... nije, nipošto ne treba, i nikako ne može biti hrvatski rat! Islam ne ugrožava Europu, niti Hrvatsku u njoj, imperijalno. Problem je, dakako, masovno doseljavanje muslimana u Europu. To pak ne može se spriječiti vojnim akcijama NATOa, koji, svojim političkim krilom, ionako podupire vladajući liberal-demokratski multukulturalizam.

¹⁴⁰ Zasigurno u paketu s Hrvatskom etc. (dakle, u sklopu ex-juge), što već godinama tvrdim, i što je jedini razlog otezanja s hrvatskim pristupom.

¹⁴¹ Takav smo slučaj imali u vrijeme rata između Grčke i Turske 1974, kada je pukovnička diktatura pokušala ostvariti stari grčki nacionalistički ideal *enosis*, pripojenje otoka Cipra matici zemlji.

¹³⁶ Na – još uvijek – Trgu tzv. »maršala Tita«, koji je za tu prigodu svečano zarotirao u svojemu dedinjskom grobu.

¹³⁷ Ne samo Židovi, nego još i roblje! I to je trebalo biti u slavu i čast Hrvatske Vojske! I nehotice, tim je glazbenim odabirom najbolje naznačeno naše stvarno stanje!

¹³⁸ Stanje u proljeće 2009, vrijeme ulaska u NATO: Hrvatska je već posve spremna za vođenje tuđih ratova; oko 400 hrvatskih vojnika sudjeluje u stranim »mirovnim« misijama, a desetak puta veći broj pripravlja se za tu službu, eda bi nastupio tijekom slijedeće 4 godine.

tu nacionalno-državnom interesu, s njime mogla i trebala imati dobre, prijateljske odnose. To, konkretno, znači da će Hrvatska morati zaratiti s cijelim islamsko-arapskim svijetom, s kojim uopće ne bi imala razloga za sukob, te se, susljedno, izložiti legitimnim akcijama odmazde onoga što instance svjetske nadvlade nazivaju islamskim fundamentalističkim terorizmom.¹⁴² Već i sada Hrvatska je upletena u američko-židovski teroristički i imperijalni rat u Afganistanu, a slijede Irak, Iran i tko zna što još. Jednom riječju, NATO za Hrvatsku znači voditi tuđe ratove, a ne smijeti voditi svoje vlastite. Za Hrvatsku postat će posve nezamislivo, primjerice, zaratiti protiv Srbije ili Slovenije kako bi obranila svoj interes i postigla nacionalne ciljeve, recimo vratila oteta područja ili stala na put beskrajnim i nepodnošljivim provokacijama ili ucjenama.¹⁴³ Umjesto toga, kada i Srbija uđe u NATO, Hrvatska će morati Srbiju, svojega tradicionalnog i pouzdanog neprijatelja, vlastitim oružjem i životom hrvatskih vojnika braniti od nekoga trećeg, tko ju jednoga dana bude napao! *Ad absurdum!* Ali hrvatski su konformisti, robovi smekšanih mozgova, i preko »svojih« a zapravo tuđinskih općila (ovdje je riječ o »Novoj TV«, koja je u većinskom vlasništvu predsjednika Svjetskog židovskog kongresa Ronalda Laudera), zaviknuli u ekstazi »Za NATO spremni!«. Za Dom, za hrvatsku Domovinu

¹⁴² Stoga se NATO, navlastito s obzirom na Hrvatsku, mora smatrati čimbenikom nesigurnosti, pače rizika, prvoga reda!

¹⁴³ Trenutačno, ali samo trenutačno, u tom pogledu Hrvatska ima veće probleme sa Slovenijom, povijesno planinskom Hrvatskom, u kojoj se njeguje mržnja na Hrvatsku onako kao što sin, nakon dostignuća zrelosti, povede rat protiv oca. To pak ne znači da se već za koju godinu opet ne će osvježiti vječna fronta sa Srbijom, tko god u njoj bude tada na vlasti.

spremni, to se ne smije biti, to ne smije niti pjevač¹⁴⁴ pjevati, koji je s tim riječima na usnama branio i obranio Kroatiju, to je *ustašluk*, ali *protiv Doma* biti spreman, za to su zavedeni i zalučeni uvijek spremni. Premda »Za NATO spremni!«, kao i »Za Haag spremni!« itd. itsl., ne znači ništa bitno drugačije doli »Za novi Bleiburg spremni!«.¹⁴⁵

¹⁴⁴ Marko Perković – Thompson.

¹⁴⁵ U usporedbi s ovim golemim pogiblima i štetama vojno-političke naravi, još je daleko manje važna šteta što ju hrvatsko članstvo u NATOu donosi na planu državnih financija, zaštite okoliša itd. Ali je i to nezanemarivo: počam od članarine (godišnje oko 4 milijuna kuna) i prisilne obnove vojske te naoružanja prema NATOvim, a ne hrvatskim standardima i potrebama (oko 8 milijardi kuna), preko onečišćenja Jadrana, uspostave stranih baza (koje su, unatoč suprotnim uvjerenjima, samo pitanje vremena!), imuniteta za strane uniformirane zločince, pa do ugrozbe turizma kao posljedice svih tih nemilih pojava. Kao nadomjestak za rečene nevolje, zagrebački nam režim obećaje novi priljev stranoga kapitala (još ga nije dosta?!), te otvaranje tržišta zemalja članica NATOa. Kako da ne! – navlastito kada dokraja zažive strahovlada i diktat EU, u kojoj je hrvatsko gospodarstvo ionako osuđeno na konačnu smrt.

XVII.

HRVATSKI GLAVNI GRAD HAAG

Haag, organ judeomasonske Svjetske nadvlade¹⁴⁶, međunarodni politički tribunal za suđenje hrvatskim vojskovođama kao organizatorima i zapovjednicima udruženoga zločinačkog pothvata, kako Haaški neprijatelj naziva hrvatski obrambeni i oslobodilački rat – taj je Haag jedna od najvećih sramota¹⁴⁷ koja je pogodila hrvatski narod u njegovoj tisućljetnoj povijesti, i on jednako simbolizira slom Hrvatske Vojske kao i katastrofu Druge Hrvatske u XX stoljeću. U najpunijem i najizravnijem smislu, upravo je Haag – *Drugi Bleiburg*.¹⁴⁸

¹⁴⁶ Izravno zapravo jedne njegove filijale, tzv. »vijeća sigurnosti« OUN, kojemu je nedavno predsjedala RH, beskraino ponosna da će »utjecati na svjetska zbivanja«! Možda i na oslobađanje generala iz Haaga?!

¹⁴⁷ Sramota je samo uvećana stravičnom okolnošću da se na njemu kao zaštićeni svjedok – eda bi sâm izbjegao odgovornost pred sudom koji bi, da je poživio, sudio i Tuđmanu – opetovano pojavljivao kasniji Tuđmanov nasljednik Stjepan Mesić.

¹⁴⁸ Haag nije donio toliko mrtvih kao Bleiburg, zapravo nije nikoga doslovce ubio: drugo vrijeme, drugi običaji. Ali rane na hrvatskom nacionalnom biću, osobito s obzirom na dugoročno duševno-moralno djelovanje koje nam valja očekivati, savršeno su usporedive.

Što slijedi u nastavku, sažetak je naših stajališta koja smo, na »desnom krilu desnice« u Hrvata, zastupali od samoga početka, i do danas nemam im razloga ništa oduzeti, niti išta bitnoga nadodati. Nova Hrvatska Desnica bila je prva koja se javno, jasno i glasno usprotivila nastranoj ideji o Haaškomu sudištu¹⁴⁹, i to mu se usprotivila radikalno i bezkompromisno, ne ovoj ili onoj uza nj povezanoj pojedinosti, konkretnoj presudi ili načinu rada, nego uopće samoj zamisli o tome da strani, politizirani i Hrvatskoj neskloni sud može i smije suditi zaslužnicima Hrvatskoga Rata.¹⁵⁰

¹⁴⁹ Haag je zapravo trebao biti neka repriza Nürnberga iz četrdesetih godina: bahati strani sud koji po naknadno donešenim ili opskurnim zakonima sudi pobijeđenima, u ovom slučaju onima koje treba pobijediti jer su se usudili posegnuti za slobodom i srušiti masonsku miljenicu jugu, pa je to dostatno da ih se optuži za sudjelovanje u »udruženom zločinačkom pothvatu«.

¹⁵⁰ U jeku Haaških orgijanja rekao mi je jednom zgodom bivši ministar i političar umjerene desnice Bosiljko Mišetić, i sâm jedan od Haaških branitelja, obnašatelja dakle vrlo unosnog poziva, kako je svatko tko *a limine* odbacuje Haag – luđak. Ja pak mislim da je lud, ali i gore od toga – veleizdajnik naime, onaj koji ga uopće priznaje, zagovara i zastupa. Na žalost, i naši generali, zadojeni nastranim, rimskom pravu i kasnijoj tradiciji protivnim naukom o »dokazivanju nedužnosti pred sudom« (naprotiv: stvar je *suda* dokazati *krivnju*!), prepustili su se u ruke kobnom tribunalu, vjerujući u njegovu nepristranost i objektivnost. Preko nekih kanala slao sam svojedobno poruke generalu Gotovini da se ne preda, ali da se vrati u Hrvatsku, okruži sebi vjernim ratnicima, te pred općilima pozove narod da ga slijedi u borbi koju će povesti protiv unutar-njeg neprijatelja i nacionalne veleizdaje. Umjesto toga, dao se po sanaderovcima uhvatiti i izručiti na (milost i) nemilost Haagu, koji ga naravno ni u snu ne kani osloboditi, a njegova mi je žena, kratko prije Generalove otmice u Španjolskoj, posve ozbiljno kazala kako oni »vjeruju u Haašku pravdu«!

Hrvatska je, pod vodstvom tadašnjega predsjednika Franje Tuđmana, i uz zdušno sudjelovanje njegova savjetnika za unutarnju politiku Ivića Pašalića, objeručke prihvatila odluku »vijeća sigurnosti OUN«, donešenu na poticaj »velike prijateljice« RH, češke Židovke i US-ministrice vanjskih poslova Madeleine Albright, o osnutku tzv. »međunarodnog suda za ratne zločine počinjene na prostoru bivše Jugoslavije i Ruande«¹⁵¹ (ICTY, 1993). Režim je naivno vjerovao kako će time steći dobrodošlu tribinu za raskrinkavanje, te osudu pokretača i provoditelja napadačko-rušilačkog velikosrpskog pohoda na Hrvatsku. Da bi se omogućila suradnja s Haagom, Hrvatska je morala promijeniti ustav, inače jednu od najdragocjenijih demokratskih svetinja, i donijeti posebni ustavni zakon o suradnji s tribunalom, zakon koji dakle po snazi stoji iznad samoga ustava, kao što i Haaški sud stoji u najmanju ruku na istoj razini s hrvatskim sudovima i formalno-pravno mora se na nj gledati kao na hrvatski sud. On to naravno nije, ali to nisu ni oni doslovce hrvatski sudovi koji preuzimaju dio njegovih poslova, ili se prema hrvatskim braniteljima ponašaju na isti način.¹⁵²

¹⁵¹ Već i ovo svrstavanje, ovakav izbor zemalja – žrtava (svaka čast inače plemenima Bahutu, Vatutsi i Twa!) zorno svjedoči o tomu što do Hrvata drži i kamo ih smješta »međunarodna zajednica«.

¹⁵² Kako bi opravdala prenošenje nekih Haaških poslova na sudove u RH, na *male hagiće*, režimska je propaganda nastupila s tezom kako je bolje da Hrvatima sude hrvatski sudovi (za tu zgodu hotimice je zaboravljena doktrina po kojoj je i Haaški sud »hrvatski«!). A zašto bi bilo bolje? Možda zato jer će ih blaže osuditi? To na primjeru generala Norca i Tihomira Oreškovića nije bilo potvrđeno! Čak i da je tako, međutim, daleko je veće poniženje kada hrvatskim junacima dragovoljno sudi sud usred Zagreba, nego kada to čini inozemni tribunal, za koji se (premda bez uvjerljivih razloga) može tvrditi da nam je ipak bio nametnut i neizbježiv.

Možda su hrvatski vlastodršci iskreno vjerovali da će Haag suditi samo agresoru; tim gore! U tom slučaju, naime, ne samo da su se prevarili (od početka se moglo dobro znati sud nije samo za Srbe!), nego su očitovali i mjeru gluposti nedopustivu za onoga tko odgovorno hoće vladati hrvatskim narodom. Na kraju im je za utjehu bilo dostatno ustvrditi kako Haag ipak »procesuirao« i Srbe, ne samo Hrvate (dakle, rado su prihvatili inače s pravom odbacivano »ravnovjesje«!), te prebrojavati suđene i osuđene Srbe u odnosu prema broju Haaških žrtava Hrvata iz RH (kao da oni osuđeni iz BiH nisu Hrvati, dio istog naroda i, bitno gledano, iste vojske!).

A zapravo niti osudu srpskih napadača nije trebalo prepuštiti stranom sudu, koji još k tomu i nema na raspolaganju posve prijeko potrebni institut smrtne kazne, budući da u većini slučajeva koji dolaze pred njega svaka druga kazna mora djelovati tragikomično. Srpskim je zločincima trebalo suditi ili tijekom rata, da padnu od hrvatske ruke, ratničke ili atentatorske, ili vrlo brzo, žurno poslije rata, na prijekim hrvatskim sudovima, uz primjenu kapitalne kazne, strijeljanjem ili vješanjem (prema stupnju krivnje i [ne]časnosti počinjenih djela).¹⁵³

Ako Haag nije bio primjeren niti za kažnjavanje srpskih zlikovaca, tim manje je trebalo dopustiti da on sudi hrvatskim spasiteljima.¹⁵⁴ Jest, u naslovu Haaškoga suda

¹⁵³ I opet, puka maštarija u našoj nesretnoj mekanoj državi bez države, kojoj su uvijek draže bablje brbljarije od muževnih odluka!

¹⁵⁴ Ali što kada su oni sami tako zadovoljno prihvaćali svoju kalvariju! Sjetimo se tek slučaja uistinu nedužne braće iz Viteza, Zorana i Mirjana Kupreškića, koji su u kazamatu svirali i pjevali šefu zatvora, odvjetnicima i prevoditeljima, a svi su se divili ugodnom, idiličnom ozračju što ih ovi stvaraju. Nakon osam godi-

stoji da on ganja »ratne zločine«, a ratni zločini su, dakako, strašna stvar, i oni ne poznaju ni naciju niti zastarivost, kako nas danomice podučavaju profesori demokratske dekadencije. Ali, hrvatski su ratnici tek branili vlastitu zemlju i narod od agresivnih i sadističkih hordi s istoka, oslonjenih na tradicionalne petokolonaše unutar Hrvatske. Nisu čak ni ratovali izvan svojih »granica« (minimalnih i minimalističkih, koje im je nametnuo Titov »avnoj«), što se opetovano ističe kao posebna povijesna zasluga hrvatskoga načina ratovanja. Jesu li pritom počinili koji »ratni zločin«? Postoji teza po kojoj je u samoobrani, u obrambenom i osloboditeljskom ratu, nemoguće počiniti ratni zločin.¹⁵⁵ Ta je teza, strogo uzevši, netočna. Jasno je da se i u samoobrani može postupati prema civilnom pučanstvu ili ratnim zarobljenicima nepravedno, neprimjereno načelima ratnog i međunarodnog prava, nehumano i genocidno.¹⁵⁶ To je neupitno, i takvo što se vjerojatno i događalo tijekom hrvatskoga rata za slobodu. Bilo bi uistinu čudno da nije tako, imajući u vidu narav srpskoga ratovodstva, hajdučke manire balkanskoga ratovanja, žar pravedne osvete u Hrvata te stupanj povijesno akumulirane mržnje spram srpskoga neprijatelja.

na besmislenog robijanja, kada su pušteni na slobodu, ponosno su izjavljivali da su »dokazali svoju nevinost«, te su i oni proglašavali »ludim« svakoga tko je protiv Haaškog tribunala. Tko je tu uistinu lud?! Kada čovjek ne bi imao štovanja za hrvatske borce i sućuti za njihovu patnju, skoro bi bio sklon ustvrditi da za takve i nije ništa bolje doli Haag!

¹⁵⁵ Uz ostale, ovo je stajalište zastupao Nedjeljko Mihanović, predsjednik Hrvatskoga državnog sabora 1994–95.

¹⁵⁶ Odrednice ratnog zločina definira Ženevska konvencija iz 1949.

Ali, možebitni hrvatski prijestupi protiv ratnoga prava i običaja nikako ne bi smjeli i nisu smjeli postati predmetom inozemnih sudskih procesa, još i opterećenih svim navedenim manjkavostima.¹⁵⁷ Zbog dobrih nacionalno-političkih razloga, takvi prekršaji mogli su bez daljnjega biti strogo sankcionirani još tijekom rata, pod pretpostavkom postojanja jasnih i pravodobno dostupnih relevantnih propisa, ili su poslije rata morali biti prepušteni aboliciji odnosno generalnoj amnestiji te Božjem sudu. Zdrav, samosvijestan i odgovoran narod, svjestan i svojega probitka, ne razmeće se pred svijetom svojim »ratnim zločinima«, ne pretvara svoje pobjedničke vojskovođe u »zločince«, a najmanje na inozemnim neprijateljskim tribunalima! Uostalom, generali svakako nisu bili zločinci u smislu izravnog izvršenja, ali je u Haagu dostatno da netko nešto nije znao, a mogao je ili trebao znati, ili je načuo pa nije spriječio itd. To je ono što se nazivlje »zapovjednom odgovornošću«, po kojoj bi idol istih onih što naše junake izručuju jednoj umišljenoj, narcisoidnoj i nastranoj tuđinskoj babi¹⁵⁸, šumski »maršal Tito«, zaradio barem parstotinjak doživotnih robija, ako za njega također ne bi bilo smrtne kazne.

Stvar s izručivanjima, ipak, nije išla posve glatko. Nacional-mazohistički zagrebački režim isprva je prihvatio

¹⁵⁷ Za uže pravnu kritiku Haaškoga tribunala usp. Josip Jurčević, »Povijesno-politički aspekti djelovanja Haškog tribunala«, u: *Haaški sud – »zajednički zločinački pothvat«, Što je to?, I* (Hrvatsko kulturno vijeće, Zagreb 2006), str. 37–38!

¹⁵⁸ Talijanskoj Švicarki (ili švicarskoj Talijanki) Carli del Ponte, kojoj je zagrebački režim doslovce samozatajno dopustio i prepustio ulogu jednoga od vodećih guvernera RH, uz kojekakve lordove Ovnove, Carringtona, Vanceove, Bildta, Holbrooke, Kleina, Ollirehne e tutti quanti.

Haag, mnijući da će on koristiti hrvatskim ratnim i poslijeratnim pozicijama. Potom ga je i nevoljko podupirao, nadajući se da će Srbi stradati, a Hrvati biti pušteni kućama. Napokon se posve poistovjetio s Haaškim načelima i pomirio s tim da »krivci odgovaraju«. U početku su nam Mesić & Co prodavali jeftinu smicalicu o »individualizaciji krivnje«¹⁵⁹. Vrlo brzo je postalo jasno kako smo optuženi za nekakav »zajednički zločinački pothvat«¹⁶⁰, a njegova se zločinačka narav sastojala u nastojanju da se Hrvatska obrani od zločinaca i zaživi normalan život samostalne i suverene nacionalne države.¹⁶¹ Mesić je u Haagu svjedočio protiv generalâ, Račan, *mali Ivica*, kao trećejanuarski narančasti premijer, više iz straha od nažalost nepostojeće »desnice« (uz nešto one umjerene, dakako), a daleko manje iz hrvatske dosljednosti i poštenog domoljublja, oklijevao je s izručenjima i čekao da general Bobetko umre,

¹⁵⁹ Od samoga sam početka, na stranicama desničarskih novina »Ultimatum!« i drugdje, upozoravao kako zbrajanje niza individualnih krivnji u konačnici mora dovesti do uobličjenja jedinstvene, kolektivne krivnje hrvatske vojske i naroda, poput one što je rezultirala Bleiburgom i njegovim nastavkom nakon rata. Suvišno je i spomenuti da su ta moja upozorenja naišla na gluhe uši. Ali, nije se ni trebalo ići na tako mnoge individualne krivnje; vrlo brzo se, *de facto* ako ne i *de iure*, prešlo na kolektivnu.

¹⁶⁰ Koji je, uz ostalo, urodio i »prekomjernim granatiranjem Knina«, što je potpuna bedastoća i čista izmišljotina. Tko je prekomjerno granatirao Vukovar, Dresden, Hirošimu? Ideološka subraća Haaških sudaca!

¹⁶¹ Budući da ipak nije mogao, kao u Nürnbergu 1945/46, izmišljati »zločinačke organizacije« poput vodstva NSDAPa, postrojbi SS ili tajne policije Gestapo, – neprijatelj se ovoga puta zadovoljio »pohvatom«

te da se general Gotovina skrije¹⁶². S kancelarom Sanaderom, *Velikim Ivicom*, stvar se konačno dokraja dijalektički zakomplicirala. Ivo Sanader ostao je u hrvatskom pamćenju kao jedan od najvatrenijih govornika na velebnom splitskom skupu potpore progonjenom hrvatskom generalu Mirku Norcu 2001.¹⁶³ Sanader je, kao i ostali, ubrzo zaboravio na Norca, i dočim su u Splitu »svi« bili »Mirko Norac«, njegovih 12 (i Oreškovićevih 15, ali će i Norac dobiti još!) godina robije od hrvatskog (!) suda Norčeve su splitske poklonike ostavile hladnima. Sanader je, pak, ubrzo prešao na Gotovinu, dao je maknuti njegove panoe i slike, a ujedno i spomenike Gotovininim predšasnicima Budaku i Francetiću, i dok je kancelar sve to danju i noću, slušajući baba-Carlu, marljivo micao, njegovi su hrvatsko-britanski psi tragači ulazili u trag Generalu.¹⁶⁴ Nije se sada vikalo: »Svi smo mi Ante Gotovina!« *Drugi je Bleiburg* odnio svoje žrtve.

¹⁶² U jednom opreznom brzoglasnom razgovoru, general je Gotovina Ani Lučić, uz ostalo, kazao: »Tko se nije skrio, magarac je bio!« Ali ni to skrivanje nije bilo duga vijeka.

¹⁶³ U žaru domoljubnog nastupa, Sanaderu je čak i junačka desnica na nedopustiv način odjetjela u zrak, pa ga je jedan od špijunskih tjednika, »Globus« ili »Nacional«, bio prozvao za *crimen maximum*, za »fašizam«, od čega se je Sanader na jedvite jade uspio obraniti.

¹⁶⁴ Ulovljen je po (ovdje ponešto slobodnije izloženom) napatku velikoga sina hrvatskog naroda Vladimira Šeksa – Sove: »locirati – identificirati – aretirati – transferirati – procesuirati – egzekutirati«. Ironična je nesreća htjela da se baš tih dana, kada se je Šeks izivljavao ovim uistinu ogavnim protuhrvatskim scenarijem, po tom scenariju ispunio usud Šeksova sina jedinca, anarhista i zakašnjelog hipija Domagoja.

XVIII.

SLOM NDH I RH

Povijest se ponavlja, barem ponekad i kao farsa. Nezavisna Država Hrvatska, Ustaški pokret, poglavnik Ante Pavelić, uza sve razlike, pokazuju izrazite analogije s Republikom Hrvatskom, Hrvatskom demokratskom zajednicom, vrhovnikom Franjom Tuđmanom. NDH i RH dvije su hrvatske države nastale u XX stoljeću nakon osam i pol stoljeća bezdržavlja, točnije, ograničenog suvereniteta u okviru većih višenarodnih cjelina.¹⁶⁵ Obje su stvorene u sklopu propasti nadnacionalnih jugoslavenskih država, koje su se pokazale pogubnima za dobrobit, pa i za sam opstanak hrvatskoga naroda. Zanimljiva je ovdje i usporedba s nastankom i nestankom dviju jugoslavija. Prva je rođena nakon I Svj. rata, a s izbijanjem II Svj. rata propala je. Druga je propala kroz hrvatski Domovinski rat. Jugoslavija živi u miru, gine u ratu. Obratno Hrvatska: NDH je

¹⁶⁵ Ta je povijest odveć složena, ali je ovdje radi trenutačne svrhe promatram pomalo shematski i pojednostavnjeno. Treba imati na umu i poseban usud hrvatskih zemalja Bosne i Hercegovine (Turske Hrvatske u širem smislu, uži je Bihaćka krajina) nakon gubitka neovisnosti tek u XV stoljeću, u okviru turskog i habsburškog carstva. Samostalnost Dubrovnika prestaje tek s Napoleonovim osvajanjima, 1806. Također zasebno valja pratiti povijest hrvatskih krajeva Boke Kotorske, Srijema i Bačke, Crvene i Alpske Hrvatske.

živjela dok je trajao rat na njezinu prostoru (1941–1945), RH je također bitno vezana za obrambeni i osloboditeljski rat protiv srpskoga napadača i osvajača (1991–1995).¹⁶⁶ Nakon ratova ponovno nastupa restauracija: 1945 druga J., 1995 nešto slično, u sklopu projekata »zapadnog Balkana«, eurointegracija, te pripravljanja Srbije, kroz nametnutu joj demokratizaciju i vojničku kazneno-preventivnu ekspediciju protiv nje 1999, za ponovno preuzimanje uloge hegemon na području njezina bivšeg jugoslavenskog miniimperija.

Obje su hrvatske države početno izazivale protimbu i otpor tadašnjih europskih i svjetskih velevlasti. Protiv NDH nisu bili samo zapadni saveznici i SSSR¹⁶⁷, nego isprva i Hitler, koji je sve do britanski potaknutoga beogradskog puča »27 marta« podupirao velikosrpsku Jugoslaviju. Republiku Hrvatsku u početku također nitko nije htio, svim

¹⁶⁶ Osebjuno je i pitanje građanskoga rata s obzirom na obje Hrvatske i Jugoslavije. U NDH, koja je nastala usporedno s jednoznačnim uklanjanjem J., vodio se građanski rat između državotvornih Hrvata s jedne strane, te hrvatskih i srpskih, komunističkih i monarhističkih jugorestauratora (partizana i četnika) s druge strane. Druga Hrvatska pak bila je, osim sukoba s pobunjenim dijelom Srba-pravoslavaca, pošteđena građanskog rata, jer su se u borbi protiv neojugoslavenskoga četništva koje je nadiralo iz Beograda (a budući da je titovska restauracija bila nemoguća, jer se je titovska formula i praksa upravo bila iscrpila) udružili neopartizani i neoustaše. Na planu zmiruće Jugoslavije, međutim, doista se vodio građanski rat. Valja naime imati na umu da, u počecima Domovinskoga rata, juga još nije službeno i pravno bila zbrisana s popisa postojećih država. Ona je odumirala u nizu etapa, kao što je u nizu etapa i nastajala obnovljena Hrvatska. Desetog Travnja sve je bilo jasno, jednoznačno i brzo.

¹⁶⁷ Moguću zakašnjelu Staljinovu alternativu sovjetske Hrvatske već smo dodirnuli u II poglavlju: »Početak kraja«.

silama nastojali su ušćuvati na životu – još i kada se već beznažno pretvarala u strvinu – umjetnu tamnicu naroda, što su je dva puta nasilu nametali hrvatskom i drugim nersrpskim narodima okupljenima u njoj.

Pa ipak su obje hrvatske države nastajući izrabile povoljne međunarodne okolnosti, koje su urodile nastankom pravog trenutka, *kairos*-a. Prva Hrvatska uspostavljena je, nakon nekoga prologa s polovičnom i nedostatnom Banovinom, kada je njemački *Reich* sa svojim saveznicima napao i razbio vjerolomnu jugu, a druga pak u vremenu kolapsa i iščeznuća europskih komunizama, kada je Tito već 10 godina bio mrtav, njegova tvorevina vegetirala sve se više prepuštajući posvemašnjem kaosu, a zbog zamiiranja komunističke ideologije i prakse nije više imala na raspolaganju djelotvorne političke (i policijske) formule i instrumentarija kako bi održala na okupu ono što ne spada skupa.

Uz rečene povoljne okolnosti, NDH su stvorili Ustaše, a srušili je partizani uz pomoć četnika i u koaliciji s njima, te su tako obnovili Jugoslaviju koja je značila smrt za hrvatski narod. U njoj su ostavili mjesta za prividno autonomnu pseudohrvatsku jedinicu, koja je trebala dostati da bi se udovoljilo nacionalnim potrebama Hrvata. RH su pak i stvorili i srušili »neoustaše«, novokomponirani hrvatski domoljubi partizanske provenijencije, koji su jedva dočekali da, nakon povijesnoga nestanka Habsburga, Anžuvina, Turaka, Talijana, Nijemaca, Karađorđevića, Broza *e tutti quanti*, ponovno posegnu za *un'altro signore*, novim gospodarem, ovoga puta u obličju judeomasonske EU i njezinih produljenih ruku.

Dočim je 1941 vođen rat četnika i partizana protiv Ustaša, 1991 ratovali su »Ustaše« i »partizani« protiv čet-

nika.¹⁶⁸ NDH se doživljavala kao obnova (suverene hrvatske države nakon 839 godina), a RH kao osnutak. Ona je, baš kao i njezine predšasnice u okviru druge J., tzv. »narodna republika Hrvatska« i tzv. »socijalistička republika Hrvatska«, lažno tvrdila kako je tek ona ostvarila hrvatski nacionalno-državni suverenitet. Zapravo bi se NDH s više prava mogla smatrati *osnovanom*, nakon tolikog povijesnog vremena koje je proteklo od *Pacta conventa*, a RH je bila više *obnova* (one od prije pola stoljeća), samo što to sebi i svijetu nikada nije htjela priznati, i to nije htjela biti, i zato je i ona, u bitnom smislu, već stvar prošlosti.¹⁶⁹

Ali, dok je trajala, očitovala je ipak, *volens-nolens*, niz strukturalnih sličnosti s NDH. Znakovito je da se, poput Ustaškog pokreta, niti vladajuća politička organizacija RH, Hrvatska demokratska zajednica, nije htjela nazvati stran-
kom, htjela je nadstranački okupiti cio narod, ili barem ono zdravo u njemu. Doduše je ustaški pokret htio biti elitnom, »kadrovskom« udrugom, dočim je HDZ težio masovnosti

¹⁶⁸ V. podrubnicu 166!

¹⁶⁹ Glede samosvijesti i vlastite samopercepcije, znakovita je i ova razlika: NDH se s pravom smatrala za djelo nacionalne revolucije. RH, koja je također iznjedrena na krilima stanovitog nacionalnog prevrata, nikada sebe nije promatrala u tim kategorijama. Službena je zagrebačka režimska ideologija baratala tek sintagmom »demokratske promjene«. Tamo, dakle, nacionalno, ovdje demokratsko. Ali i jugovina je zamisliva kao demokratska, premda se takva lakše raspada. Tu je očito na djelu fundamentalni sukob vrednota. Ovoj Hrvatskoj važnija je demokracija od nacije, kao što joj je važniji brbljavi parlament od junačke vojske, papirnati ustav od uzvišenoga Božjeg, ljudskog, narodnog zakona kojemu ne trebaju cjepidlački fiškalski paragrafi. Ona hoće biti pravna umjesto pravedna, nije pravna a najmanje je pravedna. Pa je, eto, i zato propala, a vegetira tek formalno i prividno.

koju je, barem sudeći prema članstvu, i postigao. I NDH i RH, suočene s neizbježivim ratom i neprijateljskim pre-sizanjima, morale su privremeno odstupiti dio narodnoga tla. No, dočim se prvoj spočitavala »prodaja Dalmacije«¹⁷⁰, drugoj nikada nije prigovoreno što se privremeno odrekla područja okupiranih po srpskim pobunjenicima. I jedna i druga razmjerno su brzo uspjele integrirati zaposjednutu zemlju u svoje nacionalno-državne granice. Više se dvije hrvatske države razlikuju po svojemu odnošaju spram neprijateljski nastrojenih im nacionalnih manjina. Dočim je NDH svoje Srbe i Židove (uglavnom samo ako su bili protivnici Države) preventivno zatvarala u sabimoradne logore, RH im je dala sva prava, pa dobrim dijelom i prevlast. Kada se sve zbroji i oduzme, dojam je da se »fašistička« Hrvatska daleko bolje nosila s izazovima socijalne, zdravstvene, pravosudne, politike negoli njezina »demokratska« sljednica. U NDH, napokon, uljudba, prosvjeta, naobrazba, školstvo, odgoj, od prvoga dana imali su nedvojbeni nacionalni predznak. O RH u tom pogledu bolje je i ne govoriti.¹⁷¹

Uza sve razlike, slični su i prvi ljudi dviju hrvatskih država. I Poglavnik i Vrhovnik, u različitoj mjeri doduše, bili su markantni muševci obdareni karizmom i vladali autoritarno, uvjereni da sve što čine ide na korist njihova hrvatskog naroda. Obojica su, prikladno, navlačila odore: no Pavelić, nevojnik, redovito, a Tuđman, vojnik, tek iznimno. Pavelić je potekao iz krila liberalnog starčevićanstva, Tuđman iz jugofederalističkog komunizma s natruhama radićevštine. Pavelić se od juge sklanja u emigraciju, Tuđmana

juga sklanja u zatvor. Tuđman je rušio Pavelićevu državu u ime Tita, da bi se poslije donekle priklonio Pavelićevu konceptu, ali nikada se ne odrekavši Tita. O ratovima, savezništva, dobitcima, gubitcima dvojice hrvatskih vladara već je bilo govora. Obojica hrvatskih vladara, sa svim svojim zaslugama i slabostima, ostat će u trajnom sjećanju hrvatskoga naroda, samo ako uopće i ovome uspije opstati i preživjeti sadašnju smrtnu ugrozbu.¹⁷²

Zašto je propala Nezavisna Država Hrvatska? Naravno, ne zbog »zločina«, »logora«, »prodaje«, »diktature«... Nije joj bilo sklono vrijeme, događaji su se rasplesli njoj na štetu, njezini neprijatelji i neprijatelji njezinih saveznika, nadmoćnom silom oružja, dobili su rat, i budući da nije kao država bila ukorijenjena u prijašnjoj tradiciji (tko se od anglosaskih pobjednika htio i umio prisjećati Srednjega Vijeka?!), smatrali su je efemernim proizvodom fašističke epohe koji mora nestati skupa s njom. Svakako, moglo je biti drugačije da se hrvatski narod (uključiv i domaće pravoslavce) jedinstveno priklonio Državi, da su se dalmatinski partizani najkasnije nakon kapitulacije Italije u rujnu 1943 priključili Poglavnikovoj, a ne »maršalovoj« vojsci, da se nije dogodila partizansko-četnička pobuna s jugorestauracijskim ciljem.

Bez srbo-jugoslavenske pobune, NDH bi imala izgleda preživjeti. Preživjela bi i RH na se nije dogodila izdaja iznutra, za račun novih tuđinskih gospodara, a iz redova

¹⁷⁰ Usp. porubnicu 11!

¹⁷¹ No ipak ću, vrlo opširno, progovoriti u svojoj najavljennoj knjizi *Finis Croatiae; Može li, hoće li, umije li Hrvatska preživjeti?*

¹⁷² Za potankiju usporedbu Ante Pavelića i Franje Tuđmana, v.: Mladen Schwartz, *Hrvatska nakon Tuđmana; Studija o nacionalnom usudu* (Iuvenalis samizdat, Zagreb 2000), str. 125–131! V. i moj članak »Poglavnik i Vrhovnik«, »Ultimatum!« br. 2 od Božića 2000 (= I;2), Zagreb, str. 4–5!

onih koji su je prizvali u život.¹⁷³ Preživjela bi da nije prepuстила nacionalni usud u ruke stranim gospodarima, da nije Domovinski rat vodila stidljivo, polovično i oklijevajući, da nije pristala na Haag, NATO i EU, da nije liberalno-demokratsku politiku i kapitalističko gospodarstvo nepromišljeno prihvatila kao jedinu alternativu. Da je zavela strogu, autoritarnu vladavinu nacionalnih elita, da je iznjedrila prikladnoga karizmatiskog vođu.¹⁷⁴ A napokon i napose: da je ostala vjerna čvrstim državotvorno-nacionalističkim zasadama NDH, da nije nastavila višedesetljetnu jugoslavensku kampanju protiv nje i da se nije i time pretvorila u kukavni, uistinu farsični nastavak jugovine u drugim uvjetima, drugim sredstvima i na minijaturnom prostoru.¹⁷⁵

¹⁷³ RH je mogla računati na svoju u početku nedvojbeno zdravu jezgru, koja bi joj olakšala preživljenje. Sama činjenica uspostave te države, uz pristanak svijeta na nju, već je puno značila. Stvaranje vojske iz ničega i manje-više uspješan rat za slobodu sami su je po sebi legitimirali. Na dobrom je putu bila i, barem časovito, djelomično, oprezno i neformalno, rehabilitiravši NDH i njezine svjetinje. Ali, ali, ali...

¹⁷⁴ Propasti RH doprinijeli su dobrim dijelom još i odbijanje Franje Tuđmana da vlada apsolutistički, autarkično i bez slušanja tuđinaca, te neslavna trećejanuarska garnitura, skupa sa svojim pseudodesnim nasljednicima instaliranim, nakon neuspjeha trećejanuaraca, od inozemnih gazdiju koji su dobro procijenili da će zavedeni i zalučeni puk navodnoj »desnici« lakše negoli postkomunistima dopustiti obaviti posao nacionalne demontaže.

¹⁷⁵ Ne nazivam ga minijaturnim samo zato jer je J. bila prostranija, nego i jer se sama RH skućila na ostatke ostataka autentičnoga povijesnog i etničkog, geopolitičkog hrvatskog prostora. Čak i ostavši privremeno bez dijela Dalmacije, kao i bez cijele Istre (koju nije ni izgubila, jer ju prije nije imala) – NDH je, sa svojih stotinjak tisuća km², još uvijek bila dvostruko veća od RH.

Jer, ako se ostavi postrani prvotna kratkotrajna euforija 1990, ili još neko vrijeme dok je trajao rat, kada se na NDH dobrim dijelom ipak gledalo nepristrano, neutralno, pače sa stanovitim simpatijama, s novootkrivenom strašću za neovisan i slobodni nazor, sa svježinom nove volje za istinom i pravdom, – tijekom ovih godina naslušali smo se i načitali protiv NDH toliko laži i objeda, koliko ni juga nije bila kadra proizvesti barem u svojoj završnoj fazi. Kako već rekoh, sama je tadašnja Hrvatska Država proglašena zločinom, a režim pogotovu; Poglavnik je sveden na ciničnog i vlastohlepno-srebrljubnog sadističkog tiranina i stranu marionetu, dočim među Ustašama nije bilo niti jednog jedinog poštenog, iskrenog, dobrohotnog nacionalnog idealista. Ali, propagandisti RH nisu shvaćali da se sve te oblate poput bumeranga vraćaju njima u lice, nisu računali s tim da će, odstrijelom NDH, osuditi na smrt i njezinu repliku iz 1990, koja se, svime što je u njoj bilo odista dobro i hrvatsko, od NDH nije bitno razlikovala, niti se trebala razlikovati.¹⁷⁶

Hrvatske države cvjetaju u ratu, a propadaju u miru. Jest, NDH je propala silom neprijateljskog oružja, ali kada je došlo vrijeme mira, gdje joj više nije bilo mjesta. Čim

¹⁷⁶ Neprijatelji NDH nazivali su ju pogrdno, i još ju uvijek rado nazivlju, »Endehazijom«. Od Krlježe potječe *pejorativum* za austro-ugarsku monarhiju: *Kakanija*. To je kombinacija akronima K. u. K. (*Kaiser und König*, car i kralj), te grčke riječi koja označava »zlo«, »loše«. Ovo što se ovdje zove »juga«, »jugovina« »titovina«, »tvorevina« ili sl., Franjo bi Tuđman, u početku svoje vladavine, prijezimo, imenovao »eseferjot« (od inicijala Titove države SFRJ), ili čak, brzo izgovarajući, »sfrjot«. Republiku Hrvatsku, koja nas je dobrano razočarala i svojim životom i svojom smrću, smijemo sada, kada je više nema, na sličan način i uz slične primisli, zvati »Erhazija«.

su se uplele u igru civilne, političke, diplomatske silnice, zamrla je i druga država Hrvata XX stoljeća. Zato vrijedi riječ, naprosto je već i empirijski podkrijepljena: dok je rata, bit će i Kroacije – da i ovdje parafraziram pjesnika.¹⁷⁷ Naravno, postoji i nešto što se zove rat nakon rata. Hrvatska vojska nije za nj bila spremna ni pripravna. Naravno, moglo se preventivno uzvratiti Mesićevu puču, koji se sastojao u umirovljenju vodećih hrvatskih generala. Moglo se, štoviše, još 1995, odmah poslije rata, vojnički odgovoriti na znakove propadanja i gubitka državnosti. Vojska je bila svježja, jaka, ponosna, samosvjesna – ta tek je za sobom ostavila Veliki Trijumf! Naravno, mogao je general Gotovina učiniti i nešto drugo, umjesto što se dao »locirati i transferirati«. Štošta je još moglo biti, ali bilo nije. Bleiburška se povijest ponovila kao farsa. Može li još ipak biti što biti mora? Ili će *Drugi Bleiburg* imati zadnju riječ?¹⁷⁸

¹⁷⁷ Matoša: Dok je srca, bit će i Kroacije. Tu sam izrjeku prilagodio današnjemu stanju već u svojoj knjizi o *Hrvatskoj nakon Tuđmana*.

¹⁷⁸ Sanaderovci znadu tvrditi da su se spomenici Juri Francetiću i Mili Budaku morali maknuti kako »ne bismo doživjeli drugi Bleiburg«. Pa upravo je podlo uklanjanje spomenika hrvatskim velikanima, s čime je *Veliki Ivica* započeo svoju vladavinu, simptom drugoga Bleiburga! Ili možda misle da bi nas, da su spomenici ostali na mjestu i čitavi, neka strana vojska okupirala i ponovno pobila pola milijuna Hrvata?

XIX.

DODATAK:

FILOZOFIJA BLEIBURGA

Uz političko-povijesni i nacionalni, Bleiburg imade i svoj metafizički i mistični, okultni i ezoterični vid. Teme poput žrtve, patnje, tragedije, junaštva, mučeništva, nasilja, mržnje, osvete, oprosta... spadaju ovamo. Počnimo ovo završno razmišljanje, razmatranje, što ga valja shvatiti tek kao natuknicu za sadašnju prigodu, ovako: U poglavlju o *Žrtvama Bleiburga* dodirnuo sam neobičnu, koliko i upornu pojavu stanovitog uživanja u vlastitim žrtvama. Dogodi li se potres ili povodanj, kao da je bolje da nas više izgine; slično je i s ratom, ali i s poslijeratnim masakrima poput Bleiburškoga, kojima se čovjek, vojska, ne može oduprijeti snagom i junaštvom, kako to inače uspijeva u redovitim, uobičajenim ratnim okolnostima. Uvijek pritom djeluje čudna logika, koja bi implicirala da veća masa žrtava sobom donosi neki osebujni probitak, koliko god ona inače bila vrijedna sućuti i žalosti, ili baš zato. Što je ovdje na djelu? Reklo bi se da je nesvjesno djelatna pretpostavka kako nas veća mjera patnje čini boljim ljudima, ljudima koji zavrijeđuju veće čudoredno priznanje, veći ugled i prihvaćanje. Stvar se svodi na ovo: što mi se veće zlo dogodi, to sam bolji čovjek. Površno gledano, držeći se »zdravog razuma« i »općeljudskog iskustva«, tako

nije i ne može biti, te očito imamo posla s onim što nazvah *sofizmom čudoredne svijesti*. No, ima li ipak zagonetna pojava s kojom smo sada suočeni i neki dublji smisao, dublju dimenziju?

Postoji jedna patnja kojoj se ne pripisuje samo dubina, nego štoviše i presudna uloga na planu usuda ljudskoga roda. To je patnja Krista Isusa na križu. Prema nauku Kristovih sljedbenika, kršćana, Isus je dragovoljno i u sklopu Božjega plana primio svoju patnju eda bi ispaštao uime grješnoga čovjeka, kojega je na taj način iskupio od grijeha.¹⁷⁹ Stoga se, po analogiji s patnjom Bogočovjeka, drži da i pojedinačna ili skupna patnja ljudi može dovesti pročišćenju i oslobođenju, da se Uskrsu dospijeva samo preko Golgote. Na taj se način žrtva posvećuje. Natruha toga stava imade i u starogrčkoj izreci da umire mlad onaj kojeg bogovi vole, jednako kao i u islamskom uvjerenju kako se mučenik koji strada za stvar vjere izravno prenosi, takorekuć katapultira u *džennet (ganna)*, u muslimanski raj.

Na sličan način, smatra se da se Bleiburški mučenici, stradali za stvar Nacije, nalaze u osobito povlaštenom stanju u sferama transcendencije, u kojemu s jedne strane dobivaju onostranu zadovoljštinu za svoje patnje i svoju žrtvu, ali da oni odatle, pročišćeni i preobraženi, mogu *blagotvorno* djelovati i na nas preživjele, što se simbolično, donekle antropomorfno, dade prikazati njihovim upućivanjem odgovarajućih zagovora Svevišnjemu. No, može li se, iz metafizičke sfere Bleiburških žrtava, zagovarati nas

¹⁷⁹ Naravno, time se tvrdi da je čovjek načelno oslobođen samo Istočnoga grijeha, što je počinjen padom prvih ljudi iz Raja; to ne znači da čovjek i nadalje ne griješi, pa mu je u daljnoj borbi protiv grijeha potreban i vlastiti napor, potrebni su, uz krštenje, još i pokore, ispovjedi, pokajanje, obraćenje...

preživjele, nas potomke i sljednike onoga naraštaja, ako smo se sami svetih žrtava u svome srcu odrekli? Štoviše, nije li i Bleiburška patnja uslijedila kao kazna za hrvatski nacionalni grijeh uopće, za grijeh pristajanja na nacionalno robstvo, na sustavno i opetovano izručivanje hrvatske sudbine u ruke neprijatelju, na odricanje od vlastitosti i odgovorne samoobrane, pa i za grijeh poslijebleiburškog odbacivanja Bleiburške patnje, štoviše, za izdaju počinjenu nad sveukupnom junačkom ustaškom generacijom?¹⁸⁰ Je li Bleiburg za Hrvate ipak nešto nalik tzv. »holokaustu« kod Židova, ali ne tako da bi Bleiburg trebao biti nezavrijeđeno *stradanje nad stradanjima*, kako Židov prikazuje svoj *holo*, nego kao Božja kazna za nevjeru¹⁸¹, kao nastavak ili kasno očitovanje *Zvonimirova prokletstva*? Kako onda umjesto prokletstva možemo s nebeskog Bleiburga očekivati blagoslov?

Mučeničke Bleiburške legije što marširaju eteričnim prostranstvima, junaci kojima nije bilo dopušteno junački ginuti – taj Nebeski Bleiburg, mrtva vojska na mrtvoj straži, u iščekivanju prave i vječne Hrvatske, ta je vojska zacijelo iskupljena. Ali ona nije iskupljena samo svojim

¹⁸⁰ Jest, taj se grijeh dogodio poslije Bleiburga (iako su srodni grijesi nagomilavani otprije), ali ako je moguće da u vremenu, unatoč doslovnoj kronologiji, Bleiburg bude prije Jasenovca (o čemu je u ovoj knjizi bilo riječi), onda je tim prije moguće iz perspektive vječnosti da kazna uslijedi nečemu što će se u vremenu dogoditi tek poslije. Kao što je, primjerice, iz perspektive vječnosti moguće da Bog čovjeku usliši molitve prije negoli su one, u vremenu, i izrečene.

¹⁸¹ Za razliku od cionističkih nacionalista i šovoinista, tako na »holokaust«, premda ga i sami dvadesetak puta uvećavaju, gledaju ortodoksni židovski rabini.

mučeništvom, nego i svojom borbom za Dom. A borba se vodila na raznim mjestima i raznim sredstvima. Otpor nesmiljenom neprijatelju, neželjenom uljezu, ustrajnom rušitelju hrvatske slobode, mogao je i morao nerijetko sobom i sam donijeti nesmiljenu okrutnost: na ljutu ranu spada ljuta trava. Jer, opravdana obrana nije isto što i neopravdani napad, zločin *nije* zločin, ubojstvo *nije* ubojstvo: *si duo faciunt idem, non est idem*¹⁸². Postoje slučajevi u kojima je – u Božje ime – opravdano čovjeku oduzeti život. To su, primjerice, legitimna samoobrana, rat, smrtna kazna. Smaknuti nisku, prljavu, veleizdajničku hulju, to ne može biti izjednačivo s njezinim mučkim i podlim umorstvom zaslužnog, plemenitog pripadnika nacije. Nije bilo isto ubije li titovina nekoga od naših najboljih boraca za Dom, ili se prividno istom mjerom uzvrati kojemu od »maršalovih« vucibatina.¹⁸³ Ljudi nisu jednaki, kao što nisu jednaki njihovi motivi, njihova možda naizgled i slična djela, njihove krivnje i zasluge.

Različitim ljudima i djelima, ako to ne uspije nesavršenoj zemaljskoj pravdi, mora suditi nebeska pravda¹⁸⁴. Ali gdje se i kako sudi hrvatskoj povijesti? Ona nam se redovito prikazuje kao osobito tragična, nerijetko herojska, ali u konačnici nesretna i gubitnička povijest.¹⁸⁵ Vidi li sva-

¹⁸² Nije isto kada dvoje čine isto.

¹⁸³ Ali nas je juga barem shvaćala ozbiljno. Današnja Hrvatska svoje najplemenitije muževe ne uzima ozbiljno, i ne zna ništa bolje nego prema njima provoditi Bleiburg drugim sredstvima.

¹⁸⁴ Sličan je promišljaj Immanuela Kanta naveo i na etički postulat besmrtnosti, ali i opstojnosti Boga kao vrhovnog jamca pravde koja je na ovom svijetu neostvariva.

¹⁸⁵ Pomislmo samo na stoljeća nesamostalnosti, beskrajna ratovanja za tuđina u ulozi tuđega roblja i topovskog mesa (*antemurale*

ki narod svoj hod kroz vrijeme na sličan način? I ako ga vidi, vidi li točno? Može li se usporediti prošlost velikih i moćnih naroda, koji unatoč brojnim nevoljama i padovima ipak opstaju na pozornici Svijeta s osobitim ulogama, pače misijama koje doživljuju kao usudbeni dar dodijeljen im od same Providnosti, s prošlošću naroda što ih se u hegelijanskog tradiciji smatra zanemarivima, nepovijesnim, narodima koji su samo na smetnju ispunjenju svjetsko-povijesne uloge onih velikih¹⁸⁶, pa ih stoga treba zbrisati s lica Zemlje?

Pogled na hrvatsku povijest ponovno u nama pobuđuje slutnju o nekoj velikoj, metafizičkoj hrvatskoj krivnji, koja je morala dovesti tomu da se hrvatski narod našao u neslavnoj ulozi na žalost malog, nepovijesnog naroda namijenjenog iščeznuću iz povijesnoga, ali i doslovce fizičkoga svijeta. Hrvati čak nisu bili kadri, u usporedbi s narodima kakvi su hrvatski neprijatelji Srbi ili Židovi, »unovčiti« svoje patnje, na doslovan ili sublimniji način, kao što su ovi to činili sa svojim porazima ili nevoljama što su u njihovu nacionalnu povijest ušli posve mitologizirani, pod imenima *kosovo* i *holokaust*. Srpski kosovski mit sadrži spomenutu kršćansku notu spasenja kroz patnju. Na taj način Srbin u svojoj narodnoj duši nadvladava tragiku i sramotu poraza

Christianitatis), neizmjerne demografske i goleme teritorijalne gubitke (*reliquiae reliquiarum*), kobno iskustvo sa stranim gospodari-ma, a navlastito u obje jugovine, katastrofalni gubitak kratkotrajnih država u XX stoljeću, napokon i sam Bleiburg, ali i duboke tragove svih tih nesreća na nacionalnoj duši i nacionalnom karakteru... Ne, nema svaki narod, unatoč tragiци koja je posvudašnja, takvu povijest!

¹⁸⁶ Kako je poznato, upravo tako su Karl Marx i Friedrich Engels vidjeli narod Hrvata.

iz 1389 godine, kada su njegovom zemljom, za slijedećih pola tisućljeća, zagospodarili Osmanlije. Štoviše, kosovski mit, stopljen sa srpskom nacionalnom inačicom kršćanstva *svetosavljem*, postao je pokretačem srpske nacionalne povijesti te izvorom nacionalne snage kroz duge naraštaje, sve do obnove srpske države u XIX stoljeću. Za Židova, pak, njegova mitološka religija *holokausta* i *aušvica* postala je, kao kult neusporedive žrtve, ne samo neiscrpn izvor prihoda na račun kojekakvih, uvijek iznova naplaćivanih odšteta s pokrićem ili bez njega, – nego i vrelo još neiscrpnijeg moralnog kapitala (na način onoga izloženog: veća žrtva, veća moralna zasluga!), kojim je židovski narod postao među narodima naprosto nedodirljiv, što god činio, pa i posegnuo za faktičkom globalnom prevlašću, koju sve više i više bjelodano očituje.

Što se daje na materijalu hrvatske povijesti usporediti sa srpskim »kosovom« i židovskim »holokaustom«? Kandidata ima više, navodim samo dva najmarkantnija: Gvozđ (1097, kada Hrvatska gubi državnu samostalnost pod Mađarima) i Krbavu (1593, kada u bitci protiv Turaka, koju je možda trebalo izbjeći, gine, kako je rečeno, »cvijet hrvatskog plemstva«, više tisuća njih). Kakvo je njihovo mjesto u hrvatskom nacionalnom pamćenju? Oni su tek dijelom povijesne faktografije, činjenice o onom što je bilo kao i bilo što drugo. Kako ih je hrvatska nacionalna svijest preradila i prilagodila narodnim potrebama? Nikako. Jest, jedino u svrhe vječnog oplakivanja, sentimentalnog moraliziranja, tuženja na vlastiti zlehudi usud. Nema tu govora ni o osveti ni mržnji, prkosnom otporu, obnovi snage i samosvijesti za novi početak, o nadahnuću za nove pobjede, – pa čak ni o banalnom oprost. Ni traga o jasnoj volji da se katastrofa nikad ne ponovi, ojačanoj katarzičnim djelo-

vanjem nedužne žrtve i nezavrijeđene patnje. Tek ono što stari Grci zovu *klaumata*, bablje cmizdrenje! Tako Hrvat uzvraća i na činjenicu Bleiburga, ako ga nekim slučajem već ne drži pravednom kaznom za »jasenovac«. Krivi je to odnošaj spram sebe, spram svoje prošlosti i budućnosti.

Sentimentalistička naime filozofija povijesti, ona koja u povijesti samo oplakuje nesreće i patnje, ili o njima isprazno i jalovo moralizira, umjesto da na njima gradi dalje – jer to je jedini smisao koji im se daje iscijediti – previđa ono što zapravo predstavlja *leitmotiv* povijesnoga tijeka: borbu i rat, ali i pripadajuće im sustajanje i propast. Svjetska povijest, povijest narodâ, tragična je i bolna. Svjetskom poviješću teče široka rijeka krvi. Uzrok tomu leži u ljudskoj naravi, i ne da se odkloniti ni žalobnim jadikovkama, niti racionalnim nacrtima popravljivanja svijeta. S istinom povijesne tragike čovjek se mora muževno suočiti, baš kao i s okolnošću nesavršenosti i kontingencije vlastita posebničkog života, u kojemu ima mjesta za sve zamislive nevolje. Ali, pojedinac u narodnom životu malo vrijedi, osim ako je izniman, osobito vrijedan, od povijesne važnosti. Ljudi se rađaju i umiru, i što već znači živi li se koju godinicu dulje ili kraće! Važna je kvaliteta, a ne kvantiteta¹⁸⁷. Svakako, ako narodno tkivo pogodi gubitak velikoga broja pripadnika nacije, to veća se i rana na njemu otvara. I tu ranu valja nadvladati, pregorjeti, ona mora zacijeliti da narod zdravo živi dalje, a od vječnoga pasjeg lizanja rane živjeti se ne može nikako.

Hrvatska je vojska na Bleiburgu bila suočena s posve osebujnim neprijateljem. Taj ju neprijatelj nije porazio

¹⁸⁷ Poput nepatvorenog Rimljanina, veli Mussolini: Bolje je živjeti jedan dan kao lav, negoli stotinu godina kao ovca!

snagom i spretnošću u viteškoj borbi, nego ju je morao na prijevaru razoružati eda bi ju uspio dotući. Bili smo jači, ali to nije moglo doći do izražaja. Da je došlo, bila bi nam dužnost slistiti neprijatelja da se više nikada ne digne. Ovako, tu smo gdje jesmo. Pojedinca patnje ili unište, ili ga uzdignu. Gdje je hrvatski narod? Je li on kadar učiti iz svoje povijesti? Teško, ali u tom nije jedini. Hoće li svoju povijest ponavljati do iznemoglosti, do konačne propasti? Ima li i za to ponavljanje još uopće vremena? Ili će se povijesno pamćenje Bleiburga ipak u nekom preobraženom liku pojaviti da ispaćenu hrvatsku narodnu dušu naknadno prosvijetli, pročisti i potakne na veliko djelo oslobođenja?

Masovno grobište Macelj (1992)

VRJEMEKAZ

20. X 1944: Staljinovi »sovjeti« osvajaju i zaposjedaju Beograd, čime su titovcima otvorena vrata na zapad.

4. – 11. II 1945: Dogovor demo-komunističkih gospodarâ svijeta u Jalti.

3. IV: Vjekoslav Maks Vitez Luburić promaknut u čin generala HOSa, u kojem će svojstvu zapovijedati povlačenjem, premda mu se protivio.

10. IV: Posljednji *Deseti Travnja* u Domovini.

1. V: Državni blagdan rada. Hrvatsko državno vodstvo na čelu s Poglavnikom donosi odluku o povlačenju.

4. V: Državni ministar Vjekoslav Vrančić prosljeđuje prosaveznički memorandum NDH feldmaršalu Alexanderu.

5. – 6. V: Počinje povlačenje pričuvnih i pozadinskih služba. Slijedit će veliki egzodus.

6. V: Vladko Maček bježi s Poglavnikovim dukatima.

7. V: Poglavnik i Državna Vlada povlače se iz glavnoga grada. Velenjemački *Reich* kapitulira u Reimsu.

7. – 8. V: General Alexander Löhr prenosi sve zapovjedničke ovlasti na Poglavnika.

8. V: Opančarske partizanske horde đenerala Koče Popovića zaposjedaju Zagreb.

9. – 10. V: Zapovjednik VI »proleterske divizije Nikola Tesla«, hrvatski Srbin Đoko Jovanić, naredio likvidaciju čekićima ranjenikâ iz Rebra u Maksimirskoj šumi.

8. – 15. V: Junačke završne borbe hrvatskih postrojbi u povlačenju protiv titovaca.

13. V: Hrvati odbijaju partizanski zahtjev za predajom.

14. V: Hrvatska vojska i civili pristižu do generala Scotta.

15. V: Hrvatski pregovori s Englezima i Srbima kod Bleiburga; predaja, razoružba, početak Bleiburškoga pokolja i Križnoga puta.

25. V 1945: Nakon 37 dana junačkog otpora, Odžak u Bosanskoj Posavini pada u ruke jugobandita.

KNJIGOPIS

BLEIBURG I SRODNE TEME

HISTORIOGRAFIJA – POLITIKA – ESEJI ZBORNICI – MEMOARI – POEZIJA

1. Andrić, Adolf (pseud. Apostol Plemić): *Osvetnici Bleiburga, »Priručnik« za vođenje hrvatske gerile*. Osvetnici Bugojna, Chicago 1974².
2. Aralica, Ivan: *Četverored*. Znanje, Zagreb 1999.
3. Basta, Milan: *Agonija i slom Nezavisne Države Hrvatske*. Rad, Beograd 1971.
4. Basta, Milan: *Rat je završio sedam dana kasnije*. Globus, Zagreb 1976.
5. Basta, Milan: *Rat poslije rata; Pavelićevi generali se predaju*. Stvarnost, Zagreb 1963.
6. Beljo, Ante: *Yu-genocid; Bleiburg – Križni put – Udba*. Hišak – Galerija »Stećak«, Zagreb – Toronto 1990².
7. Beljo, Ante: *Yu-genocide; Bleiburg Death Marches, Udba (Yugoslav secret police)*. Northern Tribune Publishing, Toronto – Zagreb 1995.
8. Bethell, Nicolas 4° Baron: *The Last Secret; Forcible repatriation to Russia 1944–7*. Deutsch, London 1974.
9. *** *Bleiburg i Križni put; Izložba fotografija*. Galerija Karas, Zagreb 15. – 26. svibnja 1998.

10. *** *Bleiburg i križni put 1945; Zbornik radova sa znanstvenog skupa. Savez antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske*, Zagreb 2007.
11. Bogdan, Ivo (prir.): *La tragedia de Bleiburg; Documentos sobre las Mantazas Colectivas de los Croatas en la Yugoslavia Comunista en 1945*. Studia croatica – Instituto croata latinoamericano de cultura, Buenos Aires 1963.
12. Bonifačić, Ante: *Vječna Hrvatska*. Croatia, Chicago 1953.
13. Božanić, Josip: *Istina u ljubavi; Bleiburg, Macelj, Svetvinčenat, Vukovar*, Zagreb. Glas koncila i Školska knjiga, Zagreb 2008.
14. Conte, Arthur: *Jalta ili podjela svijeta*. Matica Hrvatska, Zagreb 1968.
15. Crljen, Danijel: *Istina o Bleiburgu*. Hrvatski domobran itd., Buenos Aires 1994.
16. Crljen, Danijel: *Svjedočanstvo*. Knjižnica Hrvatske revije, Buenos Aires 1984, 1988² (Toronto – Frankfurt/M).
17. Čović, Marko: *Nejugoslavenska Jugoslavija i Hrvati*. Knjižnica Hrvatske revije, München – Barcelona 1975.
18. Dedijer, Vladimir i Antun Miletić: *Genocid nas muslimanima 1941 – 1945; Zbornik dokumenata i svjedočenja*. Svjetlost, Sarajevo 1990.
19. Dizdar, Zdravko: »Prilog istraživanju problema Bleiburga i križnih putova (u povodu 60. obljetnice)«, u: »Senjski zbornik« br. 32 (= 2005), str. 117–196.
20. Dragičević, Boško: *Riznica patnje; Bleiburg i križni put, moja sjećanja u povodu 60. obljetnice bleiburške tragedije*. Hrvatsko društvo političkih zatvorenika, Mostar 2005.
21. Dubajić, Simo: *Život, greh, kajanje; Od Kistanja do Kočevskog roga*. Beograd 2006.
22. Duraković, Asaf: *Od Bleiburga do muslimanske nacije*. Toronto 1974.
23. Dusper, Zvonimir: *U vrtlogu Bleiburga, u spomen 50 god. Bleiburga, svim žrtvama Bleiburga*. Vitograf, Rijeka 1993, 1996², 2001³.
24. Esih, Bruna (prir.): *Bleiburg – tragedija i nada = Tragödie und Hoffnung = Tragedy and Hope*. Glas koncila i Počasni bleiburški vod, Zagreb – Klagenfurt 2008.
25. Goldstein, Ivo: *Hrvatska povijest*. Novi liber, Zagreb 2003.
26. Grčić, Marko (ur.): *Otvoreni dossier; Bleiburg*. Start, Zagreb 1990, 1990².
27. Grubišić, Vinko i Krešimir Šego (prir.): *Pod nebom Bleiburga; Antologija hrvatskog pjesništva o Bleiburgu*. Naklada Brotnjo, Međugorje 1998.
28. *** *Haaški sud – »zajednički zločinački pothvat«; Što je to? (I – VI)* Hrvatsko kulturno vijeće, Zagreb 2006 – 2009.
29. Hartmann, Florence: *Mir i kazna; Tajni ratovi međunarodne politike i pravosuđa*. Profil International, Zagreb 2007.
30. Hasanbegović, Zlatko: *Muslimani u Zagrebu 1878 – 1945; Doba utemeljenja*. Medžlis Islamske zajednice u Zagrebu i Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb 2007.
31. Herceg, Stjepan: *Samobor – mali Bleiburg 1945*. Društvo ratnih veterana Hrvatski domobran, Samobor 1996.
32. Hory, Ladislaus und Martin Broszat: *Der kroatische Ustascha-Staat 1941 – 1945*. Deutsche Verlags-Anstalt, Stuttgart 1964.
33. *** *Hrvatska tragedija s Bleiburga 1945*. Liber Verlag, Mainz 1980.
34. Ivezić, Mladen: *Genocid nad Hrvatima zapovijeda Tito*. Samizdat, Zagreb S. A.
35. Ivezić, Mladen: *Jasenovac, brojke*. Samizdat, Zagreb 2003.
36. Ivezić, Mladen: *Titova umjetnost mržnje*. Samizdat, Zagreb 2001.
37. Jakovljević, Ilija: *Konc-logor na Savi*. Konzor, Zagreb 1999.
38. *** *Jasenovački logor; Iskazi zatočenika koji su pobjegli iz logora*. Izdanje propagandnog ostsjeka Narodno-oslobodilačkog vijeća Jugoslavije, 1942. Reprint: NIP »Glas«, Banja Luka 1974.

39. Jelačić – Kajbuš, Ivan pl.: *Neispunjena čežnja; Kalvarija Hrvatske, I*. Vlastita naklada, Zagreb – Ottawa 2001.
40. Jelčić, Dubravko i Josip Pečarić: *Povijesni prijevori*. Vlastita naklada, Zagreb 2006.
41. Jurčević, Josip: *Bleiburg; Jugoslavenski poratni zločini nad Hrvatima*. Dokumentacijsko informacijsko središte – DIS, Zagreb 2008³.
42. Jurčević, Josip, Bruna Esih i Bože Vukušić: *Čuvari Bleiburške uspomene*. Klub hrvatskih povratnika iz iseljništva, Zagreb 2003, 2005².
43. Jurčević, Josip: *Nastanak jasenovačkog mita; Problemi proučavanja žrtava Drugog svjetskog rata na području Hrvatske*. Hrvatski studiji, Zagreb 1998, 2005².
44. Katalinić, Kazimir: *Argumenti; NDH, BiH, Bleiburg i genocid*. Republika Hrvatska, Buenos Aires – Zagreb 1993.
45. Knezović, Oton: *Pokolj hrvatske vojske 1945; Dokumenti o zvjerstvima Srba nad Hrvatima*. The Croatian Franciscan Press, Chicago 1955, 1960².
46. Kolumbatović, Drago: *Moj Bleiburg; Od svibnja 1945. do svibnja 1947*. Dominikanska naklada Istina, Zagreb 2003.
47. Korsky, Ivo: *Hrvatski nacionalizam; članci i eseji*. Ateneo republicano croata, Buenos Aires 1983, 1991² (Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb).
48. Kovačević, Branimir: *Ljudi moga vremena; Suza za Bleiburg*. Vlastita naklada, Zagreb 2003, 2007².
49. Kujundžić, Nedjeljko: *Hrvati u stoljeću smrti* (Hrvatska odisejada; smjerokaz hrvatske povijesti, II). H. P. P., Zagreb 2000.
50. *** *La Croatie martyre*. L'Union des travailleurs croates, Paris et Valencia 1968.
51. Lasić, Vjekoslav Lujo: *Pakao je počeo una Bleiburgu; Sjećanja hrvatskog vojnika i zatočenika*. Riječki nakladni zavod, Rijeka 1994, 1996² (Dubrovnik – Sarajevo).
52. Lasić, Vjekoslav Lujo: *Pakao je počeo na Bleiburgu; Sjećanja hrvatskog vojnika i zatočenika*. Dubrovnik – Sarajevo 1996².
53. Ličina, Đorđe: *Roverova braća*. Centar za informacije i publicitet, Zagreb 1987.
54. Lojkić, Mladen: *Kletva kralja Zvonimira*. Vlastita autorska naklada, Zagreb 2008.
55. Lorković, Hrvoje, Antun Pinterović und Mladen Schwartz: *Das kroatische Trauma; Kulturpsychologisches über ein Volk am Rande der Vernichtung*. Bublies, Koblenz 1991.
56. Lukšić, Branimir: *Nedovršena Hrvatska*. Fram – Ziral, Mostar 2008.
57. Maček, Vladko: *In the Struggle for Freedom*. Robert Speller & Sons, New York 1957.
58. Majić, Mirjana Emina: *Bleiburg 13. 5. 1945. – 12. 5. 1991; U spomen pogubljenima*. Sydney 1991.
59. Majić, Mirjana Emina: *Bleiburg 1945. – 1995.; Posvećeno 50-obljetnici Bleiburga*. Hrvatsko dramsko literarno društvo Mile Budak, Sydney 1995.
60. Marčinko, Mato: *Mučenička Hrvatska; Ulomci iz hrvatske poviesti*. Hrvatsko književno društvo sv. Jeronima, Zagreb 2008.
61. Marčinko, Mato: *Noć pokošenih hrvatoljuba*. HOR, Zagreb 2005.
62. Marčinko, Mato: *Od Krbave do Den Haaga*. HOR, Zagreb 2006.
63. Marčinko, Mato: *Smrt je čekala u Bleiburgu*. Župni ured Svih Svetih, Zmijavci 2003, 2004².
64. Marčinko, Mato: *U Odžaku se branila hrvatska država*. HOR, Zagreb 2004.
65. Marević, dr. Jozo (ur.): *Od Bleiburga do naših dana; Zbornik radova o Bleiburgu i križnom putu s drugog međunarodnog znanstvenog simpozija u Zagrebu 14. i 15. svibnja 1994*. Marabu, Zagreb 1994.
66. Marević, dr. Jozo (ur.): *50 godina Bleiburga; Zbornik radova o Bleiburgu i križnim putovima s trećeg međunarodnog znanstvenog simpozija u Bleiburgu 14. i 15. svibnja 1995*. Croatia-projekt, Zagreb 1995.

67. Marević, dr. Jozo (ur.): *U Bleiburgu iskra; Zbornik radova o Bleiburgu i križnom putu; Znanstveni, prigodničarski i autobiografski prilozi s 1. međunarodnog znanstvenog simpozija u Bleiburgu 15. i 16. svibnja 1993.* Vidokrug, Zagreb 1993.
68. Meheš, Mirko: *Preživjeli da svjedoče; Pola stoljeća od Bleiburga.* Hrvatski put, Toronto 1994.
69. Mihalovich – Korvin, Ivan de (prir.): *Istina o Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.* Buenos Aires, 1991.
70. Mijatović, Anđelko: *Bleiburška tragedija i Križni put hrvatskoga naroda godine 1945.* Hrvatski svjetski kongres – HSK, New York – Zagreb 2007.
71. Mijatović, Anđelko (ur.): *Međunarodni znanstveni skup Bleiburg 1945 – 1995.* Hrvatska matica iseljenika, Zagreb 1997.
72. Miletić, Antun: *Ustaška fabrika smrti 1941–1945.* Vojnoizdavački i novinski centar, Beograd 1988.
73. Miloš, Stojan: *Bleiburg i križni put – zločin bez kazne.* Livno – Zagreb 2004.
74. Mrkoci, Vladimir i Vladimir Horvat: *Ogoljela laž logora Jasenovac.* Naklada E. Čić, Zagreb 2008.
75. Mužić, Ivan (prir.): *Maček u Luburićevu zaočeništvu.* Matica Hrvatska, Split 1999.
76. *** *NDH 1941 – 1945.* Hrvatski nacionalni pokret, Winnipeg – Buenos Aires 1988.
77. Neave, Airey: *Nürnberg; Osobno svjedočanstvo o suđenju glavnim nacističkim ratnim zločincima 1945 – 1946. godine.* Globus, Zagreb 1980.
78. Nevistić, Franjo (Blažena i Milan Blažeković, prir.): *Za slobodu čovjeka i hrvatskoga naroda; Izbor članaka i eseja (1938–1984).* Knjižnica Hrvatske revije, Barcelona – München 1989.
79. Nikolić, Nikola: *Jasenovački logor smrti.* Oslobođenje, Sarajevo 1975.
80. Nikolić, Vinko (prir.): *Bleiburg; Uzroci i posljedice; Spomen-zbornik četrdesete godišnjice tragedije.* Knjižnica Hrvatske revije, München – Barcelona 1988.
81. Nikolić, Vinko (ur.): *Bleiburška tragedija hrvatskoga naroda.* Knjižnica Hrvatske revije, München – Barcelona 1976, 1977², 1995 (Knjižnica Hrvatske revije, Zagreb).
82. Nikolić, Vinko: *Tragedija se dogodila u svibnju...* Knjižnica Hrvatske revije, Barcelona – München 1984 (I), 1985 (II); 1995² (Školske novine, Zagreb).
83. Obrđalj, Tomislav: *Jedan život od Bleiburga do danas; Sjećanja, svjedočenja, zabilješke.* Hrvatska kulturna zajednica F.BiH, Sarajevo 1998.
84. Omrčanin, Ivo: *Dramatis Personæ and Finis of the Independent State of Croatia in American and British Documents.* Dorrance & Company, Inc. Brun Mawr, Pennsylvania 1983.
85. Omrčanin, Ivo: *Hrvatska 1945.* Ivor press, Washington, D. C. 1991.
86. Omrčanin, Ivo: *Martyrologe croate; Prêtes et Religieux assassinés en haine de la Foi de 1940 à 1951.* Nouvelles Éditions latines, Paris 1962.
87. Ostojić, Vinko – Vice: *Križni put Hrvata patnika; Uspomene i svjedočanstva na Bleiburg – Križni put – komunističke kaznionice – život u emigraciji.* Vlastita naklada, Međugorje – Bijakoviće – Karlsruhe – Zagreb 2005.
88. Ott, Ivan: *Ukradeno djetinjstvo.* Lijepa naša, Wuppertal 1999.
89. Pečarić, Josip: *Sramotni sud u Haagu.* Stih, Zagreb 2001.
90. Pečarić, Josip: *Za hrvatsku Hrvatsku.* Element, Zagreb 2001.
91. Perić, Miljenko: *1945–1995 Bleiburg; Svjedočanstvo.* Vlastita naklada, Zagreb 1995.
92. Pinčević – Brooks, Suzanne: *Britain and the Bleiburg Tragedy; An artist's impression.* Leon Publications Limited, Auckland 1998.
93. Planinić, fra Martin: *Uz Kavranov zlatni jubilej.* Neovisno izdanje, Veljaci 1998.
94. Prcela, J. Ivan i Dražen Živić: *Hrvatski holokaust; Dokumenti i svjedočanstva o poratnim pokoljima u Jugoslaviji.* Hrvatsko društvo političkih zatvorenika, Zagreb 2001, 2005² (Prcela, Hrvatsko žrtvoslovno društvo, Zagreb).

95. Prcela, John i Stanko Guldescu (prir.): *Operation Slaughterhouse; Eyewitness Accounts of Postwar Massacres in Yugoslavia*. Dorrance & Company, Philadelphia 1970, 1995².
96. Prpić, Jure: *Posljednji svibanj; Pjesme*. Iral, Rim 1973.
97. Prusac, Ivan: *Tragedija Kavrana i drugova; Svjedočanstvo preživjeloga*. Salzburg 1967; Riječki nakladni zavod, Rijeka 1967.
98. Puškaš, Zvonimir: *Od Maribora do Ovčare; Sudbina ranjenika Oružanih snaga Nezavisne Države Hrvatske u Mariboru svibnja 1945*. Vlastita naklada, Zagreb 2002.
99. Radica, Bogdan: *Hrvatska 1945*. Knjižnica Hrvatske revije, München – Barcelona 1974, 1992² (Grafički zavod Hrvatske, Zagreb).
100. Ravančić – Grahek, Martina: *Bleiburg i »križni put« u historiografiji, publicistici i memoarskoj literaturi* (magistr. radnja). Zagreb 2006.
101. Razumovsky, Andreas Graf: *Ein Kampf um Belgrad; Tito und die jugoslawische Wirklichkeit*. Ullstein, Berlin – Frankfurt/M. – Wien 1980.
102. Riffer, Milko: *Grad mrtvih: Jasenovac 1943*. Nakladni zavod Hrvatske, Zagreb 1946.
103. Roščić, Nikola Mate: *Nismo šutjeli; Za Krista i Hrvatsku*. HKZ »MI«, Zagreb 2004.
104. Rover, Srećko (fra Martin Planinić, prir.): *Svjedočanstva i sjećanja; Memoari*. Protektor, Zagreb 1995.
105. Rullmann, Hans – Peter: *Ubojstva naređena iz Beograda; Dokazi o jugoslavenskom ubilačkom stroju*. Ost-Dienst, Hamburg – Toronto – Melbourne (pretisak »Hrvatska danas«, Zagreb S. A.).
106. Rupiće, Mate (ur.): *Partizanska i komunistička represija i zločini u Hrvatskoj 1944–1946; Dokumenti*. Hrvatski institut za povijest, Zagreb 2009³.
107. Schwartz, Mladen: *Hrvatska nakon Tuđmana; Studija o nacionalnom usudu*. Iuvenalis samizdat, Zagreb 2000.
108. Sivrić, O. F. M., dr. Ivo: *Krvave godine; Odbljesci uspomena jednoga od preživjelih*. Ziral, Chicago – Mostar 1996.
109. Starešina, Višnja: *Haaška formula*. Stih, Zagreb 2005.
110. Stedul, N. & S. H., Krizar: *The Soul of Freedom*. (bez naznaka mjesta i vremena)
111. Stuparić, Darko (ur.): *Tko je tko u NDH; Hrvatska 1941 – 1945*. Minerva, Zagreb 1997.
112. Sulejmanpašić, Nedžad: *Od Sarajeva do Bleiburga i povrata*. Medžlis Islamske zajednice, Zagreb 2006.
113. Supek, Ivan: *Krivovjernik na ljevici*. BC-Review, Bristol 1980, 1992² (Globus, Zagreb).
114. Šakić, Dinko: *S Poglavnikom u Alpama 1946. godine*. Laus, Split 2001.
115. Šimundić, Mate: *Hrvatski smrtni put*. Matica Hrvatska, Split 2001.
116. Šišić, Ferdo: *Povijest Hrvata; Pregled povijesti hrvatskoga naroda 600. – 1918*. Pretisak: Marjan tisak, Split 2004.
117. Šošić, Hrvoje: *Muka po Bleiburgu*. Eurocopy, Zagreb 1999.
118. Tolstoy, Nikolaj: *Ministar i pokolji; Bleiburg i Kočevski rog 1945*. Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1991.
119. Tolstoy, Nicolai: *The Minister and the Massacres*. Century Hutchinson Ltd., London – Melbourne – Auckland – Johannesburg 1986.
120. Tuđman, Franjo: *Bespuća povijesne zbiljnosti; Rasprava o povijesti i filozofiji zlosilja*. Nakladni zavod Matice Hrvatske, Zagreb 1989.
121. *** *Upute za osloboditeljski rad*. Glavno sjedište hrvatskih osloboditeljskih snaga. Zagreb 1977.
122. Valentić, Mirko (ur.): *Spomenica povodom 50. obljetnice Bleiburga i Križnog puta 1945–1995*. Quo vadis, Zagreb 1995.
123. Vlašić, Boris i Aleksandar Vojinović (ur.): *Križni put; Povijest, svjedočanstva, dokumenti*. Start, Zagreb 1991.

124. Vojinović, Aleksandar: *Zločin je bježao na zapad*. Centar za informacije i publicitet – CIP, Zagreb 1987.
125. Vrančić, Vjekoslav: *Branili smo državu; Uspomene, osvrti, doživljaji*. Knjižnica Hrvatske revije, Barcelona – München 1985, 2006² (HB Press, Washington; ur. Rudolf Arapović).
126. Vrančić, Vjekoslav: *U službi Domovine*. Naklada pisca, Buenos Aires 1977, 2007² (HB Press, Washington; ur. Rudolf Arapović).
127. Vujić, Jure: *Trg maršala Tita; Mitovi i realnosti titoizma*. Hrvatska uzdanica, Zagreb 2007.
128. Vukušić, Bože (prir.): *Bleiburg memento; Fotomonografija. Udruga Hrvatski križni put i udruga Počasni bleiburški vod*, Zagreb – Klagenfurt 2005.
129. Zurl, Marino: *Truba za Bleiburg*, roman. Brkić i sin, Zaprešić 1997.
130. Žanko, Želimir i Nikola Šolić (ur.): *Jazovka*. Vjesnik 1990.
131. Žerjavić, Vladimir: *Opsesije i megalomanije oko Jasenovca i Bleiburga*. Globus, Zagreb 1992².

* * *

U svoj bibliografski pregled nisam uvrstio bezbrojne članke rastepene po časopisima i novinama. To prepuštam povjesničarima, kakvih, Bogu hvala, imamo dosta! Radi nadopune pak ovoga knjigopisa, od opsežnijih bibliografija navodim:

Geiger, Vladimir: »Osvrt na važniju literaturu o Bleiburgu 1945«, u: »Časopis za suvremenu povijest« god. 35, Zagreb 2003/1, str. 189–216.

Jurčević, Josip: »Izvori i literatura«, u: *Bleiburg; Jugoslavenski poratni zločini nad Hrvatima*. Dokumentacijsko informacijsko središte – DIS, Zagreb 2008³, str. 402–418.

Prcela, J. Ivan: »Bibliografija«, u: *Hrvatski holokaust II; Dokumenti i svjedočanstva o poratnim pokoljima u Jugoslaviji*. Hrvatsko žrtvoslovno društvo, Zagreb 2005², str. 553–561.

MLADEN SCHWARTZ

Rođen u Zagrebu 1947. Po školi i poslanju filozof. Živjući stjecajem okolnosti u velikosrpskom Beogradu u anacionalnoj obitelji, vjerojatno njemačko-madžarsko-kazarskog, a možda i židovskog podrijetla, osvijestio se – ćudoredno, politički, a i osobno (prisjetivši se svojega rodnog grada te materinske hrvatsštine) – značenja što ga nacionalna pripadnost i nacionalizam imaju u ćovjekovu ćivotu, pojedinaćnom i skupnom. Kao osvjedodćeni i posvjedodćeni desni konzervativac i ćestoki antikomunist, izbjegao je iz Titove velesrpsko-komunistićke jugovine kada su ga pozudanci izvijestili kako mu režim kani oduzeti putovnicu; a spremao se u Njemaćku eda bi kod Martina Heideggera ili njegovih nasljednika doktorirao filozofiju, ćiji je studij s najboljim uspjehom bio okonćao u navedenom stranom gradu, s opsećnom diplomatskom tećom »Ratio Anselmi; O ontoloćkom dokazu Boćje opstojnosti«.

Prekonoć dakle doslovce bjeći u demokratsku zapadnu poluNjemaćku (neko se vrijeme bavio mićlju emigrirati u Francovu Španjolsku, pa se ipak odlućio za drugo, zbog boljeg poznavanja njemaćkoga jezika). U Njemaćkoj se smjesta povećuje s vodećim hrvatskim nacionalistima i drćavatvorćima, i to po prilici ovim redoslijedom: s Vinćkom Nikolićem, Ivanom Jelićem (Branku se, joć u vrijeme planova za napućstanje J., ćelio prvomu javiti, ali je u mećđuvremenu bio mrtav), te Brunom Bućićem... Suradćujući

tijesno s ovim junakom, prorokom i mučenikom hrvatske nacionalne borbe, putuje u New York, kako bi pokušao utjecati na donošenje manje kazne Zvonku Bušiću i drugovima (glasovita otmica TWA-zrakoplova 1976, koju je pripremio Bruno), uređuje »Hrvatski list«, vodi Židovski odbor za Slobodnu Hrvatsku (s kojim ga je Bruno bio stavio pred svršen čin), napokon, suutemeljuje i predvodi – uz ostale – Hrvatski Državotvorni Pokret. Uz »Hrvatski list«, redovito objavljuje u australskom »Hrvatskom tjedniku«, a povremeno i u nizu drugih novina i časopisa hrvatske diaspore. Ujedno je stalni suradnik elitnoga njemačkog desničarskog časopisa »Criticón«, te inih njemačkih i europskih glasila.

Vrativši se u Domovinu odmah nakon nacionalnoga prevrata 1990 (što ga je Tuđmanov režim, na žalost točno, nazvao »demokratskim promjenama«), razilazi se s HDP-om, koji je u međuvremenu doživio posvemašnju izopaku, te se povezuje s pravašima i postaje urednikom »Hrvatsko-ga prava«. Nakon sukoba u stranki izazvanog Paragininim ljevičarenjem i čudnim kontaktima, utemeljuje Novu Hrvatsku Desnicu i vodi je od 1994 do raspuštanja 2003, od kada se posvećuje radu na razvijanju i jačanju eurodesnice uz uspostavu Nacionalističke internacionale. Ujedno radi na filozofijskim i književnim, ali i političkim rukopisima. Auktor je više tisuća objavljenih naslova, niza samostalnih i zajedničkih knjiga, djeluje na krugovalu i TV, osnivač je i glavni urednik desničarskih novina »Ultimatum!« te pamfletskog povremenika »Contra!!!«.

KNJIGE MLADENA SCHWARTZA

Objavljena djela:

- ❖ Menschenrechte und Religionsfreiheit in Jugoslawien (s Rudolfom Grulichem i Hansom-Peterom Rullmannom, 1986)
- ❖ Das kroatische Trauma – Kulturpsychologisches über ein Volk am Rande der Vernichtung (s Hrvojem Lorkovićem i Antunom Pinterovićem, 1991)
- ❖ Protokoli, Židovi i Adolf Hitler (1997)
- ❖ Hrvatska nakon Tuđmana – Studija o nacionalnom usudu (2000)
- ❖ Što je to – Desnica? O jednoj mrcvarenoj kategoriji (2001)
- ❖ Laž, zločin i smrt demokracije – 101 razlog protiv pukovlađa (2003)
- ❖ Novi Protokoli sionskih mudraca za XXI stoljeće ili Kako uništiti svijet (2004)
- ❖ Članci i pripovijesti (2004)
- ❖ Schwartz o Starčeviću – Nepoznato i neobično o Staromu (2007)

Djela u rukopisu:

- ❖ O psihološkoj sugestivnoj reakciji (1960)
- ❖ Filozofija egoizma (1961–2)
- ❖ Filozofija seksualnosti (1963)
- ❖ Sartreov egzistencijalizam (1965)
- ❖ Tractatus philosophico-politicus (1966)
- ❖ Transcendencija i hijerarhija (1971)

- ❖ Oskudno vrijeme i filozofija (1971)
- ❖ Panteon i Forum Romanum (1971)
- ❖ Razgovori s Đilasom (1971)
- ❖ Ratio Anselmi – O ontološkom dokazu Božje opstojnosti (1972)
- ❖ Varia Croatica (1973)
- ❖ Christliche Demokratie, Möglichkeit und Wirklichkeit (1976)

Slijedeća djela:

- ❖ Bruno Bušić: Junak – prorok – mučenik
- ❖ Zloduh Nevremena s malim post-postmodernim egzorcizmom
- ❖ Iskon i eshaton – Prolegomena za metafiziku Novog Eona
- ❖ Finis Croatiae: Može li, hoće li, umije li Hrvatska preživjeti?
- ❖ Fašizam i religija – Studija o suparništvu Boga i Nadčovjeka
- ❖ Konac Tisućljeća i Novi Eon
- ❖ Novi Makjavel s Političkim leksikonom
- ❖ Židovska ideologija
- ❖ Memoari
- ❖ Summa Philosophiae
- ❖ Zbornici objavljenih radova
- ❖ Rani radovi
- ❖ Politički opus
- ❖ Književni opus

NARUČBE, I PRETPLATA S POPUSTOM:
 (☎ & Fax) Hrvatska – Zgb. – 3700-169
 (munjopis) mschwartz@inet.hr

POSTSCRIPTUM: MRTVA VOJSKA

Godine 1974, u ožujku, Mao je još živio, kod grada Siana (provincija Shensi) pronađeno je, pri iskopavanju zdenca, u grobnici prvoga kineskog cara-ujedinitelja, Shi Huang-tija, iz III stoljeća prije Krista, iz prve dinastije Tsin, 7278 figura dojmljivih, moćnih, veličanstvenih vojnika s konjima i bojnim kolima, izrađenih iz pečene zemlje (gline), terakote. Mrtvomu su caru prirodani mrtvi ratnici, naoružani lukom i strijelama, kopljima i mačevima, kako bi i nakon smrti njima zapovijedao i vodio ih u pobjede. Kao što je legendarni španjolski nacionalni junak, borac protiv Maura El Cid, mrtav na konju jahao, vodeći svoje legije u trijumf. Likovi su ratnika s onu stranu smrti individualizirani, svaki je drugačiji, i time genijalni umjetnik (bilo ih je u poslu izradbe svakako mnogo, pretpostavlja se i do 700 tisuća! – ali su ideja i nabačaj zacijelo pojedinčevi) predodčava onu vječnu istinu, tako beznadno nedostupnu svim udruženim površnim i plitkim ljevičarima ovoga svijeta, ljudoljubima i pacifistima, da svečana ratnička odora ne znači (kako joj ime, uniforma, sugerira) jednoličnost, jednakost, izjednačavanje, gubitak osobnosti. Dapače, upravo ljevica izjednačuje neizjednačivo i nejednako: rase i narode, ljude i kućne ljubimce, muškarca i ženu, genija i budalu, sveca i probisvjeta, heroja i kukavca... Na aristokratskoj,

elitističkoj desnici oduvijek se brane sakrosanctne, bogodane razlike, koje pripadaju u nedodirljive uvjete našega svijeta. Svaki je ratnik različit, on je neponovljiva ljudska osoba, ali ga je volja za nadosobnim, za nacijom, za njezinom obranom i uživanjem i uzdizanjem kroz Sveti Rat, udružila u falangu sebi sličnih, koliko od sebe različitih, i odjenula u svete odore, o kojima govori i Codreanu, vođa Željezne Garde rumunjske, što joj je drugo ime Legija svetoga arkandela Mihovila. Nalik ovoj kineskoj mrtvoj vojsci na mrtvoj straži, sada stoje naši Bleiburški bojovnici. Oni sada ratuju u Nebu, a povest će s Neba svoje zemaljske sljednike u novu i veliku, sjajnu konačnu pobjedu, kada se dogodi pokora za hrvatski grijeh pristajanja na robstvo, odricanja od vlastitosti, odbacivanja junačkoga hrvatskog, domobranskog, ustaškog naraštaja koji je rado i čista srca položio život za svoju dragu Domaju, da bi mu se ona odužila najpodmuklijim optužbama i mržnjom, izravno preuzetima iz skladišta srbojugoslavenskog dušmanina.

PRILOZI

UZ BLEIBURG A. D. MMV

Odgovor Srećku Korparu

Nemam baš razloga polemizirati s prijateljem, suradnikom i dugogodišnjim suborcem Srećkom: ovoj je intervenciji povodom tek želja za ispravkom nesporazumka nastalog u njegovu napisu posvećenom obljetnici Bleiburške katastrofe (»Istrijebite Hrvatskoj i sijača i žeteoca«, *ULTIMATUM!* br. 22 [V, 3], str. 8 dodatka). Srećko, naime, s pravom tvrdi kako se Bleiburg ne smije ni zaboraviti niti oprostiti, ali njemu se čini da sam ja, pišući o »Prijetoror Bleiburga« (moj prilog u knjizi-zborniku *Hrvatske Revije*, München – Barcelona 1985, posvećenor 40-oj obljetnici Bleiburga), smatrao upravo obratno – kako su, naime, zaborav i oprost potrebni.

Ne, nisam! Dapače! Pod *prijetororom* razumio sam nešto posve drugo: oslobođanje, naime, od čiste plačne sentimentalnosti, nadvladavanje reaktivne pasivnosti koja nas drži prikovanima za prostor i vrijeme nesreće. Nasuprot tomu, zagovarao sam stvaranje hrvatske države, jake i djelotvorne, koja će onemogućiti ponavljanje hrvatskih narodnih tragedija poput one, svakako najveće, iz 1945. Zato sam u tom surječju naveo i hrvatskoga pjesnika Juru Prpića, koji zaziva nove, snažne i pobjedničke naraštaje.

Zato sam suglasan i s kolegom Srećkom, kada, u završnici rečena teksta, poučava i poručuje kako nam »nitko

ništa ne može dok smo složni, dok svoju sudbinu krojimo sami, dok ne predamo oružje, i kad si pružimo hrvatske desnice...«. Samo, rekao bih da je jedan od preduvjeta toga uspješnog zajedništva i likvidacija izdajničkog anacionalnog, lijevo-liberalnog, jugonostalgичnog nakota, koji se poput korova širi hrvatskim nacionalnim prostorom.

Nije, dakle, problem samo u neslozi nacionalista, nego i u zastrašujućoj okolnosti da čitavi segmenti hrvatskoga naroda – u svim hrvatskim pokrajinama – još uopće nikada i nisu bili dodirnuti nacionalizmom, da nisu bili uzdignuti na razinu samosvjesne i ponosne nacije za sebe, da nikada nisu od objekta postali subjekt, a danas su to manje nego ikada. Ogavna, gnjila, tuđinu ropski odana hrvatska demokracija (1990–2005, i tko zna do kada još...?!) na tomu nije ni mogla, a još manje je htjela raditi. Ona je narod prepustila samomu sebi; jer, odgajati ga, disciplinirati, reglementirati – ta to bi značilo najcrnji totalitarizam, a što bi na to rekli Svijet i Europa, Cigani, Židovi i Srbi – o tomu bolje i ne razmišljati!

U svojoj drugoj kolumni iz istog *ULTIMATUMA!*, »*Abys-
sus Croatiae invocatus*« (str. 28 glavnog dijela), pak, Srećko vidi Hrvatsku pred »ponorom anihilacije«, »svemirskom crnom rupom«, i pita sebe i nas, je li moguće tomu se usu-
du odhrvati. I što sada? *Sursum corda!*, ili: *Propadamo!* – ? A oboje nam Korpar poručuje. Protuslovlje? Ne. Protuslovna je situacija u kojoj se nalazimo, dvojni (i zdvojni) su naši osjećaji, svih nas u desno-nacionalnom lageru, ne samo Srećka Korpara, – a protiv anihilacije doista može pomoći samo stegovno i bojovno nacionalno jedinstvo. Narod pretvoren u monolitnu legiju, gardu, falangu! Tko će je, i kako, prizvati u život? Pokušali smo, itekako smo pokušali, Bog nam je svjedok! Narod se ne odaziva. Na-

ravno, prvo treba promijeniti narodnu dušu. A kako? Demokratskim izborima?!...

P. S.: Moram, moram uz Srećkovu sintagmu »stara droca Europa« uzvratiti (znajući da će se on složiti, te da je izričaj odabrao tek za aktualni kontekst!): Europa je ono najveće što je iznjedrila svjetska povijest! Europa je daleko superiorna ne-bijelim pasminama, na koje je također sudbinski djelovala. Europski su velenarodi vodili krvave ratove; pa što onda! Ništa velikog bez krvi, bez sile. Mi, manji, ne trebamo zbog toga cmizdriti, nego moramo postati veći! Nekoć smo Hrvati i bili u rang u Engleske, Francuske. Zašto više nismo? *To* je naš problem, a ne engleski ili francuski imperijalni ratovi! Jest, uvijek smo bili dijelom Europe, ali to ne treba biti poštapalicom za ulaganje današnjoj tehnobirokratskoj, judeomasonske, centralističke, nenarodnoj pseudo-Europi, – nego mora postati politicajem za djelatnu suradnju na rušenju sadašnjega zločinačkog koncepta Europe, te na pretvaranju našega bijelog kontinenta u harmoničnu zajednicu slobodnih, samostalnih, suverenih, nezavisnih nacionalnih država, suglasnih oko potrebe samoobrane Europe, njezine samosvojnosti i samobitnosti, od izvanjskih presizanja i ugrozbi. Europa, možda Euroazija... a svakako: Dolje »europska unija«! A ono ogorčeno: »stara droca Europa«, kao da bi Europa možda trebala biti neka vrsta *Caritasa* za svoje neuspjelije pripadnike – to je, neka mi oprosti kolega, ne samo odveć sentimentalno (vidi u sljedećemu *ULTIMATUMU!* moj napis o »Sentimentalnoj filozofiji povijesti!), nego bogme i prejeftino.

BLEIBURŠKI FRAGMENTI

DOK je bilo juge, na Bleiburgu su se normalno i neopterećeno okupljali domobrani i Ustaše, državotvorci i nacionalisti. Nakon sloma j., i Bleiburško su sveto polje kontaminirali zadrti, fanatični antifašisti, jučer račanovci, danas sanaderovci.

I BLEIBURG je sentimentaliziran: umjesto junačkog ponosa, nacionalnog dostojanstva, prijegora onoga pukog osjećajnog, – lamentira se nad žrtvama, a trebalo bi najavljavati nove borbe i pobjede. Gdje, ako ne tamo?!

JE LI netko uspio istražiti, odgovoriti na pitanje, zašto Tuđman nikada nije došao pokloniti se na Bleiburg? Ima li istine u upornim pričama da je ipak i sam sudjelovao u bleiburškim pokoljima?

SANADER je bio, ali je došao sam, kad nikoga nema, da i njega ne isfućaju kao Tomca, i bio je samo zato da bi pljunuo na grobove hrvatskih fašističkih saveznika posve suvišnom, neukusnom i podaničkom izjavom kako »smo mi danas antifašisti«. Zar baš svi?!

U VRIJEME juge, bilo je opasno odlaziti na Bleiburg: mogla vas je uhititi i dosta dugo maltretirati bezobrazna austrijska policija. Danas vas na svetomu Polju u stopu prati ta ista policija, ali sada ne po nalogu juge, nego po nalogu hrvatskih prodanih duša, njuškala i denuncijanata.

OVE godine (2005) došlo je, prema različitim navodima, između 15 i 70 tisuća Hrvata. Ovom zgodom isfućkan je bio Sova Šeks. Šteta, a tako je vatreni govor održao, gromoglasno napadao komunizam (kojeg više nema), samo što nije djelovao iskren. Obećao je kako njegov režim ne će dopustiti kriminalizaciju *Bljeska* i *Oluje*, a što se drugo događa pred Haaškim sudištem, na koje su upravo Šex & Co izručili naše junačke generale?!

KARDINAL Puljić založio se za jednaka prava ljudi i naroda, protiv prava jačeg. Uobičajena svećenička moralizatorska propovjed: što to, naime, znači, kada svijetom doista *vlada* pravo jačeg!? Zatražio je prebrojavanje svih žrtava, da ne bude manipulacije. A tko će ih prebrojiti (ako je to tehnički uopće izvodivo)? Možda »neovisne komisije« iz demokratskog inozemstva, kako to predlaže prapartizan Vonta? Kardinal je još pozvao da se oslobodimo mržnje i osvete, ali ne i »krivnje«. Moj grijeh...

SVE u svemu, dojam je da, uz anifašiste, i Crkva previše uzurpira Bleiburg za svoje svrhe: za svoje nametanje utopijskog mirotvorstva i ravnovjesja krivnje (sjetimo se samo govora vlč. Nikole Roščića, na istom mjestu, pred malo godina!). Svaka čast Crkvi, a slava Bogu Ocu, Bogu Sinu i Bogu Duhu Svetomu te presvetomu Trojstvu u vijeke vjekova – ali dosta nam je priča o ravnovjesju! Dosta! Bleiburške memoracije trebale bi imati isključivo nacionalni, vojnički, borbeni karakter; kršćanski svećenik i imam mogu doći da sve to, šutke i samozatajno, blagoslove, a ne da nam sole pamet.

S OBZIROM na organizatore, sudionike, protagoniste – nije čudno da i Bleiburg postaje tribinom ne samo za razmetanje antifašizmom, nego i za jalove »teoretske« raspre

o definiciji: što je antifa, je li komunizam antifa ili nije, smije li se on ili ne smije kititi tim prekrasnim uresom, ili je taj pridržan samo za pravovjerne bezgrješne demokrate, dočim su ga komunjare – Tito-Staljin – istom uzurpirali, kako nas poučava mudrac Dubravko Jelčić.

ALI, zašto komunizam ne bi mogao biti antifašistički, kada on to itekako jest? Zato, jer za naše »desničare« antifašizam nije tek kukavna politička oznaka, nego najviša moralna vrijednost, koja s komunističkom bagrom naravno ne smije imati ničeg zajedničkog, inače ju se profanira i banalizira, tu svetinju. Komunizam dakle jest antifašistički, ali mu ne dajmo da to bude! Ta je neviđena ljepota pričuvana samo za nas ljigave slugane Zapada!

I O TOMU mi moramo slušati na Bleiburgu! Umjesto da tamo prodefiliraju stari i novi Ustaše, u svojim odorama, sa svojim oznakama i odličjima, da pokažu da nisu mrtvi, da Bleiburg nije uspio!

KOMUNIZAM i fašizam dvije su, u biti posve različite stvari (bez obzira na neke prividne izvanjske sličnosti). Samo ih liberajci poistovjećuju.

S DRUGE strane, dopisani pseudotuđmanov citat: Sve za Hrvatsku, Hrvatsku nizašto – to je idolopoklonstvo. Jer, Bog je viši od naroda, pa bio taj i katolički.

UMJESTO pak natpisa na starom spomeniku, sada su gospodari Bleiburga načrkali: *U spomen na nedužne žrtve bleiburške tragedije; maj (!!!) 1945; podigao Počasni vod 1987 (!!!)*. Nema, dakle, vojske, nema Ustaša i domobrana, ima samo nekih »nedužnih« (civila, očito), a »dužne« (bojovnike, branitelje, vojničine) neka voda nosi. Stari je, uklonjeni natpis glasilo: *U čast i slavu poginuloj hrvatskoj*

vojsci, svibanj 1945; podigao milodarima Miloš. A onaj nepojmljivi »maj« očito je u znak štovanja za velikorspske bleiburške koljače, da se ni oni nemaju razloga uvrijediti u ovom velebnom vremenu političke korektnosti.

ČUJEMO uvijek iznova: Bleiburg je bio i masakr krivaca, bio je i reakcija na »Jasenovac«. Krivo! Bleiburg je bio prvi! Započeli su ga velikosrbi monarhisti 1918, nastavili su ga velikosrbi četnici 1941, kada su se pobunili protiv Nezavisne Države Hrvatske. »Jasenovac« je bio reakcijom na taj Bleiburg. U »Jasenovcu« bili su zatočeni državni neprijatelji; u Bleiburgu, počinjen je bio genocid nad hrvatskom vojskom i velikim dijelovima nevojnoga puka.

KOMANDANT bleiburških komemoracija, opskurni špijunčić i ubojica Vukušić, ove je godine izrijeком zabranio uporabu slova »U« i bilo kakvih *Ustaških* simbola na grobištu smaknutih *Ustaških* junaka. Začudo, nahuškano austrijsko redarstvo ovoga puta nije poslušalo samozvanog redara, te je naše ljude pustilo na miru.

DO slijedećeg svibnja!

[Ova dva napisa bila su predviđena za privremeno onemogućene desničarske novine »Ultimatum!«, te će biti objavljena u mojoj slijedećoj knjizi *Zloduh nevremena*. Donosim ih i ovdje zbog njihove relevantnosti za cjelinu teme Bleiburg.]

Polje bleiburško - 40 godina kasnije

Sredinom svibnja Austrija je proslavila trideset godina od potpisivanja "državnog ugovora" (na što čemo se u ovom *Tijedniku* nakoro još ovrnutiti), prilikom čega su obitelji koje narušile tri desetke godina "dobroba". Što znači austrijska "dobroba", o tom bi više nego službene instancu te zemlja imali za reći Hrvati koji su par dana prije uljetavali pojaviti mjesto bleiburškog zločina. Na tom se mjestu Austrija dobaro blamirala, i ako ne drugdje a onda je ovdje izgubila svaki pravo da bude ponosna na svoj državni status i sustav.

Stotine i stotine naših ljudi, poštenih Hrvata, nisu bile puštene na to sveto mjesto najveće ovovjekove hrvatske tragedije. Da bi glagolje bolje funkcionirale, već mjesecima naprijed kolale su glasine o jednoj listi od skoro tisuću Hrvata, koji bi, bez obzira na svoje državljanstvo i putnicu, bili vraćeni s austrijske granice, ili, najkasnije, sa samog Bleiburškog polja. To su bile glasine, na one su ujedno odgovarale stvarnom stanju stvari. Naime, veliki broj Hrvata nije dobio vizu za ulazak u neutralnu i "slobodnu" Austriju, tek da bi se poklonio sjenama svojih otaca palih za Dom. Nizu ljudi Austrija je izdala ulazne vize da bi ih odmah ponistila; s takvom putnicom nitko više nije mogao ni pokušati prijeći u Austriju, što bi se s putnicom bez ikakve vize još moglo i riskirati, jer bi se ulazna viza mogla dobiti na samoj granici. Na ovaj se način "slobodna" Austrija ponijela prema slobodnim i miroljubivim Hrvatima za račun zlikovčake i despotičke Jugoslavije, te za ljubav "dobrosusjedskih odnosa" sa spomenutom zemljom.

Na Bleiburg kamini su došli Hrvati Njemačke i Švedske, Kanade i Sjedinjenih Država, Mundrena i Stuttgarta, a Barani deset ih je planiralo krenuti iz Frankfurtu, dvadeset ih iz Nürnbergu, ostali su...

Uzabrane su glasine da će zrakoplov koji je trebao dovesti Hrvate iz Kanade biti "lootan u moru", jer nije ni poludio. Anonim je dojavio da će međutim u zrak letiti restoran pokraj Bleiburga gdje je bio predviđen izveštaj rukovoditelja...

Tako se na tom mjestu hrvatske žrtve i strahotne, gdje bi se pod normalnim uvjetima okupilo više puka nego što ga je stalo na svim proslavama tri desetke stoljeća kršćanstva u Hrvatskoj zajedno (nitko od Hrvata kršćanin, ali skoro svi su rođoljublivi, moglo nabrojiti nekih 400 do 500), a uz osoblje dobru vojsku i do 1500 duša, više ne. Na polju, gdje ih je trebalo biti izputa puta više!

Tako je već protekle u fikcionom demagogu, kao da je priprema bila plemenit i veseliti se. Kako bilo da bilo, za glavu su se poljubili građanski i konzuli Hrvatske i austrijske. Hrvatskog povjerenika i austrijskog ministra "Matija Gubec" iz Celovca (Klagenfurtu) svirala je gradskanala skupina "Familijska", a nastupio je i ensemble "Karinina Zrnica" iz ženskoga čitanka. Sve to pod pokroviteljstvom gradskanala Celovca. Folklor se izveo u subotu (31. svibnja) navečer na tepu, a slijedećeg dana u grafički vijećnici. Toga dana služena je i svečana misa za pokoj duša istamjenjenih vitezova, konzabriranih u je u Loibachu nedaleko Bleiburga, hrvatski svećenik Đorđević, Norčić i V. Z. Ledić. Službenice ni iz grada ni povučene je proslavio po čijemodm Bleiburškom polju.

Prisutnom na taj dan ministar policije, ceremonije su morale imati strogo vjerski karakter, budući da se na tom ostao imati političkom, koja je, iskustvo je bilo hrvatski, u "slobodnoj" Austriji na razgovor je

Beogradu, zabranjena "Zabraniti su politička govora, hitaj su tak i koncerti zabraniti, za to se u zadnji čas posvobro zlučinu pokušao zauzeti i jugo-konzul. Zabranjena je naravno i konferencija za novinare, koja je trebala biti održana u ponedjeljak, 13. svibnja, u jednom bečkom hotelu. Kao sudionici predviđeni su

bići Metroviti, Krnjević, Čilić, domovinski predstavnik... Završio je našim istom da je, zbog zabrane, konferencija održana takoreci ilegalno, podzemno, a hrvatsko su stajalište pred novinarima zastupali dr. Milivoj Alen, predsjednik jednog od društva "Matija Gubec", hrvatske, Badaković, švicarski Hrvati-kon-

ferencijal dr. Jure Petrićević, uzupaga hrvatskog novinara Kuluša dr. Zdenka Palis te poznata Hrvatice iz Los Angeles Marija Korenić-Lentić. U dijalogu je sudjelovao i rusko-britanski povjesničar Nikola Grif Tolstoj. Ispostavlja se konferencija do zaključaka ovog broja nismo primili. Uspostavljeno, ni urednik Hrvatske Revije, nemak Vinko Njekić, nije uspio dobiti austrijsku ulaznu vizu, jer vidja i on za Austriju, kao i za Jugoslaviju, predstavljajući "fašističkog teroristu", a ne samog konferencijal, po riječima očevlaka, bilo je više tihim policijom agnata nago novinar i povjesničar zajedno.

Politički su govori pak bili zabranjeni uz izliku, da u Austriji strani ne smiju javno govoriti, što je naravno glupost. Pred deset godina govorio je tamo nadomak Celovca hrvatski politik Ivan Jelić nad otvorenim grobom Nikole Matkovića, akromnog povjerenika kojemu je Jelić smisao bio u čuvanju i njegovanju tih svetih grobova, te ga je zbog toga Jugoslavija i ušla. Jelić je tada kao strane smio javno govoriti, samo policija s njegovim govorom, budući je napao Jugoslaviju, nije bila zadovoljna, te je Jelić morao u Austriju i uskratila mu je, u slijedećoj godinama, pravo ponovnog dolaska. Pa i ovog puta bilo je govora, premda je pitanje da li HDP-a za Bleiburški događaj može priznati političkim. Tako se opet govorilo, govorili su HDP-a za Bleiburški događaj, a komandant počasnog bleiburškog vođa Pero Miloš, biju sin, Turko, dani u jugoslavenskoj tamnici. Jedan je od njih počeo hvatiti dobar zapadni žrtvi i uistoj Jugoslaviji standard, te istakao da u Austriji, oim u dva dana Bleiburga, 303 čina u groblju vladu demokracije. Budući nama tuđe "demokracije" ne traže, nego nam je treba upraviti na oni dva dana, te su se riječi nagežnih mudro dogmle.

Sudionici bleiburškog hodočašća vratili su se s pomiješanim osjećajima. Bilo je dosta primjedaba na toli oganizaciju. Nije promaklo da su predstavnici Hrvatske seljake strance dobro pozvali kako se ne bi priključili brojnim ustašama, nego je svatko išao na svoju stranu, da su jedino kod službenja se, misle, hitjele na hitjele, nekada bili jedni uz druge.

Glodeno u dječjoj, bleiburško je hodočašće, zahvaljujući podanikoj politici "slobodna" Austrija, pružilo u te-muferi ponizna, političara i multikracija, a nadavne sveopće nasločnosti javnog i tajnog, uniformiranog i usloj-nog nadavne. I po svemu putu propagandne su ležne ozbiljna lista putnika. Išli su s animacijskim interesima uputiti na materijal na osoblje majini i valjalo, obil-nik političkih, i zamarnaristički kola i kamiona, a jedno je od tih voila dak upotjele listi prepoznate kao jugoslavens-ke. Policijska je voila hrvatski putnika im je bila za putnika Glavnom su prevod-rati, usputivali se, tražili bombe po auto-mobilima. Stranuci ređali u svojoj per-verziji da su Hrvati došli na Bleiburg kako bi grobova svojih junaka i mučenika umjeto svjenama zaslui samoprijem minisara. Pa i vijanje su po deset puta prevratili i opetrali u rukama, ne bi li ih izli-kali "bleiburški". Kontrola na vratima Austrije, na vratima Bleiburga, koncepta nije i poslije grozila, ipak ipak je kon-cepto kako i zašto, ipak ipak je repute a HDP-a. Tako da, po i opitima Platona i po receptu svakog totalitarizma, ako baš nitko ne bude izveo i konceptu. Kao da je, kako je rekao čim Srećkoje HDP-a, vilo, Srdić, i Austrija jedna od "dikterata političkih", i onda, onaj, kojega stranje u Bosniji, Poljske je bez pozna-silika, napravila tuiste silika. No kad su

Vik. Srdić drži vijenac HDP-a iz Austrije.

Nevenko na str. 7.

prodao... / Ili od nas traži kušnju jaču, / Ođabrani nikada ne plaću!" (25) - mistička istina, za koju zna i pjesnik Hölderlin, tvrdeći da tamo, gdje leži pogibelj, raste i ono spasonosno. U biti ništa drugo nam ne poručuje niti kršćanski put od Golgote Uskranuću.

Završni je dio ~~jedna~~ jedna poetsko-epska definicija Hrvatske: ona je s nama i kad stradamo i kad padamo; ona je kopno i mora, zalasci i zore; Hrvati smo prije radjanja i nakon smrti. Hrvat biti znači ratovati, vjerovati, žrtvovati. Napokon ođaje zadnji stih zapravo kvintesenciju nacionalne ontologije, nacionalnog bića kao nacionalnog jer je biće: Hrvat biti znači postojati. (65). I dok je srca, možemo dodati misleći na anonimnog pjesnika, - dok ono u hrvatskim njeđrima nezatomijeno bježi - bit će i Kroatije!

Preporučamo čitateljima da ovaj epos u većem broju šalju u Domovinu Hrvatsku kako bi svojim jednostavnom i uvjerljivom porukom sokolila mlade borce u danima što nam nadolaze.

(Hrvatska tragedija s Bleiburga 1945. Narodni ep, napisao domovinski Anonim. Uzi Stratištima križnog puta 1945, poema, te: Bleiburg, Bleiburg, recital. Liber Verlag GmbH, Mainz 1980, Naklada Z. Bačić. Str. 77, DM 8 / US \$ 4. Uz bibliografiju izdanja Nakladnog zavoda.)

A Liber Verlag
Tome Matić
Hegelstr. 45
65, Mainz
W. Germany

Sch

27-11-80

BLEIBURG U NARODNOM DESETERACU

Za nekoliko godina svoga opstojanja, Liber-Verlag (bivši Liber Croaticus-Verlag) pokazao je začudno živu djelatnost. Na čelu s marljivim Tomom Matasićem, bivšim odgovornim urednikom ^(Hrvatske) lista, on se posvetio objavljivanju knjiga iz oblasti hrvatske lingvistike, ali i suvremene književnosti. U ovoj potonjoj skupini izdavač je zainteresiran poglavito za putopis, satiričnu prozu autobiografske naravi te narodni ep. Prvo je djelo epskoga žanra bila zbirka o Rođi Harsmbaši, koju je uradio i uvodnom studijom popratio Bruno Bušić. Uslijedila je, na žalost, narodna pjesma posvećena tad već mrtvom Bušiću. Nakon jednog epjeva o vitezovima Bugojna, pojavila se nedavno i zadnja posljednja knjiga te serije, u nakladi Zvonimira Bačića: "Hrvatska Tragedija s Bleiburga 1945" Ovom narodnom epu nadodani su još i jedna kratka poema i recital na istu temu.

Narodni ep, deseterac i gonga žive i nadalje u hrvatskom narodu; urbanizacija, industrijalizacija i sekularizacija nisu ih se dotakli drukčije nego mjestimičnim, ponekad ponešto grotesknim, posuvremenjavanjem leksike. Obilni avogutveni hrvatskom narodu, koji kulminiraju u strahu od narodne smrti, nazočni su i dalje i oni u skrajnjoj instanci potiču ovu vrstu književnosti. Bleiburški ep njezino je karakteristično djebo, koje u osvjeđenju o pretrpljenoj kalvariji traži ohrabrenja i nade. S dosta izvorne svježine i osvježavajuće naivnosti pjeva ovdje narodni pjesnik uz gusle - jer to zrači snagom i ima izravn utjecaj - zapravo čitavu jednu panoramu hrvatske sudbine. Tu je povijesno sjećanje ključnih obrata do Bleiburga, tu su jugoslavenska nesreća i desetotravanjeka uhit, objava rata velikosrpskim komunistima i hrvatskim izdajnicima, tu se štaju pale žrtve i tvrdo vjeruje u zadanu budućnost, te u borbu, koja joj ima dovesti. Iz užasa pred događajem "hudo bleiburškog polja", kako ga je nazvao Bruno Bušić, raste pjesnikovo općehrvatsko rodoljublje, ljubav spram tla i povijesti, krvi i dijalekta. Nadahnuti anonim nalazi suvremenu usporedbu za hrvatske nevolje i nesreće: "Pet stoljeća Vijetnam smo bili" (str. 5), sjećao se jedne od njihovih nedavnih kulminacija jednostavnom slikom "U toj špilji sa Kalimegdan / Ubiše nam Rudića Stjepana" (9). Usprkos patnji nije mu nepoznata ponosna milost: "Ti Srbijo možda sretna biti / Ako ti se ne čemo svetiti..." (31). Tito je u spjevu prikazan kao krvavi ubojica, umišljeni bog, običan razbojnik, kojemu ni Staljin nije ravan, barem što se tiče stava spram Hrvatske: "Čak Staljin je Hrvatsku priznao / Dok ga Hitler još nije nepao." (43) Vrhunac užasa nad vlastitom povijošću ujedno je međutim i mjesto nade: "Kao da je i sam Bog zaspeo / Kao da je Hrvatsku

PRIJEGOR BLEIBURGA

MLADEN SCHWARTZ

*Maribore, tvojih ti boriča,
ti si groblje hrvatskih mladića.*

PRIZOVE li se uz četrdesetu obljetnicu Bleiburškog sloma, tragedije, katastrofe — u svijest kobno ime tog korušskog mjesta, što je zauvijek zapisano u dramatičnu povijest Hrvata — onda dušom namah prostruji povorka potresnih asocijacija, krvavih predodžbi, miješanih pojmova, različitih imena; osjećaja tuge i ljutnje; voljnih impulsa, koji bi da bleiburšku traumu zbrišu, nadvladaju, učine nemogućim njezino ponavljanje. Bleiburg nas nuka prisjećanju na nesreću, respektu pred žrtvom, reorganizaciji naših čina radi jedne drugačije hrvatske budućnosti. Unatrag jednog desetljeća, od tridesete obljetnice pokolja, Bleiburg pamti i broji još jednog osobitog mučenika, skromnog Nikicu Martinovića, povratnika iz Celovca, koji je čuvanje i uređivanje svetih grobova učinio svojom životnom obavezom. Jugoslavija je i njega zaplotnjački ubila, izživljavajući se nad onim stotinama tisuća ubijenih prije njega, kao što se i danas, u kritikovanim tiskovinama, što ih raspačava svijetom, neukusno i okrutno izruguje svojim vlastitim žrtvama, poput Đurekovića i Kraljevića.

Ali nije samo potreba za neograničenim naknadnim izživljavanjem koštala života Nikicu Martinovića; on je ujedno pao i kao žrtva posvemašnjeg čudorednog propadanja te Jugoslavije, te bleiburške tvorevine, koja je po vlastitim riječima Bleiburg i priprala zato, da bi mogla opstati i do daljnjeg u jednoj obnovljenoj varijanti životariti. I nastavljati, dakako, Bleiburg drugim sredstvima, kako bi potisla uspomene na onaj izvorni Bleiburg, kako bi se prividno oslobodila nesnosnog straha, koji prati njezin kukavni život i kojeg ona dan za danom posve neuvijeno i sama priznaje.

Ime nas Bleiburga sjeća na odanog Hrvata Martinovića, ono nas sjeća i na okolnost, da na to groblje, koje je on štovao i njegovao, bečki kancellari poput Kreiskog i Sinovca po nalogu iz Beograda već godinama mnogima od nas priječe pristup. Bleiburg u nama oživljava zloglasna imena njegovih protagonista, njegovih Bastâ, Dilašâ i Koča Popovića.

Bleiburg oživljava i sjećanje na perfidni Albion, koji je kumovao stvaranju obiju Jugoslavija, koji je pružio utočište Karađorđeviću i njegovoj kliku, koji je pomagao i Titu i Draži i izručio nepobijeđenu vojsku, da bi živjela zajednica mržnje na Balkanu; sjećanje na Scotta i Alexandra i na Churchilla i Edena i MacMillana, nakon otkrića grofa Tolstoja bez ikakve rezerve *zloglasnog* MacMillana. Sjeća na neki način Bleiburg i na Jasenovac, na taj pervertirani, zlorabljeni i otrcani, mizerni i kompromitirani jugoslavenski pandan žrtvenu mjestu hrvatske mladosti; sjeća na pokon i na inkarnaciju te iste mladosti, na Bugojno i na Velebit, na «osvetnike Bleiburga» i na one, koji će doći.

* * *

Na mnogo nas toga sjeća danas taj Bleiburg, koji je Jugoslavija pokušala zaboraviti i iščupati iz sjećanja Hrvata; jer da bi životarila za još neko vrijeme, Jugoslaviji nije potreban samo pokolj na Bleiburgu, potreban joj je i zaborav tog pokolja. U tom je ona, na prvi pogled, prividno i uspjela, Mi, koji smo prolazili svoje škole pod drugom Jugoslavijom, a u obiteljima nismo brojili poklane svibnja četrdeset pete, o Bleiburgu smo doznali i naučili istom nakon prispjeća u izbjeglištvo. Tamo je tek usput bilo riječi o nekakvim navodnim «završnim operacijama» i «presječenom putu ustaško-domobranskim hordama», kako bi se onemogućila njihova predaja Englezima. Vodile su se neke tobožnje borbe, u kojima su partizani odnijeli pobjedu, a hrvatski puk, koji se tamo uz vojsku također našao, bio je «prijevarom natjeran u bijeg», te, valjda, i on, uključiv starce, žene i djecu, izgubio bitku tijekom tih završnih operacija, tog «rata koji je trajao sedam dana duže».

Istom, dakle, vani ove su nam se «završne operacije» ukazale u svojoj jezovitosti masakra i genocida, marševa smrti, križnoga puta, Bleiburške tragedije hrvatskog naroda. Iz kuta tih novoosvojenih spoznaja mogle su se potom raskrinkati i službene verzije političkog komesara pedeset i prve Vojvođanske divizije, kako ih je on razlagao kroz svoju knjigu, što je uz stanovite izmjene i dopune pod četiri naslova doživjela četiri izdanja. Mogle su se sagledati laži o biti i sadržaju zbivanja, ali i one o brojkama, koje ne umanjuje tendenciozno samo Dilaš, govoreći o 20-30 tisuća ustaša i domobrana i slovenskih domobranaca i srpskih četnika, nego ih umanjuje, dakako, i Basta, premda priznaje, da je hrvatskih vojnih snaga na Bleiburgu bilo preko 130 tisuća. Dok se već čitajući u Jugoslaviji Bastine prikaze, moglo znati, da oni ne odgovaraju istini, pravu se istinu dokučilo tek s uvidom u dokumentaciju, koju su na temelju vlastitih iskustava i povijesnih istraživanja sabrali djelatnici hrvatskog izbjeglištva, na španjolskom (*La Tragedia de Bleiburg*, 1963.), hrvatskom (*Bleiburšku tragediju hrvatskoga naroda*, 1977.) i engleskom (*Operation Slaughterhouse*,

1970.) jeziku. I dok su ovakve publikacije bile upućene prvenstveno razumu, opskrbljujući ga provjerenim povijesnim činjenicama, osjećaj su raspaljivali pučki deseterci, gange i balade, poput *Hrvatske tragedije s Bleiburga* (1980.), a voljnu odluku sokolike upute osvjedočenih junaka, *Osvetnika Bleiburga* (1974.). U nama je čvrsto zaživio Bleiburg, zaživio ne samo kao trauma, nego i kao poticaj.

* * *

Zaživio je i kao predmet upornih, uvijek iznova poduzimanih raščlambi i prosudbi. Nastala su i trajala pitanja: zašto se to dogodilo, da li se moralo dogoditi, i što nam je činiti, kako se nikada više ne bi ponovilo. Dakako, Bleiburg nije bio ni prvi, niti zadnji pokolj u svjetskoj povijesti. Čovjek, kakav jest, sposoban je i za ono najviše, baš kao i za najniže, a nema dvojbe, da mračnu stranu u ljudskoj naravi upravo potiču prigode krvavih ratova sa svojim uništavajućim strastima, mržnjama i osvetama. Gledano antropološki, niti su Hrvati kao narod savez anđeoskih legija, niti su pak hrvatski neprijatelji utjelovljenje čisto dijaboličnog; i jedni i drugi sudjeluju u ljudskom svijetu sa svojim sjenama i svjetlima. Razlika je, međutim, u tom, da je stvar hrvatske slobode i borbe za nju pravedna stvar, što se ne može reći za posao njezina gušenja.

No, bez obzira na uvid mudrosti, koji shvaća ono u čovjeku destruktivno, — nepokolebivo stoji stav užasa i nepomirljivosti s krutom i banalnom činjenicom, da je naprosto nestala ta vojska, ona krasna, mlada, nepobijedena hrvatska vojska, skupa s morem civilnog pučanstva, što joj se u povlačenju pridružilo kako bi izbjeglo nadirućim hordama s Istoka. Ovim zgražanjem i nemoći našeg elementarnog unutarnjeg osjetila da prihvatiti, da je tako nešto uopće moglo i smjelo postati «činjenicom», pridružuje se i strahovitost događaja, koja se odaje specifično vojnom i pravnom kutu promatranja: Bleiburg se je, naime, doista u nepriepornom smislu dogodio kao ratni zločin *nakon* rata, i to uz suvereno izrugivanje svim vrijedećim međunarodnim ugovorima o postupku s ratnim zarobljenicima.

Sustajanje našeg uma pred bleiburškom katastrofom osobito se očituje u promišljanjima političke naravi, što se odnose na često postavljano pitanje o konkretnoj krivnji za masakr nad Hrvatima. I dočim se na njega, ako se ono shvati kao pitanje o izravnom počinitelju, bez ikakvih poteškoća može odgovoriti, da je to bio Tito sa svojim partizanskim velikosrpsko-komunističkim gerilcima, odnosno soldateskom, te da po svim mjerodavim iznos izravnog sudioništva pripada i radikalno ciničnoj politici engleskih prijatelja Jugoslavije — stvar postaje mnogo složenija, pita li se o mogućem udjelu hrvatskih čimbenika, svakako nehotičnom, kod

pripremanja bleiburškog sloma. Ovako postavljeno pitanje vrlo je delikatno naravi i u prilično neurotiziranim ambijentima hrvatskog izbjeglištva kao stvoreno da provocira, pojača i produbi već postojeće razlike i prijepore. Posvemašnja frustracija zbog ne prestajućeg ponižavajućeg stanja bezdržavlja, naime, uvijek je sklona krivnju za nj tražiti kod drugoga, kako bi se rasteretila vlastita savjest. Nema države, to je uistinu skandalozno i nepodnošljivo, to je tako strašno, da ja ne mogu podnijeti niti udio vlastite krivnje za to nečasno stanje, te stoga krivnju za nj, od samih početaka, od samog Bleiburga pa nadalje, pripisujem po mogućnosti svima osim sebe. Tako bleiburška trauma postaje djelatnim pokretanjem jednog emigrantskog *bellum omnium contra omnes*; tako nastaju crni mitovi o bijelim zastavama, minuciozne interpretacije i suptilne distinkcije o prednostima, odnosno hipotekama ustaških i domobranskih generala, izaslanika, pregovarača; natezanja oko toga tko je htio, a tko nije htio pružati otpor; verzije o Pavelićevu planu prebacivanja na Velebit, o Löhrovu utjecaju na nj, da se ode predati Englezima; o navodnoj prevari od strane hrvatskog vodstva, o Poglavnikovoj nedoraslosti trenutku; o dobrovoljnom ili prisilnom povlačenju vojske i civila; o ideji fronte na Zvonimirovoj liniji (Varaždin-Koprivnica-Sisak-Petrinja-Karlovac); o obrani Zagreba ili odustajanju od nje zbog pogibelji anglo-američkog bombardiranja; o Luburićevu šoku kod Stepinca, kada ga je ovaj odvrćao od nastavljanja oružane borbe; o nadama u mogućnost zakašnjenja prelaska na stranu «saveznika», itd.

* * *

Bez obzira na to, da li su pitanja ispravno postavljena i koji je odgovor na njih točan, ostaje užas nad Bleiburgom, neumitnost same «činjenice», koja u dimenzijama hrvatske nacionalne povijesti predstavlja možda najteži poraz za hrvatsko narodno biće. Taj je poraz još dublji na razini nacionalne duše, sa čitavim svojim zastrašujućim, paralizirajućim, demoralizirajućim, frustrirajućim učinkom, koji je on do današnjeg dana imao. Ali je izvan dvojbe i njegova čisto biološka kobnost: ta uništena je tako reći čitava mladost jednog razmjerno malog, ratom ionako iscrpljenog i u svome najelementarnijem opstanku i inače ugroženog naroda. Bleiburg je očito bio u prvom redu jedan smišljeni, hotimični, sustavni genocid nad Hrvatima. Kako bi živjela Jugoslavija, morao je biti dotučen Hrvat, jer on je taj, koji Jugoslaviju stavlja pod upitnik i bez čije privole nikakve Jugoslavije na dulje staze nije moglo biti, niti će ikada biti.

Bleiburg je genocid, pa koštao on života stotinu (što je očito podcijenjeno) ili pak šest stotina (očito pretjerano) tisuća ljudi. No, procjene se gibaju između ove dvije brojke. Za te je procjene karakteristično, da znatno variraju, no da se unatoč tomu u pravilu donose vrlo odlučno

i autoritativno, bez obzira na okolnost, da se približno točna statistička cifra bleiburških žrtava, barem u sadašnjim uvjetima, u kojima se Hrvatska nalazi, ne može ustanoviti.

Ova aritmetička slika Bleiburške tragedije razlogom je zašto se hrvatski stav spram Bleiburga na prvi pogled može učiniti usporedivim sa stavom, koji Jugoslavija desetljećima organizirano i nepokolebivo kultivira u odnosu na crni mitos sabirnog logora u Jasenovcu. Dojam, da i hrvatska strana, naime, sa svojim žrtvama manipulira poput jugoslavenske, dovodi nas neminovnosti dubljeg promišljanja stava prema nacionalnoj žrtvi uopće. Taj je stav, naravno, u svojoj biti odbojan: nitko ne traži i ne pospješuje svoje nacionalne gubitke i poraze, baš kao niti osobne, osim ako nije već, u zamiranju svoje obrambene moći, posustao pred snagama mazohizma i samouništenja.

S druge strane, s čudorednog stanovišta, ako se ono zastupa u apsolutnom, rigoroznom smislu, kvantiteta i kvaliteta žrtava jedne nacionalne katastrofe ne igraju relevantnu ulogu, i tu dolazi do izražaja pristup, koji je sadržan u onim riječima, da je jedan «zločin naprosto zločin». No, u konkretnim uvjetima jednog naroda, u odmjeravanju izravne težine gubitka, ipak ne će biti svejedno, da li je, naprimjer, stradao kralj ili bilo tko od njegovih podanika, kao što ne će biti svejedno, iznosi li broj stradalih šest osoba, ili pak šest milijuna (da ovdje navedem legendarnu brojku navodnih žrtava «Holocausta»).

Dok je, dakle, s bitnog i općenitog stanovišta svaka ozljeda na nacionalnom tkivu nedobrodošla i svaka moralno osudiva, ipak je pri izravni-
jem razmatranju tragičniji gubitak i veći zločin, ukoliko žrtve obilježava impresivnija masovnost. Je li u genocidu izginulo više pučanstva, je li gubitak veći, to je narod pogođen većom sumom patnje. Ovakva je «kalkulacija» posve normalna, i na njoj temelji jedan osebujan sofizam čudoredne svijesti. Što je veća žrtva, to joj je, dakle, učinjeno veće moralno zlo. Iz ovoga stava čudoredna svijest, naime, neutemeljeno čini skok na jedan posve drugi stav, na stav, da je onaj, kome je učinjeno veće zlo, samim tim u čudorednom smislu bolji. Na ovoj logički defektnoj etici počiva jamačno i dio onoga, samo dio, dakako, što moralna i psihologija imaju reći o onim nesvakodnevnim i posve osobitim ljudskim bićima, koja nazivamo junacima i svecima.

U organiziranom i službeno njegovanom jugoslavenskom pretjeravanju s jasenovačkim mitosom očito je na djelu ovaj mehanizam čudoredne pametologije: što nepreglednije mase «Srba, Židova i Cigana», naime, u onom logoru ostavile svoje kosti, što više dakle one propatile, to je bolja, moralnija, plauzibilnija ona tvorevina, koja na te žrtve uspomenu čuva, koja

se stavlja u ulogu njihova posthumnog zaštitnika i koja za što veću njihovu slavu upriličuje kojekakve obljetnice, zida velebna spomen-područja i, što je najvažnije, poduzima svake sezone ritualna okopavanja Jasenovca i okolice mu, ne bi li geniju velikosrpske arheologije pošlo za rukom «pronaći» još koju kulturu okova i lanaca, ljudskih lubanja i gležanja, kako bi se jasenovački mrtvaci, baš poput partizanskih prvoboraca, i nadalje radali i množili i onda, kada se to protivi svim vrijedećim prirodnim zakonima.

Ovom svojom jasenovačkom «politikom» Jugoslavija ne teži, međutim, samo ostavljanju «čim boljeg dojma»; ne nastoji tek sebe i one, na koje se poziva i s kojima se identificira, ovjenčati «nimbusom mučeničaka». Ona ujedno kuša što temeljitije ocrniti Hrvate, tako što Hrvate paulšno izjednačuje s ustašama, ustaše s Jasenovcem, Jasenovac s fašizmom, a fašizam s najžasnijim zlom svjetske povijesti. Sve to pruža joj izliku za bezgranični antihrvatski šovinizam i za velikosrpsko-komunističko tlačenje i nijekanje Hrvatske za «vijeke vjekova», a ujedno predstavlja i dobrodošlu krinku za njezine vlastite zločine. Jedino joj ta politika produženog i uvećanog Jasenovca ne donosi dodatne novčane dobitke, pogotovo ne devize: mitos o «Holocaustu», usmjeren protiv Njemačke, imao je, među ostalim, za cilj i beskrupulozno financijsko izrabljivanje bogate Savezne Republike na ime reparacija, odšteta, pokora... za neizmjerne grijehe. Da bi se Hrvatska gospodarski muzla, za to Jugoslaviji čak i nije potreban «argument» Jasenovca; ona to ionako čini.

Ako je zločin bilo što, što se je doista protiv pravde, života i dostojanstva ljudske osobe dogodilo u Jasenovcu ili bilo gdje drugdje u Hrvatskoj — a da bi se o tom spoznala puna i čista istina, tome je, baš tako kao i mnogim drugim pothvatima i zahvatima, uvjet hrvatska državna i nacionalna sloboda — onda je isto tako zločin i zlonamjerno jugoslavensko umnožavanje statistika mrtvih, te manipulacija s njima. Dok Jugoslavija jednom Tuđmanu cinično spočitava, da on tobože žrtve «decimira», upravo ona sama počinja obratnu operaciju, tako da Tuđmanovo «decimiranje», kao što je i prijatelju i neprijatelju dobro poznato, predstavlja tek dovođenje stvari na pravu mjeru. Pa i pritom riječ je samo o statistici i aritmetici, o kvantiteti, a nipošto o kvaliteti, o sadržaju tih dramatičnih godina, o uvjetima i okolnostima, pa i onim olakotnim, o uzrocima, biti i smislu.

Jugoslaviji je mitos Jasenovca životno pitanje opstanka, a Hrvatima nije potreban nikakav bleiburški mitos, nije potrebno umnažanje njegovih lješina, i ono što se dogodilo, dovoljno je, i previše. No ipak, u slučaju bleiburške statistike — bez obzira što je onaj spomenuti čudoredni sofizam o osobitoj moralnosti nedužnih žrtava na djelu i kod pobjednika i kod poraženih — ne može se govoriti o manipulaciji, a još manje svje-

sno kalkuliranoj, brojem stradalih. Tome je tako već i stoga, što će prave dimenzije bleiburškog masakra moći u svojoj matematskoj egzaktnosti bar donekle biti odgonetnute također tek nakon uspostave slobodne Hrvatske ujedno, među ostalim, i sa slobodnom historiografijom, slobodnom bilo kakve i bilo čije političke prisile i pritiska.

* * *

S obzirom na Bleiburg, prava nesreća danas ne leži u možebitnom pretjerivanju, ili pak umanjivanju, statistike užasa. Prava nesreća —budi to ovdje hotimice izrečeno na hiperboličan i paradoksalan način— prava nesreća leži u tom, da se Bleiburg još uvijek smatra nesrećom.

Ovako formulirana, tvrdnja je jamačno u stanju provocirati, pače skandalizirati. Na koncu, nije li se sve do sada u ovim esejističkim varijacijama također provlačila slika nesreće, patnje i tragične katastrofe?

Bleiburg se dogodio kao plod hladnog kalkula u smislu genocidne likvidacije hrvatskog naroda; dogodio se kao izraz neumjerene i slijepe mržnje i osvete, napokon, kao rezultat čvrste volje stanovitih snaga, da se obnovi zajednička jugoslavenska država. Bleiburg je predstavljao izuzetno snažan potres na hrvatskoj nacionalnoj supstanci, i njegove su biološko-etničke i nacionalno-psihološke posljedice još uvijek teško sagledive. No među te posljedice spada upravo i bezgranično, nemoćno i zdvojno oplakivanje Bleiburga. Zid Plača, koji je podignut pred bleiburškim vratima, pripada u ona sredstva, kojima se nakon 1945. nastavlja bleiburški genocid. U znaku tog Zida Plača —namjesto jedne hrvatske varijante Kineskog zida kao obrambenog bedema u borbi protiv neprijatelja— protiče, međutim, nakon poraza dobar dio hrvatske nacionalne politike. No ako se hrvatska politika odluči za vječni Zid Plača umjesto Kineskog zida, u skrajnjem će rezultatu dobiti hrvatskim uvjetima primjereni Berlinski zid, kao sinonim za posvemašnju narodnu katastrofu, iz koje se za dogleđno vrijeme ne vidi izlaza.

Plač se nad Bleiburgom može i mora štovati, kao što štovanje pripada i svibanjskim žrtvama. No taj se plač ne može opravdati, ukoliko on pretendira biti isključivim stavom spram bleiburškog skandala. Ne radi se više o tugovanju, tek se donekle radi o upoznavanju s njime onih, koji još ne znaju. Ono, do čega je pak danas u prvom redu stalo, jest nadvladavanje Bleiburga kao žrtve i kao poraza. Bleiburg je značio jednu strahovito krvavo izgublenu «bitku», ali nije značio, nije mogao ni smio značiti izgubljeni rat, rat čitave hrvatske nacije za svoju državnu slobodu. Bleiburg jest bio tragedijom, no u bit tragedije pripada i da ona samu sebe nadilazi kroz ono, što je u njoj samoj katarzično, što može dovesti unutarnjem pročišćenju, pokori, metanoji, a potom tek i metastazi, smjeni drugog stanja novim — ustanku.

Plač je nad Bleiburgom kočnica hrvatske borbe. Mi moramo naprijed, a ne možemo to, ako smo dokraja fiksirani za ono prošlo, pa sastoja se to prošlo u bleiburškim jadikovkama, ili pak u desetotrvanjskim euforijama, potpuno svejedno. Hrvatska se budućnost, a jedino u njoj počiva zalog i garancija opstanku hrvatskog narodnog bića — ne može svoditi na hrvatsku prošlost, ma koliko ona svijetla i tragična bila.

Hrvatski narod mora se danas okrenuti budućnosti, kao mjestu svojega povijesnog preživljenja, ukoliko ne će da bude srozan na razinu vlastita spomenika, uspomene na sama sebe. Stoga on mora konačno zacijeliti rane prošlosti, kao što su to Španjolci već odavna učinili, za vladavine generalissimusa Franca, koji je dao podići spomenik, što štuje sve one poginule za Španjolsku, te se pod istim kamenom čuvaju kosti komunističkih republikanaca i nacionalnih desničara, jer su jednako voljeli Španjolsku i jednako živjeli i mrijeti u vjeri, da njihova djela služe na veću slavu voljene im domovine. Jest, i u hrvatskoj nacionalnoj duši u tijeku je danas proces općenacionalnog pomirenja i dokidanja zaostataka aktualnog ili potencijalnog građanskog rata. No, u tom sklopu nadvladati nam je i traumatu Bleiburga, već i zato, jer su se na istoj strani s bleiburškim koljačima tragično i nehotice našli i neki od onih, što su iskreno vjerovali, da se sreća za hrvatsku naciju u onim satima mogla i smjela tražiti i s onu stranu Nezavisne Države Hrvatske.

Danas je apsolutni plač nad Bleiburgom bez ikakva svjetla pred sobom, bez perspektive i alternative, isto što i pretvaranje jedne povijesne epizode u beskonačnost, u lažnu vječnost i neumitnu sudbinu. Jadikovanjem se nesreća ne dokida, nego tek produbljuje i jača. Na poetskoj razini to je bjelodano dokučio hrvatski povjesnik, pjesnik i risač Jure Prpić, jedan od onih, što u Bleiburgom nasilno razdvojeni od rodne grude i istjerani u život na tuđem tlu. Njegova je zbirka lirike pod naslovom *Posljednji svibanj* puna onoga, što bi stari Grci nazvali *klaumata*, kuknjavom, koja sama po sebi nema ni etičke ni estetske vrijednosti. Jure Prpić počinje zbirku simptomatičnim riječima «ja pišem u tuzi, prepun ljutog bola» (izdanje Ziral, Rim 1973., str. 11). I u tom melankoličnom, ožalošćenom, ogorčenom tonu, redaju se i nadalje varijacije s palete suza: «popisujem i brojim mnogo strašnih raka» (str. 12); «jecanje i jauk» (24), «krvavi je pir» (25), te nadalje: smrt, tuga, bol, gorčina, tegoba, žalost, prokletstvo, drhtaji, užas, jeza, leševi, kob, tuđina, rane, jad, bijeda...

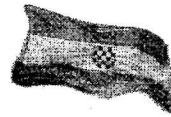
Jest, sve je to Bleiburg. Ali Bleiburg nije samo to, i Jure Prpić ne bi bio pjesnik vrijedan tog imena i spomena, kad bi na toj antologiji uzdah i jecaja završile njegove lirske reminiscencije o Bleiburgu i posljedicama mu. Na koncu, naime, poet uzvikuje i ovo: «Dosta je bilo ropstva i srama / Dosta je ovih strašnih jama» (92). «Vitezi dolaze bez broja» — glasi pjesnikov završni akord, identičan s vizijom pobjede, zbog i uni

toč Bleiburgu (94). A zadnja mu se pjesma, pod imenom, ne slučajnim, *Nove pjesme*, glasa i ovim riječima: «Rodí se noćas veliki dan... Otrite suze, procesije udovica! ... Bubnjari mlade vojske opet na juriš zovu!»

Eto, to je to. Čuje se među nama, ne smijemo zaboraviti Bleiburg. Ne, ne smijemo, nipošto. Tà zato danas i pišemo o njem. Ne smijemo ga zaboraviti, ali ne smijemo od njega, u tuzi, nemoći, u sućuti spram samih sebe, niti živjeti. Moramo prihvatiti pjesnikov poziv na juriš, na barikade, na samoobranu. Moramo naučiti od kobnih susjeda, od Srba-lja, što znači nacionalna katastrofa, što znači Kosovo, izgubljena bitka, koja svijetli u stoljeća što dolaze, čuvajući živom ideju narodnog bića i čuvajući narod od propasti. Bleiburg može naći svoj smisao samo, ako narod Hrvata čuva od propasti, a ne ako ga u nju što jače i što dublje gura.

Bleiburg se danas nastavlja novim, svježijim, fatalnijim sredstvima. Zato nam danas Bleiburg valja *pregorjeti*. To će reći: pustiti da *izgori* staro i *gorko*, kako bi se otvorio put, da *grane* ono novo; nadvladati i nadići nesreću prošlih dana, čuvajući je sjetno u svom srcu i dižući se ususret svjetlu, što nadolazi. Tako i samo tako odužit ćemo se onim hrvatskim mladima, koji padoše za Kroatiju i koje čuva ono nepregledno groblje pod dugim sjenama borja Mariborskog.

NE ĆEMO NOVI BLEIBURG!

U danima koji nas još jednom podsjećaju na najveću katastrofu tisućljetne hrvatske prošlosti, klanjamo se pred našim junačkim mučenicima, ali se u isti mah još jednom pitamo jesmo li, u sadašnjem času nacionalnoga usuda, vistično odmakli od Bleiburga, jesmo li osvojili visine časti i dostojanstva na kojima je on neponovljiv, jesmo li svetu Državu Hrvatsku protiv svih neprijatelja osigurali za vječnost.

Po svemu sudeći, nismo, ni izdaleka!

Bleiburg se, usred tobož suverene i nezavisne Države, ustrojno i dionično nastavlja, samo ponešto drugim sredstvima. Kao i 1945, onesposobljena je, uništena hrvatska vojska, ta baza otpora protiv uništenja Države. Onda smo bar časno ginuli, i nija nas se pomizavalo «ministricom» rata (mira, kapitulacije, razoružanja) poput one ogavne i kukavne feminističke kreature. Kao i 1945, hrvatska je mladost podvrgnuta genocidu – ovoga puta u vidu pobajanja, iseljavanja, odgoja za globalni kozmopolitizam te sustavnog čudorednog i tjelesnog propadanja. Kao i 1945, Hrvatska Država i njezin ti tvrdi za račun se tuđinske vlasti kriminaliziraju i destruiraju.

A apolitični voditelji i politički gosti Javne Kuće Televizije s prijetnjom sporniju «ta» Bleiburg, kao da je riječ o nekoj dosadnoj tamni, ščoviše nesnosnoj smetnji punom razmahu našega jastva i njegova ljudskog prava na sreću. Na zlehudom bleiburškom pođu, pak, iz godine u godinu rećaju se dojučerašnji udbaši i partijski sekretari, donedavni jugoslaveni i pristaše bleiburškoga zlikovca Broz-Tita, te se natječu u govornicama masonizirane konklasha Crkve u propovijedanju ravnovjesja krivnje između četničko-partizenskog krvnika i njegove ustaško-domobranske žrtve.

U granicama užo Hrvatske, granicama koje smo mi, državotvorni nacionalisti, oduvijek, beskompromisno, doveli u pitanje, u tim se fantomskim tragikomničnim granicama krije istinska i živa Antihrvatska. U pokojnoj jugovini, pod koalicijom velikosrpskog nacionalizma i komunističkog internacionalizma, ipak je još bilo nekog mjesta za ograničenu, daskavu, okijastrenu, porizenu i pokorenju, ali makar nekakvu – Hrvatsku, a bili su na vlasti stranci, Srbi (uključujući, naravno, njihove domaće pripuze i izvršitelje). U toj tuđinskoj diktaturi čak se, uvjetno, štiti, pod lozinkom «bratstva-jedinstva», i nekakav ograničeni hrvatski nacionalni ponos. Sada su hrvatske marionete na vlasti, ekstremni nacional-mazonisti, i oni se svemu što je hrvatsko naprosto smijulje iii cerekaju, najvećajudi nam bezobrazno dan kada više ne će biti granica, pa tako ni mjesta za nacije i njihove samosvijesti.

I tu se još jednom potvrđuje istina da masonska demokracija daleko djelotvornije ništi načelo nacionalnoga, negoli marksistički komunizam.

Korileji pak zavnoške neojugovine u minijaturnim granicama uže Hrvatske sve su učinili, da se u miru i od svoga potuče naraštaj osvjetnika Bleiburga; najavljuju nam i daljnje smanjivanje, pa i dokidanje vojne sile. Ali ti isti velečasnici smatraju ostake ostataka hrvatske vojske posve dobrima da ginu za interese američkog imperijalizma na gudurama Afganistana ili iračkim pustinjama. Marionetska vlast tročlanuarskih Naranči unjesto hrvatskih Ustasa slavi židovske Makabejce, umjesto bleiburških mučenika, klanja se žrtvama samozavrijeđenoga židovskog «holokausta», a umjesto da žisti hrvatsku povijest, iskeruje počasti njezinu židovskom krivotvoritelju.

Svrane junake i svece – Kostelice, Thompsona, vič. Sudca, kapitalantski Mesic-Račanov režim biati, ismijava i vrijeđa. Umjesto njih, aktualnim su herojima pseudohrvatske banana-republike postali partizanski fosili, bijedni jugoidni izdoci, srpskohrvatska pornopiskara, homoseksualni agitatori, odavatelji tajni i uskratitelji poslušnosti. Sličan se sličnom veseli.

Za današnju kerikaturu od Hrvatske, baš kao i za njezinu memu Jugu, Poglavnik je Pavelić i nadalje otjelovljenje tiranije, ratnih zločina, pa i izdajstva – jer je za ljubav Hrvatskoj «izdao» Yu, uz koju nikada nije ni bio! Ali je zato herojem bio i ostao totalitarni i teroristički kumrovecki jugo-diktator, čije se zločinačko imo još uvijek, bez ikakva prosjeda, sramotno koči na Kazališnom trgu usred glavnoga grada svih Hrvata! I dok je rehabilitacija jugo-partizanije u punom zamahu, najavljuje se Hrvatinu kako će se, baš kao i u pokojnoj Juži, proganjati simboli nacionalnoga ponosa i sjećanja na bolja vremena.

Došim je velikosrpski jugo-komunizam 1945 ništio Hrvatsku na otvoreno okrutan i nepreviđivo jednoznačan način, današnje se destruiranje, različito od onoga koliko se i podla, dvolična, ljigava liberal-demokracija razlikuje od naivno-isrenog komunističkog zločina, – provodi lukavom, mnogima neprijetnom zombizacijom i bordelizacijom, medijskim preodgovom nacije u duhu posvemašnje dopustivosti, sebičnosti i materijalizma. Provodi se na sve strane «epijavo-judejska preksa» (Marx). Na vlasti su njezini tvrdištaji, Starčevićevi slavošerti, dvostruki robovi, čudoredna ološ. Na vlasti je Starčevićeva pomokracija. Učini su evidentni, a terapija, kod tako uznapredovala obojenja, nije nimalo laka.

Što dakle činiti, što djelat? Malograđani nam tuve u glavu svoje poznato: ne može se glavom kroz zid. Može se, može, ako se hoće – upotrijebit ćemo vaše glave kao topovsku tanađu! Da su svi heroji, geniji i sveci proteklih stoljeća razmišljali poput naših malograđana, ne bi danas svijeta bilo! Kažu nam ti isti, a jednoga su od njih, dočasnog kumroveci jednodnevku, izvikali za «desničarskog vođu» – kažu nam, kaže nam i on: nema desnice i lijevice, ne znamo što je to. Ako ne znate vi, znamo mi, gospodo, itekako znamo! Ali izgleda da i vi znate, čim osjetite potrebu kojega desničara odstraniti, a lijevicara ukovati u zvijezdu! Pa vi i označavate desničarima onoga koga ste namijenili odstraniti, te tako i kukavni malograđanski hipici tuđmana junara, ili pak blokezaši bilznanu mu Doktora I. P., za tu svrhu postaju desnice, koje se oni inače kione baš kao i nečasti tamjana.

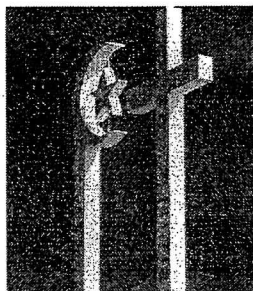
Umjerena desnica, ona koja se ne želi zvati desnicom, nedorasla je izazovima trenutka. Umjesto da muzeveno stane iza desnih zasađa, ona

sramežljivo koliko i uporno tvrdi kako s njima nema veze. Mladi je Kostelić rekao što je rekao, i zašto ne bi to rekao i mislio! Umjesto da ga pohvale, ujedno braneći njegovo pravo na slobodu misli i riječi, a napose njegovo pravo da misli i govori – desno (što će reći: istinito i pravedno) – oni ljigavo dokazuju ljevici kako to mladač nije tako mislio, kako je neiskusan, te da mu se oprostí grijeh itakodálje itomeslično.

Takva, umjerena desnica doista nije desnica, i mi desničari s njom nemamo ništa, baš kao što nemamo ni s njihovim srođnicima u malograđanštini, Mesić-Račanom & Co.

Nu, dok se Srbi i liberali dižu protiv ovih *ostataka ostataka*, u kojima oni ipak još uvijek vide zornu Hrvatsku Državu, hrvatski robovi međusobno se uvjeravaju kako nisu fašisti, kako neizmerno vole Židove, a Hrvatsku tek toliko koliko baš moraju, ne pretjerano ili čak ekstremno, nedažbože! Ali onaj koji je umjereno za dobro, taj je istodobno u najmanju ruku umjereno, a u posljétku i ekstremno – za zlo! Hrvatska nosi na svojim plećima tu odioznu ropsko-kmetovsku tradiciju, fatalističku, ciničnu, kerempuhovsku. Ali nosi i hajdučko-uskočko-ustašku! Ona nam je jedina nada u našem času, kada bi se gotovo reklo da je svakoj nadi ponestalo nade. Ne, nije još ponestalo nade. Slobodom protiv ropstva, Nacionalnom Državom protiv Globalnoga Kozmopolisa! Tako nam pomogao Bog Tomislava, Zrinskog i Poglavnika – naprijed u boj!

Desra

EPILOG

O KRIVOM I ISPRAVNOM SHVAĆANJU BLEIBURGA

Ana Lučić

Ne, nisam ni ja imala o Bleiburgu pojma negdje do svoje 30-e godine, premda sam rođena u katoličkoj, nacionalnoj obitelji. Prvi mi je o njemu oprezno govorio sada pokojni operni pjevač iz Šibenika, Neven Belamarić. Mladen Schwartz piše, u proslovu ove knjige, kako je za katastrofu Hrvatske Vojske doznao tek dospjevši u njemački egzil. U međuvremenu, što vidimo i iz ove knjige, on je o Bleiburgu mnogo razmišljao, a dosta i napisao. Odlučio se sada sastaviti i ovu prigodnu knjigu, svjestan da je literatura o Bleiburgu beskrajna (vidi se to i iz njegove vrlo pedantne i iscrpne, znanstvenim marom sastavljene bibliografije), ali je osjetio potrebu progovoriti o Bleiburgu na svoj, neponovljivi način. To je i cilj i smisao, opravdanje i vrijednost ove knjige.

Nova knjiga, novi događaj: pučki dostupno, »rodilo se novo dite«. Po plodovima ćete ih prepoznati. Fantastičan, neusporediv kakav već jest, slobodni mislilac i čovjek en-

ciklopedijskog znanja, ekstreman u svemu u čemu se mora biti ekstremnim, Schwartz nikomu, ama baš nikomu ne podilazi, bez obzira na cijenu, koju suvereno prezire, nego hotice i odvažno odstupa od vladajućega oportunističkog i konformističkog, mekanog i onemoćalog duha vremena, dapače, on mu se otvoreno i nesmiljeno suprotstavlja. Kako će onda Schwartz pratiti i razumjeti oni ubogi suvremenici, koji su na koljenima pred tim duhom i u službi ispraznih probitaka, jer im je novac svetinja, prodaja i površni, brzi »uspjeh«, a ne istina i pravda, čistoća ideja i vječni spas! Kako bi rekao Schwartz, duh vremena umjesto Duha Svetoga!

Nova Schwartzova knjiga je esejistička i politička, polemička, pače mjestimice namjerno pamfletistička, ali je ona i znanstvena: donosi točne i provjerene podatke u mjeri u kojoj su oni relevantni za ovdje postavljeni cilj. O Bleiburgu, velim, imade mnogo knjiga (za sada je svakako najbolja monografija što ju je napisao povjesničar Josip Jurčević), no Schwartzova ne želi biti historiografska, (premda to, koliko je potrebno, jest), želi biti posebna, i doista je neobična svojim pristupom, baš kao i svojim rezultatima.

Ona dakle u početnom dijelu ipak autentično sažima i sve bitne teme povezane za historiografsku dimenziju Bleiburga, precizno i lucidno raščlanjujući povijesnu predigru, problem broja njegovih žrtava, krivnju koja je do njega dovela, njegove uzroke i posljedice, ali sve u otvorenom sukobu s vladajućim klerikalnim i akademskim sentimentalizmom, moralizmom i teorijom »ravnovjesja«, uz jasnu alternativu: prijemor nacionalne rane, pribiranje nacionalnih energija i nova borba. Potom Schwartz razlaže kako se Bleiburg u naše dane nastavlja drugim sredstvima, da bi završno prikazao katastrofu ove, druge hrvatske

države XX stoljeća, čiji je ključni grijeh odbacivanje one prve, zajedno s njezinom tragično stradalom junačkom vojskom. Da, nju se tobože ne zaboravlja, o čemu govore ritualne svibanjske komemoracije, skupa s problematičnim propovjedima prvosvećenika naše Koncilaške crkve u Hrvata; ne zaboravlja se, ali način na koji se one događaju predstavlja njezin ponovni pomor.

Crkva je, s II Vaticanumom, prestala moliti za nevjerne Židove, te ih je prigrlila kao svoju »stariju braću«. Ali, ako je Židovima otac Đavao (kako izrijekom tvrdi Spasitelj u Ivanovu Evanđelju), onda bi trebao biti ocem i židovskoj mlađoj braći, kršćanima!? Ta nije valjda! No, kada su vam već ti Židovi tako prirasli za srce, ugledajte se na njih i na njihove komemoracije. Ako ne smijemo biti »kao oni« (Srbi), možda smijemo kao Židovi! Jest, cmizdre i ti, ali je to u službi njihova probitka, a ne jadikuju kako bi sami pospješili vlastitu propast. Zar ih ne slušate svake godine, kada krasnoslove svoje aušvicke žalopojke na zagrebačkom Mirogoju, recitirajući imena u Jasi »stradale židovske djece«, imena prepisana iz newyorškog telefonskog imenika (ta nije valjda 1941 u Hrvatskoj bilo pedeset primjeraka jednogodišnjih »Avrija Avalona« i sličnih istoimenih klonova?!), ali pritom bezobrazno odašiljući na sve strane ubojite, koliko i lažne optužbe? Židovi vele u talmudskom duhu vlastite umišljenosti: Tko ubije jednoga od nas, ubio je cijeli svijet. A Hrvatima netko poubija pola milijuna, pa svojim tijelima štite najljepši trg glavnoga im grada, da se s njega ne makne ime dotičnoga ubojice!

Schwartz je s pravom ogorčen načinom na koji se u današnjoj Hrvatskoj prilazi Bleiburgu. On ne skriva revolt i bijes opisujući beskrajnu ljigavost kojom Bleiburgu pristupaju Država i Crkva. Osobito je žestok i hrabar, koli-

ko i uputan i dragocjen, njegov obračun sa svojatanjem i krivotvorbom Bleiburga po današnjoj Koncilaškoj crkvi u Hrvata. Nije to zlonamjerno: bolje je da se vrši lakša, zemaljska pravda, negoli ona teža, nebeska. On ne čini upitnom Crkvu kao takvu, iako joj ne pripada. On za nju čuti puno poštovanja, zato ju i kritizira, za njezino dobro. Moglo bi se to nazvati i šok-terapijom, ako uopće ima izgleda uroditi plodom.

A Crkva se spram Bleiburga, cijelim svojim lijevim, koncilaškim habitusom, odnosi na način onoga kojega Isus Krist, prema poznatom mjestu iz Ivanova Otkrivenja, najavljuje izbljavati – jer nije vruć ni studen, nego je mlak.¹ Mlakost umjesto blagosti, koja je nešto posve drugo: ona nije istoznačnicom za umjerenjaštvo, ona može ići i uz najnepatvoreniji ekstremizam, ona je stvar izvanjskoga stava (in omnibus caritas), ako se i gložimo, tučemo, ubijamo... Ali današnja Crkva želi biti mlaka, i gotovo! Ona je takva, i ona takvom želi i svoju pastvu. Budi miran i tih, stidljiv i samozatajan; ne očituj strasti, ne povisuj ton! Ništa ne zahtijevaj, nikoga ne optužuj! U konačnici, to ne znači drugo doli: budi glup! To je bila i poruka onih godina, devedesetih, kada se ponovno vodio Sveti Hrvatski Rat: u vrijeme najvećih granatiranja, ubijanja, klanja, zaluđivali su nas, kako sam navela, da ne smijemo »biti kao oni«. A kada su Srbi obavili svoj posao, njihova se nedjela nisu više smjela niti spomenuti, niti hrvatska vojska poštivati – ta namijenjen joj je drugi Bleiburg! – a sve uime pomirbe s

¹ A i iz privatne objave Isusove bl. sestre Faustini (kojoj nalaže Deveticu na čast Božanskom Milosrđu) odjekuju riječi: »Danas mi prinesi mlake duše (...) one mi najbolnije ranjavaju srce. One su me najviše rastužile u Maslinskome vrtu (...) Za njih je moje milosrđe jedini spas.«

onima koji ne žele mir. To nije Kršćanstvo, to nije kršćanska ljubav, to je masonerija! Tu nema mjesta za poštenje, za mudrost, za istinu i pravdu, za legitimnu borbu u obrani vlastita interesa. Ali, takvim svojim stavom Crkva utječe odgojno na puk koji joj poklanja povjerenje.

Prolivena je nevinna krv hrvatskih mučenika, izdanih i prevarenih samo zato što su se usudili voljeti svoj narod. I bili su Za Dom Spremni! I umjesto da ih kao mučenike slavimo, jer po njihovoj mučeničkoj krvi i danas barem formalno, kako-tako opstojimo, mi ih tek reda radi, iz godine u godinu, rutinski spominjemo kao nekakve žrtve koje nemaju ni ranga ni čina, samo tako, usputno i oprezno, da ne bismo slučajno povrijedili svete osjećaje i uznemirili možebitnu savjest naših smrtnih neprijatelja. Zapravo mi te neprijatelje podupiremo u njihovoj zlobi, da se vesele našoj nesreći. Licitiramo mrtvima, taktiziramo s njima, hoćemo biti diplomati na njihov račun, a to se ne smije! Štoviše, nekažnjeno dopuštamo izrodu kakav je kukavni Stjepan Mesić da vrijeđa naše pobijene junačke mladiće svojim ritualnim orgijanjima u zloglasnom judeo-srbo-partizanskom svetištu Jasenovac. Je li moguće da je sve to na dobrobit hrvatskoga naroda? Je li moguće da hrvatske prodane duše tako čine, a bolji im dio hrvatskoga naroda to dopušta? Osvetit će nam se s Neba naši zatučeni mrtvi bojovnici! Zato i živimo u prokletstvu, nemamo blagoslova, i baš ništa nam ne ide kako valja.

Hrvatima nema spasa, nema izlaza iz ove katastrofe, bez pokajanja. Uzalud sve proklamacije o pomirbi. Bez pokajanja, to su čiste floskule, flatus vocis. Uz dužno štovanje spram malobrojnog i iznimnog dijela naroda, koji se nikada nije odrekao Bleiburških žrtava, nije ih se posramio, nije zatajio Ustašku vojsku, njezino herojstvo i

mučeništvo i domoljublje, niti je prihvatio gnjusne laži o njoj, – veliki dio naroda svjesno je prihvaćao klevete i objede, pljuvao je po mukama svojih sunarodnjaka, a to čini i danas, ponovno, sve više i više. Veća mu je i krivnja, jer više nema titovluka i juginog ispiranja mozga, pa ne može tvrditi da »nije znao«: sada ga ne izlažu teroru i in-doktrinaciji, postoje općila, postoje pismohrane, knjižnice, predaja živih svjedoka, koji se više ne moraju bojati da će zbog iznošenja istine ostati bez slobode ili čak glave. Pa ipak, ne očituje se pripravnost na pokoru izdajnika, svjes-nih ili nesvjesnih. Dapače, ustrajavaju kod starih zabluda i lažiju, koje su ih ponukale da se tako brzo i masovno odreknu svojih junačkih branitelja, svoje pravedne borbe, napokon, svoje slobode, za račun velikosrpsko-židovskih interesa, otjelovljenih u koaliciji Židov Bakarić – Židov Moša Pijade – Srbo-cincar Koča Popović.

Preko noći, ominoznoga »osmog maja« 1945, sve su popljuvali, i do danas se nisu pokajali². Zato nema ka-tarze, nema ni spasa. O kakvoj to onda pomirbi može biti govora? O lažnoj, ljigavoj, za ljubav posvemašnjeg ravno-dušja i mlakosti kao vrhovne vrednote. I Crkva za sve to snosi itekakvu odgovornost!

Ova knjiga nije mlaka, dapače! Zato jer je za vječnost. Ona je energična, gromoglasna. Ona je pouka i opome-na, proročka je i duboko misaona. Ona je uzvišena, ona je u dosluhu s herojskom tragikom, ona je sama protimba

² A dan prije, sve je još bilo drugačije, unatoč slomu i povla-čenju. Drugo je bilo ozračje još pred zoru toga zlokoznog dana. Hrvatski domoljub dr. Stjepan Sraka znao je navoditi svojega uja-ka, također liječnika, kojega su pitali je li u NDH imao pacijenata, pa bi ovaj znao uzvratiti: Kakvi pacijenti, kakvi bolesnici! Bili smo puni Hrvatske!

banalnoj plačnosti kakvu nam nameće demokratski duh, nedorastao onim plemenitim žrtvama. Da je i ova, dru-ga Hrvatska bila usporedivo žestoka i samosvjesna kako to sugeriraju Schwartzova misao i stil, da su takvi bili i njezini vođe, ne bi joj se, kako to Schwartz vidi, dogodila propast, koju on simbolizira Haagom kao drugim Bleibur-gom. A veličanstvena mrtva vojska s naslovnice ove knjige, ona nam govori o postojanju života koji je iznad fizičkog života, podložnoga slabostima i padovima i propasti. Ona nam govori o Životu Vječnom, o nepokolebljivoj ljubavi za vrednote jače od smrti, o ljubavi za Domovinu koja će nas odvesti u naš vječni Dom.

Mladenu Schwartzu ovo je osma knjiga, ne računajući one neobjavljene te one koje su upravo u tisku ili će biti naskoro. Objavljenih rasprava, raščlambi, eseja, članaka ima oko sedam tisuća, a da ne govorim o moru (ili planini) rukopisnih bilježaka: književnih, političkih, filozofskih... To je jedan veliki opus, još u nastajanju. Ono najvažnije valjda tek slijedi. Hrvati su mu, osim časne manjine (sve veće, doduše!), barem za sada neskloni i nezahvalni. Ne želim neprimjerenu ili neumjesnu usporedbu, ali ipak, nije li to iz istoga duha koji se izruguje i Bleiburškim mučeni-cima?

BILJEŠKE:

BILJEŠKE:

BILJEŠKE:

MLADEN SCHWARTZ

Neka objavljena djela:

- ❖ Protokoli, Židovi i Adolf Hitler (1997)
- ❖ Hrvatska nakon Tuđmana - Studija o nacionalnom usudu (2000)
- ❖ Što je to - Desnica? O jednoj mrcvarenoj kategoriji (2001)
- ❖ Laž, zločin i smrt demokracije - 101 razlog protiv pukovlađa (2003)
- ❖ Novi Protokoli sionskih mudraca za XXI. stoljeće ili Kako uništiti svijet (2004)
- ❖ Schwartz o Starčeviću - Nepoznato i neobično o Staromu (2007)

Neka djela u rukopisu:

- ❖ Sartreov egzistencijalizam (1965)
- ❖ Transcendencija i hijerarhija (1971)
- ❖ Oskudno vrijeme i filozofija (1971)
- ❖ Panteon i Forum Romanum (1971)
- ❖ Ratio Anselmi - O ontološkom dokazu Božje opstojnosti (1972)
- ❖ Varia Croatica (1973)

Neka slijedeća djela:

- ❖ Bruno Bušić: Junak - prorok - mučenik
- ❖ Zloduh Nevremena s malim post-postmodernim egzorcizmom
- ❖ Iskon i eshaton - Prolegomena za metafiziku Novog Eona
- ❖ Finis Croatiae: Može li, hoće li, umije li Hrvatska preživjeti?
- ❖ Fasizam i religija - Studija o suparništvu Boga i Nadčovjeka
- ❖ Konac Tisućljeća i Novi Eon

KAKO JE DOISTA BILO
JE LI SE MOGLO IZBJEĆI
ŽRTVE I KRIVCI
UZROCI I POSLJEDICE
BLEIBURG PRIJE JASENOVCA
PRIJEGOR BLEIBURGA
NASTAVAK BLEIBURGA
NEPRIJATELJ O BLEIBURGU
PROTUUSTAŠKA VOJNA RHE
HAAG - DRUGI BLEIBURG
PROPAST DRUGE HRVATSKE
OSVETNICI BLEIBURGA
FILOZOFIJA BLEIBURGA

**BLEIBURG I HAAG - OSMI KNJIGA
HRVATSKOGA NACIONALNOG MISLITELJA
I DRŽAVOTVORNOG DJELATNIKA
MLADENA SCHWARTZA**

ISBN 978-953-98181-6-4

9 789539 818164